

REPORT

ROK 2020: JAK ČESKÁ VLÁDA PROHRÁLA S DVĚMA VLNAMI DEZINFORMACÍ O KORONAVIRU

EVROPSKÉ HODNOTY

Chráníme svobodu

2021

BEZPEČNOSTNÍ CENTRUM EVROPSKÉ HODNOTY

Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty je nevládní odborná instituce bránící svobodu a suverenitu.

Autoři:

Veronika Krátká Špalková, Analytička Programu Kremlin Watch

Zuzana Činčerová, Juniorní analytička Programu Kremlin Watch

OBSAH

Úvod	10
PRVNÍ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU (únor–květen 2020)	12
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #1: COVID-19 byl vyvinut v laboratoři jako biologická zbraň	13
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #2: COVID-19 je jenom chřipka	16
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #3: Evropská unie je odpovědná za rozsah pandemie a pouze škodí	18
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #4: Rusko a Čína skvěle zvládly situaci a teď pomáhají ostatním	20
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #5: Vakcinace je nebezpečná	21
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #6: Vše naplánovaly „globální elity“	23
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #7: COVID-19 je spojen s 5G sítěmi	24
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #8: Ověřené a bezpečné způsoby léčby COVID-19 se nepoužívají	25
UVOLNĚNÍ OPATŘENÍ A ČASTÁ TÉMATA V LÉTĚ (červen–červenec 2020)	26
DRUHÁ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU (srpen 2020–únor 2021)	28
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #1: COVID-19 není nebezpečný, testování je nespolehlivé	28
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #2: Roušky a opatření jsou zbytečné	30
DEZINFORMAČNÍ NARATIV #3: Vakcinace je nebezpečná, farmaceutické firmy chtějí zneužít situaci	31
TŘETÍ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU	33
POLITICI A JINÉ VEŘEJNÉ OSOBY ŠÍŘÍCÍ DEZINFORMACE	42
VLIV DEZINFORMACÍ O COVID-19 NA VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ	61
ČESKÁ REPUBLIKA	61
ZAHRANIČÍ	65
DOPORUČENÍ	71
KOMUNIKAČNÍ MODEL: REAKCE NA DEZINFORMAČNÍ POŽÁR:	73
KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ PRO TVORBU KRIZOVÉ STRATEGICKÉ KOMUNIKACE STÁTU	74
PROCESNÍ KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ	75
ZÁVĚR	77

SHRNUTÍ

První dezinformační vlna

- První dezinformační vlna začala na přelomu ledna a února 2020 a trvala až do léta 2020.
- Ústředním tématem byl umělý původ viru, ať už měl být vypuštěn záměrně, či omylem. Byly zveřejňovány nejrůznější spekulace o biologické zbrani, například že je určena proti čínským vojákům.
- Pandemie byla zlehčovaná a mainstreamová média spolu s mezinárodními organizacemi byly obviňovány z šíření paniky a strachu.
- Hodně útoků bylo namířených proti Evropské unii, která se podle dezinformátorů ukázala být nefunkční.
- Mnoho chvály se naopak dostalo Rusku, a to konkrétně za vývoj léků, údajné zvládnutí epidemie a pomoc ostatním zemím. Podobně chválena byla také Čína.
- Výrazné bylo odmítání vakcíny, která je podle dezinformátorů nástrojem k očipování či snížení porodnosti.
- Vznikly i teorie o snaze na přeformátování společnosti pomocí pandemie, což dle konspirátorů řídí tzv. „globální elity“ v čele s Billem Gatesem.

Druhá dezinformační vlna

- Druhá dezinformační vlna začala koncem srpna 2020 a v době publikace reportu (březen 2021) stále probíhala.
- Hlavním narativem se stalo bagatelizování pandemie, COVID-19 byl označován za chřipku. Objevily se i teorie o uměle vytvořené druhé vlně, jejíž příčinou má dle dezinformátorů být testování pomocí PCR testů.
- Velmi výrazné bylo odmítání roušek jako nástroje pro manipulaci. Podle mnohých dezinformátorů ve skutečnosti ani nefungují. Stejný postoj měli k dalším vládním opatřením.
- Nezmizely ani články o vakcínách. Ty jsou údajně stále nástrojem k očipování a výtěžku farmaceutických firem. Kritizovaná byla vakcína od firmy AstraZeneca, naopak o té ruské se psalo většinou pozitivně.

Třetí dezinformační vlna

- Druhá vlna se s počátkem vakcinace na přelomu ledna a února 2021 začala přeměňovat na vlnu třetí, která klade velký důraz právě na očkování. V budoucnu se pravděpodobně bude vyznačovat větším přesahem do geopolitiky a silnějším zapojením hybridního působení velkých státních aktérů.
- Je spojená s ambicemi Ruska a Číny, kteří se přes své komunikační kanály snaží propagovat své vlastní vakcíny, a naopak sdílejí dezinformace o těch západních.

Trendy na dezinformační scéně související s koronavirem

- Čeští dezinformátoři začali víc používat techniku pro zvýšení své důvěryhodnosti – k podpoře svých tvrzení si vybírají články ze seriózních médií, které ale dezinterpretují, a manipulují jejich obsahem tak, aby zapadnul do jejich narativu.
- Vznikla celá řada nových dezinformačních projektů a skupin na sociálních sítích jako například webové stránky Koronapanikdemie a Rizika vakcín či facebooková skupina Občanská neposlušnost.
- Svůj odmítavý postoj k vládním opatřením a situaci s koronavirem vyjádřilo několik českých celebrit. Veřejně (nejčastěji na svých profilech na sociálních sítích) se dopustili šíření dezinformací a konspirací o koronaviru a na čas se tak stali „oblíbenci“ dezinformačních webů.

Vliv dezinformací o koronaviru na veřejnost

- Dopady dezinformací lze pozorovat po celém světě, včetně České republiky, což dokládá velké množství průzkumů na toto téma. V České republice vzniklo v posledních letech několik průzkumů veřejného mínění o vlivu dezinformací na veřejnost. Bylo například vytvořeno několik průzkumů týkajících se ochoty občanů nechat se naočkovat. V této oblasti lze zaznamenat pozitivní trend, kdy zatímco podle výzkumu agentury STEM z prosince 2020 by se nechalo vakcinovat pouze 39 % dospělých a 45 % očkování odmítalo, únorový (2021) výzkum CVVM ukázal, že počet lidí, kteří jsou ochotni nechat se očkovat vzrostl na 59 % a počet lidí s negativním postojem vůči vakcinaci klesl na třetinu. Tento pozitivní trend může souviset s tím, že v únoru 2021 bylo plošné očkování již započato a přestalo být něčím zcela abstraktním a neznámým. Dezinformace o koronaviru mají přesto velký vliv na postoj občanů. Srpnový (2020) průzkum agentury Ipsos ukázal, že 60 % Čechů se s nějakou dezinformací o COVID-19 setkalo a alarmujících 52 % informaci alespoň zpočátku uvěřilo.

Na základě týdenních analýz české dezinformační scény tým Bezpečnostního centra Evropské hodnoty identifikoval ve třech kategoriích nejvýraznější šířitele dezinformací:

- **Nejvýraznější čeští politici šířící dezinformace:**
 1. Europoslanec za SPD Ivan David
 2. Poslanec a předseda strany SPD Tomio Okamura
 3. Poslanec a místopředseda strany SPD Radim Fiala
 4. Poslanec za stranu SPD Radek Rozvorál
 5. Nezařazený poslanec (bývalý člen SPD, nyní Jednotní) Lubomír Volný
- **Nejvýraznější české celebrity šířící dezinformace:**
 1. Janek Ledecký
 2. Daniel Landa
 3. Ilona Csáková
 4. Daniel Hůlka
 5. Bára Basiková
- **Nejvýraznější „občanští“ dezinformátoři:**
 1. David Formánek
 2. Michael Svatoš

3. Michal „Shark“ Hašek
4. Ondřej Höppner
5. Ondřej Geršl

Hodnocení reakce českého státu na dezinformační vlny týkající se COVID-19:

- V čem český stát komunikačně mezi březnem 2020 a březnem 2021 selhal:
 - 1) V první vlně vláda nijak nereagovala na rostoucí množství dezinformací a nesnažila se je srozumitelně vyvracet. V době těžké národní krize má stát příležitost k informační dominanci – je držitelem klíčových informací a rozhodnutí, tudíž mu velká část populace naslouchá. To česká vláda promrhala neschopností vést koherentní strategickou krizovou komunikaci a absencí funkční komunikační kampaně ve prospěch vládních opatření a podpory vakcinace.
 - 2) I v druhé vlně reagovala vláda s velkým zpožděním, kampaň na podporu očkování začala v podstatě až po jeho zahájení. Dezinformační kampaně silně ovlivňují jednání české veřejnosti v době, kdy stát komunikuje zmatečně nebo prakticky vůbec
 - 3) Nesrozumitelná komunikace a nedostatečné odůvodňování zaváděných opatření vedlo k postupnému snižování důvěry ve vládu. Tento vývoj lze dobře sledovat na zmiňovaných průzkumech – zatímco v březnu 2020 si pouze 11 % lidí myslelo, že vláda situaci nezvládá, v říjnu 2020 to bylo už 35 % a v prosinci 2020 dokonce 44 %.
 - 4) Za neschopnost státu koherentně komunikovat na politické úrovni kabinetu nesou plnou zodpovědnost současní vládní politici. Dlouhodobým selháním státu je však nenaplnění vládou schváleného Auditů národní bezpečnosti, který od roku 2017 stanovil plán budování schopností státu v oblasti strategické komunikace. Klíčová ministerstva si měla vybudovat týmy specialistů schopných číst dezinformační situaci, plánovat a realizovat kampaně strategické komunikace. To se nestalo a české instituce vstoupily do koronavirové krize naprosto institucionálně a kapacitně nepřipravené vést krizovou komunikaci, na jejichž úspěšnosti závisí tisíce lidských životů.

Doporučení Bezpečnostního centra Evropské hodnoty pro vládní krizovou komunikaci týkající se COVID-19:

Hlavní otázka praktické strategické komunikace je: Na co a jak reagovat? Instituce totiž nemohou a nemají reagovat na každý dezinformační narativ. Instituce reagují pouze na dezinformační narativy tam, kde je reakce vyhodnocena jako potřebná podle jasně daných kritérií:

KOMUNIKAČNÍ MODEL: REAKCE NA DEZINFORMAČNÍ POŽÁR:

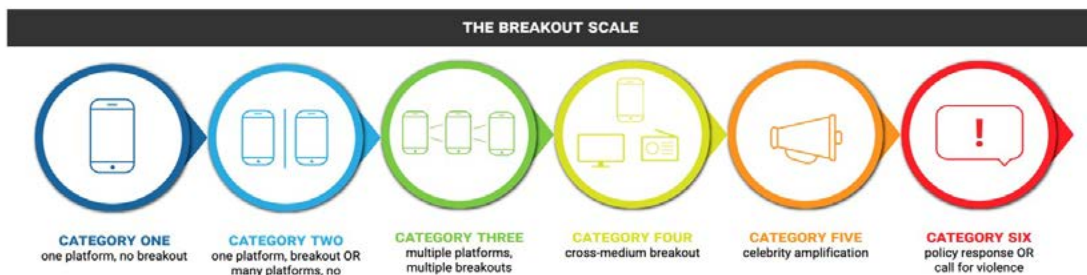
- a) Dezinformační požár nastává v situaci: kdy lze kvůli emočnímu náboji nebo kredibilitě nosičů předpokládat explozivní šíření napříč komunikačními platformami
- b) která může mít výrazný negativní dopad na jednání cílové skupiny

To znamená, že reakce je nutná ve chvíli, kdyjsme si jisti, že takový narativ dosáhne národní úrovně² a bude nevýhodné tento incident ignorovat. V tom případě je potřeba reagovat rychle a proaktivně, abychom byli schopni agendu určovat, a nikoliv pouze pasivně reagovat na již existující rámování situace.

¹ Ježková, Adéla. 2020. „Amatérismus, nesrozumitelnost. Leták o očkování Čechy nepřesvědčil.“ iDnes, 15. prosince 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vyzkum-pruzkum-letak-ministerstvo-zdravotnictvi-covid-19-koronavirus.A201215_122219_domaci_ajez

² Národní úroveň ve smyslu proniknutí narativu do celostátních médií nebo výrazná přítomnost na sociálních sítích tak, že o něm celostátní média musí informovat.

Kritéria pro stanovení hranice „explozivního šíření“ lze po fázích zjednodušit. Americká nezisková organizace The Brookings Institution navrhla šesti stupňové měřítko šíření dezinformace od méně nebezpečného prvního stupně, kdy se dezinformace objeví pouze na jedné platformě a nerozšíří se mimo ni, přes třetí více nebezpečný stupeň, kdy se dezinformace objeví na více platformách a šíří se dál mimo ně, až po poslední nejvíce nebezpečný šestý stupeň, který obsahuje výzvu k otevřenému násilí a vyžaduje zásah policie. Rozfázování „explozivního šíření“ dezinformací znázorňuje jednoduchá grafika takto³:

Obdobný rámec nabízí britský vládní manuál RESIST⁴, který české Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám spadající pod ministerstvo vnitra přeložilo do češtiny a adaptovalo pro potřeby českého informačního prostředí. Příručka vznikla ve spolupráci s odborem komunikace britského úřadu vlády (UK Government Communication Service) a rozděluje rozšířenost a nebezpečnost dezinformačních narativů na tři stupně podle míry rizika na nízké, střední a vysoké. Kromě samotného popisu situace manuál obsahuje také návrhy opatření, která v dané situaci mají být zavedena, identifikuje příjemce těchto opatření a také nástroje, jimiž lze zvýšeného cíle dosáhnout.

	Popis	Opatření	Příjemci	Nástroje
vysoké	Dezinformace mají potenciál ovlivnit např. národní bezpečnost a je velmi pravděpodobné, že se z nich stane titulní zpráva. Vyžadují okamžitou pozornost a postoupení na vyšší úrovně.	Uvědomte o celé záležitosti a její prioritě vedení. Sdílejte rozbor a analýzu. Připravte se na koordinovanou vládní reakci.	- Vedení - Odborní referenti pro daný úsek	- Sdílení rozboru - Briefingy - Prioritu má krátkodobá komunikace
Střední	Dezinformace mají potenciál negativně ovlivnit svěřenou oblast, povést celého úseku nebo určitou významnou zainteresovanou skupinu a získaly značnou popularitu online. Vyžadují reakci.	Uvědomte o celé záležitosti vedení. Sdílejte rozbor a analýzu mezi relevantními kolegy. Záležitost prošetřete a připravte vyjádření pro média založené na známých skutečnostech.	- Odborní referenti pro tvorbu politiky - Odborní referenti pro daný úsek	- Rozbor - Briefingy - Vyjádření pro tisk - Prioritu má krátkodobá a střednědobá komunikace
Nízké	Dezinformace mají potenciál ovlivnit atmosféru debaty a šíří se pouze v omezeném rozsahu. Debata by se měla standardním způsobem sledovat, ale není nezbytné / žádoucí zakročit.	Sdílejte rozbor a analýzu, pokud je to v dané situaci vhodné. Záležitost prošetřete a připravte vyjádření pro tisk / narativy založené na známých skutečnostech. Proveďte základní analýzu debaty a sledujte případné změny.	- Odborní referenti pro komunikaci, odborní referenti pro tvorbu politiky	- Rozbor - Vyjádření pro tisk - Základní analýza - Prioritu má střednědobá a dlouhodobá komunikace

3 Brookings, „The Breakout Scale: Measuring the Impact of Influence Operations“. Zář 2020. https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/09/Nimmo_influence_operations_PDF.pdf

4 Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. „RESIST Příručka pro boj s dezinformacemi“. <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/ke-stazeni-resist-prirucka-pro-boj-s-dezinformacemi.aspx>

KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ PRO TVORBU KRIZOVÉ STRATEGICKÉ KOMUNIKACE STÁTU

KROK 1: Stanovit seznam cílových efektů vládní krizové strategické komunikace ve smyslu očekávaného výsledného jednání cílové skupiny („co mají lidé dělat“). Takové cílové efekty musí vytyčít zdravotničtí experti na základě dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Je nutné určit nejvyšší priority a odlišit je od sekundárních priorit, neboť nelze významně komunikovat vše.

Následují příklady cílových efektů, které musí být přesně specifikované dle cílových skupin a reálných potřeb opatření, jelikož na ně bude směřovat upřesnění komunikačních postupů:

- Cílový efekt #1 (jednání): Lidé ve většině případů reálně nosí roušky ve vnitřních prostorách
- Cílový efekt #2 (jednání): Lidé si ve většině případů myjí ruce po příchodu zvenčí a před jídlem
- Cílový efekt #3 (jednání): Mladí lidé ve věku 15-30 let chápou, že nejhrožejší jsou senioři 60+, a proto je neohrožují svým jednáním

Výsledným produktem je **interní seznam opatření a na ně navázané nutné jednání cílových skupin**, aby byla tato opatření v dostatečné míře realizovaná.

KROK 2: Na prioritizovaný seznam cílových efektů v jednání cílové skupiny **navrhnout konkrétní komunikační sdělení**, které bude odpovídat známým sociologickým datům o podpoře cílových skupin pro konkrétní opatření.

KROK 3: Periodicky měřit podporu veřejnosti tak, aby bylo možné **rozpoznat kolabující důvěru veřejnosti v konkrétní klíčová opatření**. Z praktického hlediska je potřeba pravidelně a systematicky měřit podporu veřejnosti⁵ tak, aby bylo možné **rozpoznat kolabující důvěru v konkrétní klíčová opatření**⁶ a v reakci na to urgentně zmobilizovat komunikační kampaň.

KROK 4: Mít kvalitní denní situační přehled vývoje dezinformačních narativů, které ohrožují cílové postoje a jednání cílových skupin tak, aby bylo možné v reálném čase adaptovat urgentní komunikaci a mobilizovat kapacity interních i externích skupin.

PROCESNÍ KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ

Celkový procesní cíl je **vytvořit výraznou přítomnost v informačním prostoru ve prospěch vládních opatření**, což v případě současné krize je možné, budou-li dobře zorganizovány jednotlivé komunikační kampaně, které se navzájem budou synergicky doplňovat.

LINIE POSTUPU #1: **Centralizovat vládní strategickou komunikaci**

- **OPATŘENÍ #1:** Vytvořit jeden vládní portál pro sdílení dobré praxe, užitečných nástrojů, a ověřených doporučení pro jednotlivce, včetně vyvrácených dezinformací ve zdravotnické oblasti. Na něj budou všichni vládní představitelé odkazovat, budou na něm faktické informace vysvětlující opatření a současný stav, dále vysvětlující videa a „autorizované“ kampaně, které vláda doporučuje. Současný vládní web není dominantním komunikačním prostředkem.
- **OPATŘENÍ #2:** Na jednání vlády stanovit pravidlo, že ministři konkrétní opatření a jejich návrhy dopředu nekomentují do médií a komunikuje se pouze ve stanovený čas na vládních tiskových konferencích, jinak vzniká výrazný komunikační šum a zvyšuje se nejistota. Využít centralizované komunikační struktury Mediální skupiny UKŠ, které lze zadat využití všech komunikačních rozpočtů a kapacit ve prospěch centralizované komunikace pocházející z centrálního bodu.

⁵ Včetně měření samostatných cílových skupin v rámci veřejnosti (například, chceme-li chránit seniory ve věkové kategorii 60+, cílem se stává jejich jednání ve smyslu „zůstaňte doma a nechoďte raději ani nakupovat“).

⁶ Tedy měření ochoty cílových skupin dodržovat konkrétní cílové jednání (například situace z jara 2020, kdy lidé přestali nosit roušky, protože měli pocit, že situace je již pod kontrolou).

- **OPATŘENÍ #3:** Obdobně využívat jeden konkrétní „Ministerstvem zdravotnictví certifikovaný“ Facebookový komunikační kanál, na který bude zaplacená masivní reklama, aby se jeho dosah dostal do statisíců.

LINIE POSTUPU #2: Využit externích komunikačních autorit:

- **OPATŘENÍ #4:** Zorganizovat sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž přední lékařské autority budou vysvětlovat serióznost situace a nutnost či smysl jednotlivých opatření. Dosavadní pokusy v této oblasti jsou nedostatečné, nevýrazně komunikované a tedy neviditelné.
- **OPATŘENÍ #5:** Požádat lékařské a zdravotnické profesní a odborné organizace, aby zorganizovaly sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž přední lékařské autority budou vysvětlovat serióznost situace a nutnost či smysl jednotlivých opatření.
- **OPATŘENÍ #6:** Zorganizovat sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž obyčejní lidé a celebrity budou popisovat své zkušenosti s těžkým průběhem onemocnění, které sami prodělali (podobné klipy spustilo slovenské ministerstvo zdravotnictví). **OPATŘENÍ #7:** Vytvořit komunikační skupinu respektovaných expertů, kteří budou mít přístup na jednání vládních orgánů. Tato skupina externích odborných autorit může kromě poradního hlasu vůči vládě sehrát roli komunikátorů některých opatření nebo rizik vůči veřejnosti v době, kdy se důvěra vůči jednání vlády propadla hluboce nízko. **OPATŘENÍ #8:** Oslovit velké společenské organizace (Sokol, Junák, Červený kříž, charity, církve, a další) a vést s nimi dialog o jejich aktuálních potřebách v oblasti materiální a informační. V krizi jsou tyto organizace schopny významně pomoci a je zájem státu určit pro tuto činnost respektovaného vládního zmocněnce s dostatečně velkým týmem. Nejde pouze o materiální a fyzickou pomoc v konkrétních místech – tyto organizace zahrnují tisíce aktivních jednotlivců působících v této krizi. Pokud stát bude schopen dodávat kvalitní informace a komunikační doporučení, jak reagovat na které dezinformace, tyto tisíce komunikátorů mohou sehrát pozitivní roli v mnoha regionech.
- **OPATŘENÍ #9:** Komunikační kampaň, jak zvyšovat imunitu jednotlivce – ve smyslu „cvičíme doma s armádou“ (například videa 43. pluku AČR), obdobně zorganizovat kampaň lékárníků vysvětlující, jak posilovat imunitu

ÚVOD

Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty v současnosti sleduje okolo 40 dezinformačních webů a některé stránky na sociálních sítích (viz příloha). Tento report se snaží popsat nejčastější dezinformační narativy týkající se koronavirové pandemie. Témata byla vybraná na základě monitoringu zmíněných webů pomocí klíčových slov a částečně také vychází z našich týdenních monitoringů české dezinformační scény vydaných v průběhu roku 2021..

Rusko i Čína vedou v souvislosti s pandemií nového koronaviru rozsáhlou dezinformační kampaň. Jejím cílem je vyvolat v lidech pochybnosti, aby nemohli jednoduše identifikovat fakta, a podkopat důvěru v domácí i mezinárodní instituce.

Dezinformační weby nabízejí několik scénářů s různými viníky, Rusko ani Čína mezi nimi však nejsou. Na tuto skutečnost upozornila i Evropská unie na základě důkazů (mimo jiné) od české analytické firmy [Semantic Visions](#)⁸ a [East StratCom Task Force](#),⁹ která spadá pod Evropskou službu pro vnější činnost.

Na případě koronavirové pandemie lze vidět, jak se Čína od Ruska učí propagandistické metody. Firma Semantic Visions zveřejnila v březnu [report](#)¹⁰ týkající se rozšiřování dezinformačních narativů. Přišli na to, že první byl uveřejněn 20. ledna 2020 na ruském státním kanálu.¹¹ V článku byly obviněny USA z vytvoření nového koronaviru jako biologické zbraně. Koncem ledna se na [amerických krajně pravicových webech](#)¹² rozšířila naopak zpráva o úniku z čínské laboratoře. Zatímco teorie o umělém původu už byla vědci vyvrácena¹³, možnost úniku z laboratoře doposud zcela vyvrácena není¹⁴. Většina odborníků se ale shoduje na přenosu ze zvířete na člověka jako na nejvíc pravděpodobném scénáři. Zároveň v Semantic Visions zjistili, že Čína do této doby o situaci informovala poměrně otevřeně. Posléze ale převzala ruský narativ o americké biologické zbrani a její vládní činitelé tuto teorii sdíleli na [sociálních sítích](#).¹⁵ Také se snažila [rozšířit](#)¹⁶ zprávy o dobrém zvládnutí situace ze strany Komunistické strany Číny.

Česká dezinformační scéna přejímá ruské narativy s jedno až dvoutýdenním zpožděním, do České republiky se proto dezinformace dostaly v prvním únorovém týdnu. Lze u nich sledovat stejný vývoj jako v ruských či čínských kanálech, neboť české servery přejaly oba narativy. Teorie z amerických krajně pravicových webů o úniku z čínské laboratoře byla zveřejněna například na webech [Pravý prostor](#)¹⁷ a [Věk světla](#).¹⁸ Na webu

8 ČTK. 2020. „Dezinformace o viru se podle analýzy šířily nejprve z ruského serveru.“ České noviny, 1. dubna 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dezinformace-o-viru-se-podle-analyzy-sirily-nejprve-z-ruskeho-serveru/1874343>

9 Emmott, Robin. 2020. „Russia deploying coronavirus disinformation to sow panic in West, EU document says.“ Reuters, 18. března 2020. <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-disinformation/russia-deploying-coronavirus-disinformation-to-sow-panic-in-west-eu-document-says-idUSKBN21518F>

10 ČTK. 2020. „Dezinformace o viru se podle analýzy šířily nejprve z ruského serveru.“ České noviny, 1. dubna 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dezinformace-o-viru-se-podle-analyzy-sirily-nejprve-z-ruskeho-serveru/1874343>

11 Arsentieva, Alexandra. 2020. „Эксперт связал вспышку пневмонии в Китае с испытанием биологического оружия.“ [tvzvezda.ru](https://tvzvezda.ru/news/vstrane_i_mire/content/2020120172-BPEmb.html), 20. ledna 2020. https://tvzvezda.ru/news/vstrane_i_mire/content/2020120172-BPEmb.html

12 Gertz, Bill. 2020. „Coronavirus may have originated in lab linked to China's biowarfare program.“ The Washington Times, 26. ledna 2020. <https://www.washingtontimes.com/news/2020/jan/26/coronavirus-link-to-china-biowarfare-program-poss/>

13 Boni, Maciej F., Philippe Lemey, Xiaowei Jiang, Tommy Tsan-Yuk Lam, Blair W. Perry, Todd A. Castoe, Andrew Rambaut, David L. Robertson. 2020. „Evolutionary origins of the SARS-CoV-2 sarbecovirus lineage responsible for the COVID-19 pandemic.“ Nature, 28. července 2020. <https://www.nature.com/articles/s41564-020-0771-4>

14 Nuki, Paul. 2020. „Scientists to examine possibility Covid leaked from lab as part of investigation into virus origins.“ The Telegraph, 15. září 2020. <https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/scientists-examine-possibility-covid-leaked-lab-part-investigation/>

15 Zhao, Lijian (@zlj517). 2020. „This article is very much important to each and every one of us. Please read and retweet it. COVID-19: Further Evidence that the Virus Originated in the US.“ Twitter, 13. března 2020. <https://twitter.com/zlj517/status/1238269193427906560?s=20>

16 Barnes, Julian E., Matthew Rosenberg, Edward Wong. 2020. „As Virus Spreads, China and Russia See Openings for Disinformation.“ The New York Times, 28. března 2020. <https://www.nytimes.com/2020/03/28/us/politics/china-russia-coronavirus-disinformation.html>

17 Brand, Michal. 2020. „KORONAVIRUS – JAKÁ HRA SE HRAJE?“ Pravý prostor, 4. února 2020. <https://pravvyprostor.cz/koronavirus-jaka-hra-se-hraje/>

18 Věk světla. 2020. „Nový koronavirus jako pomsta laboratorních opic.“ Věk světla, 29. ledna 2020. <https://veksvetla.cz/novy-koronavirus-jako-pomsta-laboratornich-opic/>

[Aeronet](#)¹⁹ se naopak poprvé 9. února 2020 psalo o údajné americké biologické zbraně, která je zaměřená proti čínským vojákům.

Dezinformace spojené s pandemií lze také rozdělit do třech základních vln, které kopírují vlny onemocnění. První tři případy koronaviru se v České republice potvrdily 1. března 2020. S nimi se začaly postupně rozšiřovat dezinformační narativy a rostl celkový počet zveřejněných článků.

¹⁹ VK. 2020. „Novel Coronavirus 2019-nCov čelí podezření, že může jít o prototyp biotechnologické zbraně zaměřené prioritně na čínské muže, rozuměj čínské vojáky! Potvrzuje to studie 6 výzkumníků publikovaný na serveru americké biotechnologické laboratoře Cold Spring Harbor Laboratory z New Yorku! Podle slovenského lékaře mechanika viru vyvolává v plicích nemoc ARDS, která vede k ukončování procesu oxyličování krve a ke smrti! Britský ministr obrany již v roce 1997 předpověděl, že některé patogeny a viry by šly použít pro vyhlazení celých specifických ras a etnik!“ Aeronet, 9. února 2020. <https://aeronet.cz/news/novel-coronavirus-2019-ncov-celi-podezreni-ze-muze-jit-o-prototyp-biotechnologicke-zbrane-zamerene-prioritne-na-cinske-muze-rozumej-cinske-vojaky-potvrzuje-to-studie-6-vyzkumniku-publikovany/>

PRVNÍ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU (ÚNOR–KVĚTEN 2020)

Nejčastější témata dezinformačních webů týkající se koronaviru v první vlně:

- Nepodložené spekulace o původu a šíření viru („COVID-19 pochází z laboratoře“)
- Zavádějící zlehčování situace a odmítání opatření jako zbytečných („COVID-19 je jenom chřipka“)
- Nepravdivé obviňování Evropské unie z rozsahu pandemie („Evropská unie je odpovědná za rozsah pandemie a pouze škodí“)
- Manipulativní či přímo nepravdivé popisy situace v Rusku a v Číně („Rusko a Čína skvěle zvládly situaci a teď pomáhají ostatním“)
- Lživé teorie o škodlivosti vakcín („Vakcinace je nebezpečná“)
- Konspirace o plánech „globálních elit“ na vypuknutí pandemie („Vše naplánovaly globální elity“)
- Nesmyslné spojování vypuknutí pandemie s rozšiřováním 5G sítí („COVID-19 je spojen s 5G sítěmi“)
- Spekulace o neověřených a někdy i nebezpečných způsobech léčení COVID-19 („Ověřené a bezpečné způsoby léčby COVID-19 se nepoužívají“)

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #1: COVID-19 byl vyvinut v laboratoři jako biologická zbraň

Narativ o umělém původu viru se na sledovaných kanálech rychle rozšířil a už v únoru 2020 s ním čeští dezinformátoři operovali zcela běžně. Nepravdivých verzí toho, odkud vir pochází, nakonec vzniklo poměrně velké množství, včetně například toho, že měl být původně vyvinut v [kanadských laboratořích](#)²⁰, odkud byl ukraden, nebo ještě více konspirační varianty, která tvrdí, že sekvence COVID-19 jsou totožné s virem [HIV](#)²¹, a to dokazuje jeho umělý původ. Ve skutečnosti ale experti tuto informaci [vyvrátili](#)²² a vysvětlili, že COVID-19 sekvence HIV neobsahuje. Dezinformátoři psali také o [selektivní biologické zbraně](#)²³ vyrobené USA, údajně zaměřené proti asijské populaci. V několika [článcích](#)²⁴ byla za místo výroby nového koronaviru označena americká výzkumná laboratoř ve vojenské základně Fort Detrick v Marylandu. Narativ o biologické zbraně byl [vyvrácen](#)²⁵. Už v únoru 2020 publikovala skupina prominentních vědců prohlášení v žurnálu [The Lancet](#)²⁶ o přírodním původu COVID-19, který byl dle nich popsán několika analýzami. Zároveň řekli: „[...] důrazně odsuzujeme konspirační teorie naznačující, že COVID-19 nemá přírodní původ.“

Tyto spekulace zůstávaly během první vlny velmi častým narativem, v březnu 2020 se navíc objevila značná [podpora české vědkyně Soni Pekové](#)²⁷. Soňa Peková se poprvé dostala do širšího povědomí počátkem března 2020, když jí tehdejší ministr zdravotnictví Vojtěch [obvinil](#)²⁸ ze špatného odebrání vzorků, což mělo podle něj skončit izolací Pekové, a její laboratoři byla na čas [pozastavena](#)²⁹ možnost testovat. Podle počtu článků na sledovaných dezinformačních webech (viz graf č. 1) se v březnu 2020 Soňa Peková stala jejich skutečnou hvězdou a zájem přetrvával také v dubnu 2020, kdy prohlásila, že je koronavirus [nejspíš umělého původu](#)³⁰. Koncem června 2020 proslula také [prohlášením](#)³¹, že druhá vlna nepříjde a koronavirus do Vánoc odejde. I tento narativ se na dezinformační weby [dostal](#)³². Zájem české dezinformační scény o osobu Soni Pekové se přehoupnul i do druhé vlny epidemie a v říjnu 2020 o ní opět vyšlo zvýšené množství článků, a to především na podporu [popírání](#)³³ existence epidemie či její vážnosti.

20 Českoaktuálně. 2020. „Coronavirus obsahuje “HIV inzerce”, vyvolávající obavy z uměle vytvořené biologické zbraně.“ Českoaktuálně, 2. února 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/02/zpravy-k-zamysleni/coronavirus-obsahuje-hiv-inzerce-vyvolavajici-obavy-z-umele-vytvorene-biologicke-zbrane/>

21 Českoaktuálně. 2020. „Coronavirus obsahuje “HIV inzerce”, vyvolávající obavy z uměle vytvořené biologické zbraně.“ Českoaktuálně, 2. února 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/02/zpravy-k-zamysleni/coronavirus-obsahuje-hiv-inzerce-vyvolavajici-obavy-z-umele-vytvorene-biologicke-zbrane/>

22 Dupuy, Beatrice. 2020. „Coronavirus is not genetically linked to HIV“. AP NEWS, 29. května 2020. <https://apnews.com/article/8955701525>

23 Brand, Michal. 2020. „Koronavirus: Mnoho povyku pro nic? Nebo něco nevíme?“ Czech Free Press, 9. března 2020.

<https://www.czechfreepress.cz/zdravi/koronavirus-mnoho-povyku-pro-nic-nebo-neco-nevime.html>

24 O této laboratoři se psalo také například na webu [Protiproud](#).

25 Boni, Maciej F., Philippe Lemey, Xiaowei Jiang, Tommy Tsan-Yuk Lam, Blair W. Perry, Todd A. Castoe, Andrew Rambaut, David L. Robertson. 2020. „Evolutionary origins of the SARS-CoV-2 sarbecovirus lineage responsible for the COVID-19 pandemic.“ Nature, 28. července 2020. <https://www.nature.com/articles/s41564-020-0771-4>

26 Rokytká TOP News. 2020. „Potvrzeno českou odborníci: Gen buněčného parazita Covid-19 byl uměle zmanipulován na biologickou zbraň!“ Týdeník Občanské Právo, 27. března 2020. <https://www.tydenikobcanskepravo.cz/2020/03/potvrzeno-ceskou-odbornici-gen-bunecneho.html>

27 Rokytká TOP News. 2020. „Potvrzeno českou odborníci: Gen buněčného parazita Covid-19 byl uměle zmanipulován na biologickou zbraň!“ Týdeník Občanské Právo, 27. března 2020. <https://www.tydenikobcanskepravo.cz/2020/03/potvrzeno-ceskou-odbornici-gen-bunecneho.html>

28 Kubištová, Dominika. 2020. „Ministr Vojtěch lhal o doktorce ze soukromé kliniky. „Dostal jsem špatnou informaci, napsal k omluvě.“ iRozhlas, 7. března 2020. https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministerstvo-zdravotnictvi-adam-vojtech-koronavirus-lekarskou-soukroma-klinika_2003071214_dok

29 Kučerová, Tereza. 2020. „Peková může konečně testovat. Žádné zakleknutí nechystáme, řekl Vojtěch.“ iDnes, 19. března 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pekova-muze-testovat-tilia-laborator-vojtech-koronavirus.A200319_085151_domaci_kuce

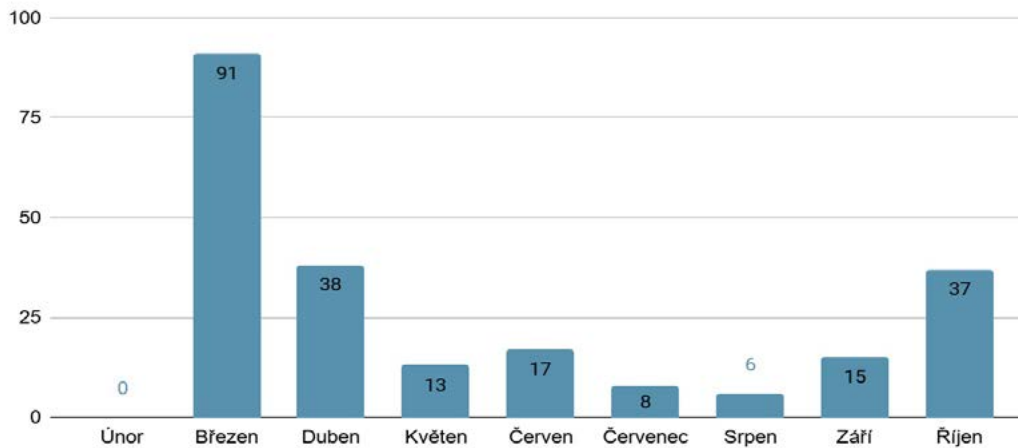
30 Výborná, Lucie. 2020. „Soňa Peková: Nový koronavirus považuju za uměle vytvořený, nemá charakteristiky, které známe z přírody.“ Radiožurnál, 22. dubna 2020, <https://radiozurnal.rozhlas.cz/sona-pekova-novy-koronavirus-povazuju-za-umele-vytvoreny-nema-charakteristiky-8187948>

31 Šeliga, Vojtěch. 2020. „Žádná druhá vlna není. Do Vánoc jsme z toho venku, zdůrazňuje Peková.“ CNN Prima News, 5. října 2020. <https://cnn.iprima.cz/druha-vlna-neni-do-vanoc-jsme-z-toho-venku-rika-pekova>

32 Matějka, Pavel. 2020. „Opatření proti Debiloviru – 19!“ Czech Free Press, 3. listopadu 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/opatreni-proti-debiloviru-19.html>

33 Man, Lubomír. 2020. „Šlo o pokus zlikvidovat nejen Prymulu, ale i vládu.“ Outsidermedia, 24. října 2020. <https://outsidermedia.cz/slo-o-pokus-zlikvidovat-nejen-prymulu-ale-i-vladu/>

Počet článků/měsíc na sledovaných dezinformačních webech, které pojednávají o Soni Pekové

Graf č.1

V souvislosti s šířením viru vznikly v březnu 2020 nové teorie o počátcích pandemie. Dezinformátoři rozšířili názor, že její prvopočátek lze vysledovat do [Světových armádních her](#)³⁴, které se ve Wu-chanu konaly v říjnu 2019. Na těchto hrách [soutěžili](#)³⁵ vojáci z celého světa v různých sportovních disciplínách. Nový koronavirus do Číny podle těchto teorií dovezli američtí vojáci. Tato teorie je pouhou spekulací³⁶ a není založená na žádných důkazech. V zahraničí ji sdílel³⁷ a propagoval například mluvčí čínského ministerstva zahraničí.

Další konspirace o rozšíření v Evropě obvinila [vojáky NATO](#)^{38,39}. Dokonce byl v této souvislosti dezinformátory [naznačen](#)⁴⁰ i názor, že je koronavirus využíván jako krytí pro obsazení Evropy americkou armádou. Ve skutečnosti se mělo na jaře [odehrát](#)⁴¹ rozsáhlé cvičení vojáků ze zemí NATO a partnerských států Defender Europe 20. Transporty byly ale kvůli pandemii [zastaveny](#)⁴² a cvičení bylo [nakonec](#)⁴³ velmi zredukováno.

11. března 2020 [předstoupil](#)⁴⁴ před americký Kongres ředitel Centra pro prevenci a kontrolu nemocí (CDC) Dr. Redfield, který mluvil o možných chybách při diagnóze chřipky a COVID-19 a o posmrtně diagnostikovaných

34 VK. 2020. „EVENT 201: Stovky tisíc plastových rakví z roku 2005 najednou v roce 2020 mohou v USA naplnit svůj účel? Globální virová krize byla spuštěna v pátek 18. října 2019 událostmi v Číně a v USA ve stejný den? Infikovaná těla zemřelých se nestihají pohřbívat, a tak přicházejí na řadu „dočasné márnice“, protože pozůstali by nepřístupní na myšlenku masových a hromadných hrobů! USA se dostaly na 1. místo na světě v počtech nakažených. CDC a FEMA mají nachystány po celých USA stovky kempů a táborů pro izolaci milionů nakažených Američanů, k dispozici jsou i miliony plastových rakví pro dočasné zasypaní těl v písku uvnitř nepropustných plastových kontejnerů!“ Aeronet, 29. března 2020. <https://aeronet.cz/news/event-201-stovky-tisic-plastovych-rakvi-z-roku-2005-najednou-v-roce-2020-mohou-v-usa-naplnit-svuj-ucel-globalni-virova-krize-byla-spustena-v-patek-18-rijna-2019-udalostmi-v-cine-a-v-usa/>

35 US Department of Defense. 2020. „Military World Games.“ US Department of Defense, přístup 9. prosince 2020. <https://www.defense.gov/Explore/Spotlight/CISM-Military-World-Games/>

36 Myers, Steven Lee. 2020. „China Spins Tale That the U.S. Army Started the Coronavirus Epidemic.“ The New York Times, 13. března 2020. <https://www.nytimes.com/2020/03/13/world/asia/coronavirus-china-conspiracy-theory.html>

37 Zhao, Lijian (@zlj517). 2020. „2/2 CDC was caught on the spot. When did patient zero begin in US? How many people are infected? What are the names of the hospitals? It might be US army who brought the epidemic to Wuhan. Be transparent! Make public your data! US owe us an explanation!“ Twitter, 12. března 2020. <https://twitter.com/zlj517/status/1238111898828066823>

38 Web [AgoraVox](#) je uveden jako zdroj, článek nejde otevřít.

39 První zprávy. 2020. „Vojáci NATO rozšiřují epidemii koronaviru po celé Evropě.“ První zprávy, 10. března 2020. <https://www.prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/vojaci-nato-rozsiruji-epidemii-koronaviru-po-cele-evrope/>

40 Argumenty a fakta. 2020. „Ve stínu koronaviru: USA přesouvá do Evropy obrovské množství vojáků, letadel a tanků. Jsme na pokraji války, říká expert. USA dosud nikdy neobsadila Evropu tak silnou armádou jako teď.“ Argumenty a fakta, 10. března 2020. <https://www.arfa.cz/ve-stinu-koronaviru-usa-presouva-do-evropy-obrovske-mnozstvi-vojaku-letadel-a-tanku-jsme-na-pokraji-valky-rika-expert-usa-dosud-nikdy-neobsadila-evropu-tak-silnou-armadou-jako-ted/#.X9EV6chKg2z>

41 Natoaktual.cz. 2020. „Tisíce amerických vojáků už nedorazí. Z velkého cvičení zbylo torzo.“ Natoaktual.cz, 16. března 2020. https://www.natoaktual.cz/zpravy/defender-europe-koronavirus-covid-armada-pentagon-nato-cviceni.A200316_195314_na_zpravy_m00

42 Ibid.

43 Thomas, G., P. Williams, Y. Dyakova. 2020. „Exercise Defender-Europe 20: enablement and resilience in action.“ NATO Review, 16. června 2020. <https://www.nato.int/docu/review/articles/2020/06/16/exercise-defender-europe-20-enablement-and-resilience-in-action/index.html>

44 Rocha, Veronica, Fernando Alfonso III, Joshua Berlinger, Jessie Yeung, Adam Renton, Meg Wagner. 2020. „March 11 coronavirus news.“ CNN, 12. března 2020. https://edition.cnn.com/world/live-news/coronavirus-outbreak-03-11-20-intl-hnk/h_1319f66f92245a2fe4ec63fe91ab66c9

pacientech. Toto prohlášení bylo poté zneužíváno jako možný [důkaz](#)⁴⁵ výskytu nemoci v [USA](#)⁴⁶ ještě před prvními případy v Číně, opět podporováno⁴⁷ čínským vládním činitelem na sociálních sítích.

Pomyslnou třešničkou na dortu je článek vydaný na oficiálním ruském propagandistickém kanálu [Sputniku](#)⁴⁸, který čtenářům nabízí rovnou několik teorií o původu viru s dotazem: „Ve kterou uvěříte?“

🌞 covid-19 Potvrzené případy **58,226,396** Počet zotavených **37,280,962** Úmrtí **1,381,823**
THU CSSE >

SPUTNIK

f
t
wh
...

Byly odhaleny nejpopulárnější teorie o vypuknutí koronaviru. Ve kterou uvěříte?

© REUTERS / Soe Zeya Tun

SVĚT 06:57 02.02.2020 [Získat krátkou URL](#)

Téma: Covid-19 (395) 👍 11 🗳️ 5 🗨️ 40

ZPRÁVY

1908 Turecko se potýká se třetí vlnou koronaviru

45 První zprávy. 2020. „Bomba z Číny: Američané mohli vyvolat epidemii COVID-19!“ První zprávy, 13. března 2020. <https://www.prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/bomba-z-ciny-americane-mohli-vyvolat-epidemii-covid-19/>

46 VK. 2020. „VIDEO: Ředitel CDC přiznal před americkým kongresem, že v USA umírali lidé na Coronavirus dlouho předtím, než virus propukl v Číně! Česká špičková bioložka v rozhovoru šokovala, když potvrdila informace Aeronetu, že Coronavirus má zjevně laboratorní původ a nevznikl přírodní cestou! Mluvčí čínského ministerstva zahraničí obvinil USA, že virus do Wuhanu zatáhli američtí armádní sportovci minulý rok v říjnu! Virus podle Číňanů pochází z vojenského laboratorního výzkumu laboratoře NAMRU-2 v Silver Spring v Marylandu! Mike Pompeo obvinění ze strany Číny ostře odmítá, že USA to nebudou tolerovat!“ Aeronet, 17. března 2020. <https://aeronet.cz/news/video-reditel-cdc-priznal-pred-americkym-kongresem-ze-v-usa-umirali-lide-na-coronavirus-dlouho-predtim-nez-virus-propukl-v-cine-ceska-spickova-biolozka-v-rozhovoru-sokovala-kdyz-potvrdila-info/>

47 Zhao, Lijian (@zlj517). 2020. „2/2 CDC was caught on the spot. When did patient zero begin in US? How many people are infected? What are the names of the hospitals? It might be US army who brought the epidemic to Wuhan. Be transparent! Make public your data! US owe us an explanation!“ Twitter, 12. března 2020. <https://twitter.com/zlj517/status/1238111898828066823>

48 Sputnik. 2020. „Byly odhaleny nejpopulárnější teorie o vypuknutí koronaviru. Ve kterou uvěříte?“ Sputnik, 2. února 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020020211345605-byly-odhaleny-nejpopularejsi-teorie-o-vypuknuti-koronaviru-ve-kerou-uverite/>

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #2: COVID-19 je jenom chřipka

Na sledovaných kanálech vznikaly články o tom, že se jedná o nemoc podobnou chřipce a lidem bez oslabené imunity nejspíš nic [nehrozí](#)⁴⁹. V souvislosti s tím nabádaly dezinformační weby své čtenáře, aby nepodléhali [strachu](#)⁵⁰, který podle nich vyvolávají [médiá](#)⁵¹. Na stejných webech byly ale dřív publikovány články píšící o koronaviru jako o „[smrtícím viru](#)“⁵² a byla sdílena „[děsivá videa](#)“⁵³ z ohniska.

Co se týče závažnosti situace, v průběhu února a března 2020 bylo na sledovaných webech možné narazit na dva základní narativy. Jeden říká, že COVID-19 je téměř banální záležitost, jedná se v podstatě o [chřipku](#)⁵⁴ a [médiá](#)⁵⁵ v lidech vyvolávají strach. Druhý naopak tvrdí, že je situace [daleko horší](#)^{56,57}, jinak by Čína nezavedla tak [drastická opatření](#)⁵⁸.

Výrazným narativem na těchto kanálech se stalo tvrzení o „[statisticky neexistující pandemii](#)“⁵⁹, které bylo založeno na porovnání celkového počtu úmrtí v roce 2020 s předchozími lety. Počty mrtvých na nový koronavirus byly také v [článcích srovnávány](#)⁶⁰ s úmrtími na [chřipku](#)⁶¹ (která je údajně i [nebezpečnější](#)⁶²).

Přestože v březnu 2020 se dezinformační weby stavěly k vládním krokům poměrně vyrovnaně a neutrálně, postupně je začaly vnímat spíše negativně, jak lze vidět na grafu č. 2.

49 První zprávy. 2020. „Koronavirus a statistika: Cirkusový kolotoč na pokračování.“ První zprávy, 6. února 2020. <https://www.prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/koronavirus-a-statistika-cirkusovy-kolotoc-na-pokracovani/highlightSearch=koronavir/>

50 Skrytá pravda. 2020. „Smrtící koronavir z Číny: hrůza, nebo další blamáž? Lidé padají za pochodu jako mouchy na hlavu.“ Skrytá pravda, 25. ledna 2020. <http://skrytapravda.cz/zahranicni/3000-smrtici-koronavir-z-ciny-hruza-nebo-dalsi-blamaz-lide-padaji-za-pochodu-na-hlavu>

51 Polanský, Jaroslav. 2020. „Tereza Spencerová: Válka, která by už zasáhla i Evropu. Virus? To teprve uvidíte, co přijde.“ 30. ledna 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/politologove/Tereza-Spencerova-Valka-ktera-by-uz-zasahla-i-Evropu-Virus-To-teprve-uvidite-co-prijde-611818>

52 Polák, Miloš. 2020. „Roušky? K ničemu. Ale šíří se to rychleji než SARS. A pozor na toto... Nové info o smrtícím viru.“ Parlamentní listy, 29. ledna 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Rousky-K-nicemu-Ale-siri-se-to-rycheji-nez-SARS-A-pozor-na-toto-Nove-info-o-smrticim-viru-611750>

53 Polák, Miloš. 2020. „Šíření koronaviru se zrychluje, hlásí Čína. Děsivé VIDEO z ohniska. Lidé se kácí na ulicích. Máme se bát i my? Podívejte se sami.“ Parlamentní listy, 25. ledna 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Sireni-koronaviru-se-zrychluje-hlasi-Cina-Desive-VIDEO-z-ohniska-Lide-se-kaci-na-ulicich-Mame-se-bat-i-my-Podivejte-se-sami-611274>

54 Kašuka, L. 2020. „Koronavirus a Harry a Meghan pořád dokola až do zblbnutí!“ New World Order Opposition, 27. února 2020. <http://www.nwo.org/2020/02/27/koronavirus-a-harry-a-meghan-porad-dokola-az-do-zblbnuti/>

55 Skrytá pravda. 2020. „Koronavirus: za zločin paniky by měli jít konspirátoři do kriminálu!“ Skrytá pravda, 26. února 2020. <http://skrytapravda.cz/domaci/3078-koronavirus-za-zlocin-paniky-by-meli-jit-konspiratori-do-kriminalu>

56 Článek vycházel z článku na [Extra.cz](#).

57 Lajkit. 2020. „1,5 milionu nakažených, 50 tisíc mrtvých. Čínský miliardář promluvil, jaká je situace s koronavirem.“ Lajkit, 20. února 2020. <https://www.lajkit.cz/zpravy/item/2190-1-5-milionu-nakazenych-50-tisic-mrtvych-cinsky-miliardar-promluvil-jaka-je-situace-s-koronavirem>

58 Brand, Michal. 2020. „KORONAVIRUS – JAKÁ HRA SE HRAJE?“ Právý prostor, 4. února 2020. <https://pravyprostor.cz/koronavirus-jaka-hra-se-hraje/>

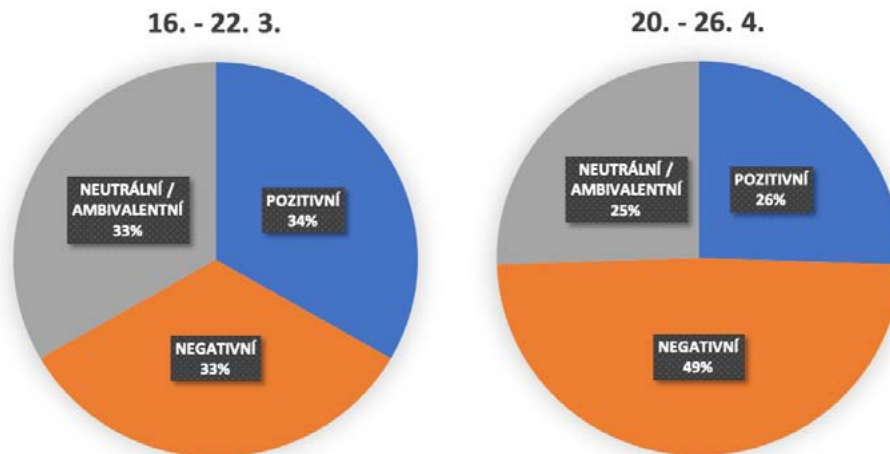
59 Czech Free Press. 2020. „Evropská statistika úmrtnosti - mrtvých méně než předcházející roky.“ Czech Free Press, 26. března 2020. <https://www.czechfreepress.cz/evropa/evropska-statistika-umrtnosti-mrtvych-mene-nez-predchazejici-roky.html>

60 Argumenty a fakta. 2020. „Chřipka – Koronavirus 50:0. Na chřipku u nás letos zemřelo padesát lidí. Na Koronavirus nikdo. Mýty versus realita. Globální mystifikace nevidaných rozměrů? Otázky a odpovědi. Netopýr, který nebyl.“ Argumenty a fakta, 10. března 2020. <https://www.arfa.cz/chripka-koronavirus-500-na-chripku-u-nas-letos-zemrelo-padesat-lidi-na-koronavirus-nikdo-myty-versus-realita-globalni-mystifikace-nevidanych-rozmeru-otazky-a-odpovedi/#.X9Ec4chKg2z>

61 Argumenty a fakta. 2020. „Profesor Pirk se vyléčil z covid-19 a říká: “Chřipka je mnohem horší. Statistiky úmrtnosti jsou zkeslené. Kvůli koronaviru ohrožujeme jiné pacienty.“ Raději se ptejme, proč jsou plné hypermarkety a živnostníci krachují.“ Argumenty a fakta, 21. dubna 2020. <https://www.arfa.cz/profesor-pirk-se-vylecil-z-covid-19-a-rika-chripka-je-mnohem-horsi-statistiky-umrtnosti-jsou-zkreslene-kvuli-koronaviru-ohrozujeme-jine-pacienty-radeji-se-ptejme-proc-jsou-plne-hypermarkety-a/#.X9EdBshKg2y>

62 Bednár, Roman. 2020. „Prečo koronu tak veľmi mystifikujeme?Chřipka je predsa nebezpečnejšia.“ Czech Free Press, 2. března 2020. <https://www.czechfreepress.cz/zdravi/preco-koronu-tak-velmi-mystifikujeme-chripka-je-predsa-nebezpecnejšia.html>

Hodnocení kroků vlády v boji s koronavirem na dezinformačních webech

Graf č. 2.

S postojem k vládě souvisí také to, jak dezinformátoři přijímali protikoronavirová opatření. Již v první vlně bylo možné zachytit zpochybňování účinnosti roušek například tím, že byly sledovanými weby označovány za [nehygienické](#)⁶³. [Aeronet](#)⁶⁴ dokonce zveřejnil konspirační teorii o propojení nošení roušek se snahou švédské klimatické aktivistky Greta Thunbergové o zpomalení změny klimatu. Podle této teorie se kvůli rouškám budou snižovat emise CO₂, protože ho lidé budou vdechovat z roušky zpět a v těle se bude rozkládat. Spojování koronavirové krize s klimatickým hnutím nebylo [ojedinělé](#)^{65,66}. [Tvzení](#)⁶⁷ o škodlivosti roušek bylo také vyvráceno.

Článků o tom, že je koronavirus [více nebezpečný než chřipka](#)⁶⁸ bylo minimum. Naopak se stále rozvíjel narativ o zveličování ze strany médií, která podle sledovaných kanálů vyvolávají [strach, paniku](#)⁶⁹ a [hysterii](#)⁷⁰. Hodně

63 Vidlák, Milan. 2020. „Šije, až ji bojí šije. Česko ovládla nová reality show...“ Časopis Šifra, 31. března 2020. <https://www.casopis-sifra.cz/svetova-zdravotnicka-organizace-tvrdi-ze-plosne-noseni-rousek-nedava-smysl-nechrani-pred-nakazou-a-navic-predstavuji-zdravotni-riziko/>

64 VK. 2020. „Světově uznávaný epidemiolog tvrdí, že se musíme nakazit Covid-19 všichni, abychom získali imunitu! Lidé se prý budou rozdělovat na 3 skupiny, vyléčené, nemocné a dosud nenakažené. Navrhuje děsivou selekci, do škol, kolektivů a úřadů budou moci nastoupit jen lidé, kteří prošli nemocí a vytvořili si imunitu! A co ti ostatní? Proč Německo a Velká Británie razí cestu boje proti Covid-19 bez roušek? Tenhle svět už není pro starý? Co se děje při zpětném vdechování CO₂ do plic při nošení roušek a respirátorů? Lze spoléhat na imunitu u mutujícího viru?“ Aeronet, 23. března 2020. <https://aeronet.cz/news/svetove-uznavany-epidemiolog-tvrdi-ze-se-musime-nakazit-covid-19-vsichni-abychom-ziskali-imunitu-lide-se-pry-budou-rozdelovat-na-3-skupiny-vylecene-nemocne-a-dosud-nenakazene-navrhuje-desivou/>

65 Článek byl převzatý z [blogu na stránkách iDnes](#).

66 Ravek, Vilém. 2020. „V listopadu nějaký Číňan snědl netopyra a v březnu už máme v Evropě uhlíkovou neutralitu.“ Czech Free Press, 30. března 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/v-listopadu-nejaky-cin-an-snedl-netopyra-a-v-breznu-uz-mame-v-evrope-uhlikovou-neutralitu.html>

67 Juna, Petr, Jiří Buryšek. 2020. „Covid není chřipka, roušky nezabíjejí. Vyvrácené dezinformace o koronaviru.“ Seznam Zprávy, 18. října 2020. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/covid-neni-chripka-rousky-nezabijeji-vyvracene-dezinformace-o-koronaviru-124652>

68 Man, Lubomír. 2020. „Mike Adams: Koronavirus je mnohem vražednější než chřipka.“ Českoaktuálně, 24. dubna 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/04/zpravy-k-zamysleni/mike-adams-koronavirus-je-mnohem-vrazednejsi-nez-chripka/>

69 Vidlák, Milan. 2020. „Odkud virus fouká?“ Časopis Šifra, 13. března 2020. <https://www.casopis-sifra.cz/odkud-virus-fouka/>

70 Schneider, Jan. 2020. „Kdo tu vlastně dezinformuje? Jan Schneider o tom, kdo má zájem na tvorbě mediální hysterie.“ Parlamentní listy, 7. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Kdo-tu-vlastne-dezinformuje-Jan-Schneider-o-tom-kdo-ma-zajem-na-tvorbe-medialni-hysterie-616123>

kritizovaná byla [Česká televize](#)⁷¹. Způsobená [hysterie](#)⁷² pak následně měla umožnit delší přetrvávání opatření omezující běžný život. Na konci dubna 2020 vznikl i článek [zpochybnující](#)⁷³ pandemii a samotnou existenci viru.

[Tvzení](#)⁷⁴, že koronavirus je stejně nebezpečný jako chřipka, není pravdivé. [COVID-19](#)⁷⁵ má mimo jiné vyšší podíl lidí s vážným průběhem a u infekce koronavirem je také 30–40krát vyšší pravděpodobnost úmrtí.

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #3: Evropská unie je odpovědná za rozsah pandemie a pouze škodí

Evropská unie je již tradičně cílem dezinformátorů a pandemie není výjimkou. Konkrétní témata se měnila, EU z nich ale vždy vyšla špatně. Je nutno podotknout, že kritika EU je zcela legitimní a i ze seriózních médií se [ozývaly](#)⁷⁶ názory, že byla její reakce na pandemii velmi pomalá. Dezinformátoři ale vytvářeli zcela absurdní narativy.

Počátkem března 2020 vycházely články spojující koronavirovou epidemii v Evropě s migrací. Konkrétně má prý maskovat [novou migrační vlnu](#)⁷⁷, která je podle některých [záměrná](#)⁷⁸. Na vině je podle nich právě Evropská unie, protože nedostatečně chrání starší a „[původní obyvatelstvo](#)“⁷⁹. V této souvislosti byly v některých [článcích](#)⁸⁰ dezinterpretovány programy [EU](#)⁸¹, které mají sloužit k rozbití modelu převaděčů migrantů a obchodníků s lidmi. Byly v nich popisovány jako nástroje pro pašování dalších migrantů do Evropy.

Na začátku března 2020 se také [objevily](#)⁸² články kritizující Německo za údajné zabavování a krádeň dodávek respirátorů a roušek jiným evropským zemím, včetně České republiky. Ve skutečnosti je pravda, že byl dočasně

71 Argumenty a fakta. 2020. „Česká televize se zbláznila, naprosto zbláznila, říká senátor, ředitel nemocnice a světově uznávaný lékař. VIDEO! Proč Česká televize děsí koronavirem občany 24 hodin denně? Umírají kvůli tomu lidé! Už ji někdo vypněte!“ Argumenty a fakta, 18. dubna 2020. <https://www.arfa.cz/ceska-televize-se-zblaznila-naprosto-zblaznila-rika-senator-reditel-nemocnice-a-svetove-uznavany-lekar-video-proc-ceska-televize-desi-koronavirem-obcany-24-hodin-denne-umiraji-kvuli-tomu-lide/#.X9EoxshKg2Z>

72 VK. 2020. „VIDEO: Číslo 25 000 zemřelých na Covid-19 v Itálii je podvrh, hoax a dezinformace italské vlády, ve skutečnosti na Coronavirus zemřelo jen 925 lidí, italské nemocnice zejí prázdnou a lidé umírají na úplně jiné nemoci, ale nemocnice je schválně a úmyslně deklarují jako oběti Covidu-19 kvůli čerpání peněz z krizového fondu! Informaci odpálil italský poslanec, který dostal do ruky statistiku italského Institutu národního zdraví, kde pravda vyšla najevo! Vittorio Sgarbi obvinil italskou vládu z otevřeného spiknutí proti italskému lidu s cílem nastolení diktatury a absolutní kontroly nad obyvatelstvem pod rouškou epidemiologické hrozby a ochrany zdraví!“ Aeronet, 2. května 2020. <https://aeronet.cz/news/video-cislo-25-000-zemrelch-na-covid-19-v-italii-je-podvrh-hoax-a-dezinformace-italske-vlady-ve-skutecnosti-na-coronavirus-zemrelo-jen-925-lidi-italske-nemocnice-zeji-prazdnou/>

73 Argumenty a fakta. 2020. „David Icke: COVID-19? Teď jde o všechno! Jsou jen dvě cesty. VIDEO. Pavouci ve stínech za trůny. Vždyť se na to podívejte: Doktoři a sestry tančí v prázdných nemocnicích! Je to celé jako vtip! Plná by měla být vězení – těch, kdo to způsobili!“ Argumenty a fakta, 21. dubna 2020. <https://www.arfa.cz/david-icke-covid-19-ted-jde-o-vsechno-jsou-jen-dve-cesty-pavouci-ve-stinech-za-truny-vzdyt-se-na-to-podivejte-doktori-a-sestry-tanci-v-prazdnych-nemocnicich-je-to-cele-jako-vtip-plna-b/#.X9EqVchKg2Z>

74 Demagog. 2020. „Covid-19: Srovnání se sezónní chřipkou.“ Demagog, 12. srpna 2020. <https://demagog.cz/diskuze/covid-19-srovnani-se-sezenni-chripkou>

75 Centrum epidemiologie a mikrobiologie. 2020. „Chřipka versus koronavirus – podobnosti a zásadní rozdíly, situace k 18.3.2020.“ Státní zdravotní ústav, 18. března 2020. <http://www.szu.cz/tema/prevence/chripka-versus-koronavirus-podobnosti-a-zasadni-rozdily-k-18>

76 Herszenhorn, David M., Sarah Wheaton. 2020. „How Europe failed the coronavirus test.“ Politico, 7. dubna 2020. <https://www.politico.eu/article/coronavirus-europe-failed-the-test/>

77 VK. 2020. „VIDEO: Šokující záběry z Řecka zachycují tisíce migrantů, jak přelézají žiletkový plot a hrnou se z Turecka do Evropské unie! Řecká policie je bezmocná, jediný řecký policista na videu se marně snaží zastavit skupinu migrantů, kteří vyslyšeli vyzvu tureckého prezidenta, aby se vydali na cestu do Evropské unie kvůli válce, která vypukla na severu Sýrie! Erdoganova odplata NATO za rozhodnutí aliance nepomoci turecké armádě v Sýrii v boji proti syrské a de facto i ruské armádě v okolí Idlibu! Coronavirus dokonale odvádí pozornost od nové migrační vlny, která se nyní počátkem jara rodí na řecko-turecké hranici!“ Aeronet, 3. března 2020. <https://aeronet.cz/news/video-sokujici-zabery-z-recka-zachycuji-tisice-migrantu-jak-prelezaji-ziletkovy-plot-a-hrnou-se-z-turecka-do-evropske-unie-recka-policie-je-bezmocna-jediny-recky-policista-na-videu-se-marne/>

78 Argumenty a fakta. 2020. „Ve stínu koronaviru: Migranti zapalují ploty na hranicích Evropy a útočí. Turci napadají řecké vojáky. Střelba, slzný plyn, vodní děla.“ Evropa duchů“. Prázdné ulice na cestě. Evropa putuje armáda USA k ruským hranicím.“ Argumenty a fakta, 12. března 2020. <https://www.arfa.cz/ve-stinu-koronaviru-migranti-zapaluji-ploty-na-hranicich-evropy-a-utoci-turci-napadaji-recke-vojaky-strelba-slzny-plyn-vodni-dela-evropa-uchu-prazdne-ulice-na-ceste-evropou-putuje-armada/#.X9FJPshKg2Z>

79 Kovalčík, Václav. 2020. „Václav Kovalčík: Bezohledný systém vůči původním občanům může za šíření koronaviru ve světě.“ Parlamentní listy, 15. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory/Vaclav-Kovalcik-Bezohledny-system-vuci-puvodnim-obcanum-muze-za-sireni-koronaviru-ve-svete-617051>

80 Poledník, Ivan. 2020. „Dostali jsme od Bruselu „migrantský flastr“: Záloha na další kvóty? Nechali jsme Rakušany a Maďary ve štýchu. I Řeky s kudlou v zádech. Falešná blokáda. Turci radí v tiché dohodě s Brusel. Invaze naplno pokračuje.“ Protiproud, 2. dubna 2020. <https://www.protiproud.cz/politika/5021-dostali-j sme-od-bruselu-migrantsky-flastr-zaloha-na-dalsi-kvoty-nechali-j sme-rakusany-a-madary-ve-stychu-i-reky-s-kudlou-v-zadech-falesna-blokada-turci-radi-v-tiche-dohode-s-bruselem-invaze-naplno-pokracuje.htm>

81 V článku zmiňovaná operace [IRINI](#) má navazovat na existující operaci [SOPHIA](#), která měla pomoci s rozbitím modelů převaděčů lidí. [Cílem](#) IRINI je prosazování zbrojního embarga OSN vůči Libyi.

82 Lhoťan, Lukáš. 2020. „Německá vláda ukradla respirátory ČR, SR, Švýcarsku a Maďarsku. Ať si všichni pochcípají, hlavně když přežijí Němci je politika Berlína.“ Eurabia, 15. března 2020. <https://www.eurabia.cz/Articles/43890-nemecka-vlada-ukradla-respiratory-cr-sr-svycarsku-a-madarsku-at-si-vsichni-pochcipaji-hlavne-kdyz-preziji-nemci-je-politika-berlina.aspx>

[zakázán](#)⁸³ vývoz zdravotnických pomůcek z Německa, stejný krok ale učinily i další země včetně ČR⁸⁴. Některé dodávky byly zadrženy, důkazy o krádeži ale [neexistují](#)⁸⁵. Dezinformaci o ukradení zdravotnických pomůcek rozšířil europoslanec za SPD Ivan David na svém facebookovém profilu, viz kapitola Politici a jiné veřejné osoby šířící dezinformace.

Obecně podle dezinformačních webů EU svým občanům nijak nepomáhá, spíš [naopak](#)⁸⁶. Některé články spekovaly o tom, že pandemie ukázala její [neschopnost](#)⁸⁷ a [zbytečnost](#)⁸⁸ a měla by být tím pádem [zrušena](#)⁸⁹, abychom se už nepodřizovali jejím [elitám](#)⁹⁰.

Rozšířilo se téma solidarity EU, která podle těchto článků už [nefunguje](#)⁹¹ a státy si nepomáhají. Evropská unie kvůli tomu svoji „[neschopnost](#)“⁹² údajně hází na Rusko.

Z podobných článků většinou vyplývala [funkčnost národních států](#)^{93,94} v porovnání s byrokratickou Evropskou unií, která pouze [diktuje](#)⁹⁵ jednotlivým členům, a dokonce podle nich hrozila sankcemi.⁹⁶

83 Spiegel. 2020. „Bundesregierung verbietet Export von Atemmasken.“ Spiegel, 4. března 2020. <https://www.spiegel.de/wirtschaft/coronavirus-bundesregierung-verbietet-export-von-atemmasken-a-3064f8fc-036a-4bac-a71a-c22a11c99d58>

84 Celní správa ČR. 2020. „Zákaz vývozu osobních ochranných prostředků třídy ffp3.“ Celní správa ČR, 5. března 2020. <https://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/zakaz-vyvozu-osobnich-ochrannych-prostredku-tridy-ffp3.aspx>

85 Cemper, Jan. 2020. „HOAX: Německo zadržuje roušky, respirátory a jiný zdravotnický materiál pro Českou republiku.“ Manipulátoři, 17. března 2020. <https://manipulatori.cz/hoax-nemecko-zadrzuje-rouscky-respiratory-a-jiny-zdravotnicky-material-pro-ceskou-republiku/>

86 Rokytky TOP News. 2020. „EU nepomáhá, ale škodí lidem, které cynicky dezinformuje a ty, kteří se oklamat nedají, tak s najatými pressituty a mediálními vrahy likviduje, zjistil europoslanec David.“ Týdeník Občanské Právo, 28. března 2020. <https://www.tydenikobcanskepravo.cz/2020/03/eu-nepomaha-ale-skodi-lidem-ktere.html>

87 Novotný, Stanislav. 2020. „Koronavirus ukázal nebezpečnou neschnopnost Evropské unie. Budujme novou českou armádu, řekněme NE americké základně v Mošnově, bojujme za suverenitu České republiky. Komentář: Stanislav Novotný.“ Argumenty a fakta, 19. března 2020. <https://www.arfa.cz/koronavirus-ukazal-nebezpecnou-neschnopnost-evropske-unie-budujme-novou-ceskou-armadu-omitneme-americkou-zakladnu-v-mosnove-bojujme-za-suverenitu-ceske-republiky-komentar-stanislav-novotny/#.X9FNH8hKg2z>

88 Brandtner, Petr. 2020. „Zbytečná EU! Zavřít hranice! Jiří Kobza navrhuje tvrdá opatření v boji s virem.“ Parlamentní listy, 11. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Zbytecna-EU-Zavrit-hranice-Jiri-Kobza-navrhuje-tvrda-opatreni-v-boji-s-virem-616584>

89 Mládek, Rudolf. 2020. „Rudolf Mládek: Tato EU je na zrušení.“ Parlamentní listy, 14. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Rudolf-Mladek-Tato-EU-je-na-zruseni-616910>

90 Kotas, Radek. 2020. „VIDEO Koronavirus? Zrušit EU! Podřídili jsme se globální moci a teď to máme, udeřil Okamura.“ Parlamentní listy, 15. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/VIDEO-Koronavirus-Zrusit-EU-Podridili-j sme-se-globalni-moci-a-ted-to-mame-uderil-Okamura-617036>

91 Sputnik. 2020. „Ve vypjatých chvílích se ukázala ‚solidarita‘ EU jen plytkou.‘ Pandemie urychlí konec Evropské unie, míní Rudolf Mládek.“ Sputnik, 22. března 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020032211694319-ve-vypjatych-chvilich-se-ukazala-solidarita-eu-jen-plytkou-pandemie-urychli-konec-evropske-unie/>

92 Okamura, Tomio. 2020. „Když EU nemá na koho svést svou neschnopnost, vybere si Rusko.“ Parlamentní listy, 10. dubna 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/profilu/Tomio-Okamura-13074/clanek/Kdyz-EU-nema-na-koho-svest-svou-neschnopnost-vybere-si-Rusko-103314>

93 Článek byl převzatý z webu [Gatestone Institute](#).

94 Kern, Soeren. 2020. „Koronavirus: Evropská unie v rozkladu.“ Euportal, 8. dubna 2020. <https://www.euportal.cz/Articles/42549-koronavirus-evropska-unie-v-rozkladu.aspx>

95 Novotná, Alena. 2020. „EU hrozí Česku sankcemi. Kvůli rouškám!“ Sputnik, 7. dubna 2020. <https://cz.sputniknews.com/nazory/2020040711767739-eu-hrozi-cesku-sankcemi-kvuli-rouskam/>

96 Ve skutečnosti Evropská komise pouze [upozornila](#) státy na nedodržování zásad volného trhu v souvislosti se zákazem vývozu ochranných pomůcek a požadovala vysvětlení.

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #4: Rusko a Čína skvěle zvládly situaci a teď pomáhají ostatním

Jako **protiklad**⁹⁷ „neschopného“ Západu býval uváděn solidární přístup Ruska. Hodně prostoru bylo na sledovaných webech věnováno ruské pomoci nejvíc **zasazeným zemím**⁹⁸. Často chválený byl ruský prezident Vladimir Putin, který dokonce podle jednoho **článku**⁹⁹⁻¹⁰⁰ ukázal svou odvahu, když přišel koncem března 2020 navštívit nemocnici s COVID-19 pozitivními pacienty.

Mnoho prostoru se také dostávalo ruskému údajnému **zvládnání situace**¹⁰¹, což lze podle dezinformátorů ilustrovat i probíhajícím výzkumem možné léčby COVID-19 v Ruské federaci, například lékem proti **malárii**¹⁰² a vývojem vakcín. Tento narativ byl samozřejmě velmi výrazný na dezinformačním webu **Sputnik**¹⁰³.

Rusko bylo přitom ve skutečnosti podezříváno¹⁰⁴ ze zatajování části úmrtí na koronavirus. V některých regionech a městech (například v Dagestánu¹⁰⁵ a Petrohradu¹⁰⁶) reportovali lékaři a zástupci neziskových organizací o větším množství úmrtí na zápal plic než těch oficiálně zaznamenaných na COVID-19. Rusko tvrdí¹⁰⁷, že je to důsledek preciznějšího zkoumání příčiny smrti.

Podobně bývala v souvislosti s ČR zmiňována i Čína. Byla dezinformačními weby chválena (viz obrázek níže) za dodávky zdravotnického materiálu, které by prý jiná země v takovém množství obstarat nedokázala, a za další **pomoc**¹⁰⁸ postiženým zemím. Vznikly i články, které zmiňují, že země **není odpovědná**¹⁰⁹ za vypuknutí pandemie a že virus pochází odjinud. Některé země, například Nizozemsko či Španělsko, si na kvalitu dodávaného čínského zdravotnického materiálu **stěžovaly**¹¹⁰.

Úryvky z článku¹¹¹ na nyní již nefunkčním webu Vlastenecké noviny o roli Číny:

97 W, Božena. 2020. „Rusko pomohlo zemi, kterou Mezinárodní měnový fond a Západ ponechaly svému osudu na pospas koronaviru.“ New World Order Opposition, 24. března 2020. <http://www.nwoo.org/2020/03/24/rusko-pomohlo-zemi-kterou-mezinarodni-menovyy-fond-a-zapad-ponechaly-svemu-osudu-na-pospas-koronaviru/>

98 Sputnik. 2020. „Po devíti ruských letadlech. Letectvo USA vyslalo do Itálie polní špitál.“ Sputnik, 23. března 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020032311698025-po-deviti-ruskych-letadlech-letectvo-usa-vyslalo-do-italie-polni-spital/>

99 Článek vycházel z článku na [RBC](https://www.rbc.com/).

100 Českoaktuálně. 2020. „Konanie ruského prezidenta šokovalo celý svet!“ Českoaktuálně, 27. března 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/03/zpravy-ze-sveta/konanie-ruskeho-prezidenta-sokovalo-cely-svet/>

101 Sputnik. 2020. „Lékař promluvil o „ruském zázraku“ v době koronaviru.“ Sputnik, 11. dubna 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020041111786799-lekar-promluvil-o-ruskem-zazraku-v-dobe-koronaviru/>

102 Sputnik. 2020. „V Rusku byly vyvinuty tři přípravky, které mohou pomoci proti COVID-19.“ Sputnik, 30. března 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020033011731910-v-rusku-byly-vyvinuty-tri-pripravky-ktere-mohou-pomoci-proti-covid-19/>

103 Sputnik. 2020. „Musíme být připraveni bojovat o každý život.“ Putin vyhlásil další kroky v boji proti pandemii a jejím následkům.“ Sputnik, 8. dubna 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020040811772312-musime-byt-pripraveni-bojovat-za-kazdy-zivot-putin-vyhlasil-dalsi-kroky-v-boji-proti-pandemii-a/>

104 Roth, Andrew. 2020. „St Petersburg death tally casts doubt on Russian coronavirus figures.“ The Guardian, 4. června 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/jun/04/st-petersburg-death-tally-casts-doubt-on-russian-coronavirus-figures>

105 Roth, Andrew. 2020. „Dagestan doctors speak out over ‘tragically high’ death toll.“ The Guardian, 21. května 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/may/21/dagestan-doctors-speak-out-over-tragically-high-death-toll>

106 Roth, Andrew. 2020. „St Petersburg death tally casts doubt on Russian coronavirus figures.“ The Guardian, 4. června 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/jun/04/st-petersburg-death-tally-casts-doubt-on-russian-coronavirus-figures>

107 Tsvetkova, Maria. 2020. „Russian excess deaths over summer outstrip COVID toll by more than 3 to 1.“ Reuters, 14. září 2020. <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-russia-mortality-idUSKBN2652CO>

108 Lhoňan, Lukáš. 2020. „Německá vláda ukradla respirátory ČR, SR, Švýcarsku a Maďarsku. Ať si všichni pochcípají, hlavně když přežijí Němci je politika Berlína.“ Eurabia, 15. března 2020. <https://www.eurabia.cz/Articles/43890-nemecka-vlada-ukradla-respiratory-cr-sr-svycarsku-a-madarsku-at-si-vsichni-pochcipaji-hlavne-kdyz-preziji-nemci-je-politika-berlina.aspx>

109 Sputnik. 2020. „Vedoucí laboratoře ve Wu-chanu okomentoval obvinění z vytvoření koronaviru.“ Sputnik, 19. dubna 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020041911822334-vedouci-laboratore-ve-wu-chanu-okomentoval-obvineni-z-vytvoreni-koronaviru/>

110 Nohl, Radek. 2020. „Dodávky roušek a rychlotestů z Číny se můžou zpozdít. Kvůli kvalitě.“ Seznam Zprávy, 2. dubna 2020. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/dodavky-rousek-a-rychlotestu-z-ciny-se-muzou-zpozdit-kvuli-kvalite-97525>

111 Zajceva, Irina Vladivojna. 2020. „Inženýr Zeman cestu do Moskvy ještě zvaží. Číně by se mělo poděkovat.“ Vlastenecké noviny, 29. března 2020. <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=248618>

DOMÁCÍ ZPRÁVY

Inženýr Zeman cestu do Moskvy ještě zvaží. Číně by se mělo poděkovat

Autor článku: [Irina Vladimovna Zajceva](#) • 29. 03. 2020 • 07:07

PRAHA | Portál iDnes zveřejnil rozhovor s kancléřem Miloše Zemana Vratislavem Mynářem, v němž se jednalo o postupech hlavy českého státu za podmínek pandemie a dalších možných krocích, píše v perexu světová zpravodajská agentura a rozhlasová stanice Sputnik, která je součástí mediální skupiny Rusko dnes.

„Takže to jsme se snažili zajistit v první řadě. V té době byla Čína jedním, kdo nám je byl schopen v takové míře poskytnout. Nebo já aspoň o nikom jiném nevím. Možná má někoho jiného pan senátor Pavel Fischer, nebo má primátor Prahy Zdeněk Hřib lepšího dodavatele z Tchaj-wanu. Opakují, že nás Čína upřednostnila i díky dlouhodobě dobrým vztahům pana prezidenta a tím, že tam na konci února poslal symbolický dar. Teprve na základě prostředků, které jsme z Číny dostali, mohou zdravotníci a ostatní s obrovským úsilím bezpečně pracovat,“ zdůraznil kancléř.

Vyjádřil přesvědčení, že prezident to má dobře rozmyšleno, v každém případě si váží všech lékařů, sester i ostatních ve všech liniích.

Pak zazněla otázka, jestli bude v brzké době další vystoupení prezidenta Zemana k národu, kde zdravotníkům a dalším poděkuje. „Pan prezident sám avizoval, že to nebylo jediné vystoupení, které hodlá udělat. Na druhé straně prezident není vláda, aby každý den vydával nějaká prohlášení či dělal tiskovky. Mohu naznačit, že předpokládám, že pan prezident v nejbližší době vystoupí. Teď nechci říkat, jestli s projevem, formou nějakého rozhovoru, významného článku, nebo jak. Ale určitě vystoupí,“ uvedl Mynář.

Moderátor připustil myšlenku, že není nutné být Číně přehnaně vděčnými a děkovat jí, protože jde o standardní obchod, poněvadž se za zdravotnické pomůcky platí. Kancléř uvedl na to své argumenty s tím, že vysvětlil rozdíl mezi darem a byznysem. „Rád bych připomněl, že my jim dali dar v hodnotě deseti až patnácti milionů korun, zatímco Čína nám dodává v řádu miliard. Čína se s koronavirem vypořádala jako první a je logické, že stejně jako naše vláda dělá vše pro to, aby se ekonomika nakopla a začala fungovat. Přesto nám zdravotnický materiál dává za velmi zajímavé ceny,“ zdůraznil Mynář s tím, že ceny, za které pražský primátor Hřib objednal roušky či respirátory z Tchaj-wanu, jsou to protí materiálu z Číny šestinásobně dražší.

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #5: Vakcinace je nebezpečná

Již v únoru 2020 bylo možné nalézt první pomyslné dezinformační vlašťovky týkající se vakcinace; například na webu [Parlamentní listy](#)¹¹² byl zveřejněný rozhovor s Josefem Jonášem, ve kterém bylo kritizováno očkování jako nebezpečný byznys farmaceutických firem. Josef Jonáš je léčitel, jenž pracuje s alternativní medicinou. V roce 2008 mu byla za jeho činnost [udělena](#)¹¹³ anticena zlatý Bludný balvan. Jeho praxi komentoval Český klub skeptiků Sisyfos mimo jiné takto: „Vesměš to jsou metody teoreticky vyvrácené, odporující vědeckým poznatkům a neúčinné, pokud jde o diagnózu i terapii.“

Téma vakcinace se postupně stalo oblíbeným a už v březnu 2020 bylo [povinné očkování](#)^{114,115} proti COVID-19 běžně odmítáno. [Aeronet](#)¹¹⁶ přišel například s teorií, že u vývoje vakcín na chřipku jsou uchovávány stěry od pacientů, z nichž se vakcíny vyvíjí dopředu.

112 Kříž, Jonáš. 2020. „Čínský virus? Očkování je kšeft! Pamatujete na ptačí chřipku? Známy léčitel i o tom, proč jsou lidé tak nemocní.“ *Parlamentní listy*, 9. února 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Cinsky-virus-Ockovani-je-kseft-Pamatujete-na-ptaci-chripku-Znamy-lecitel-i-o-tom-proc-jsou-lide-tak-nemocni-612766>

113 LP. 2020 „Zlatý Bludný balvan rok 2008 - MUDr. Josef Jonáš.“ *Český klub skeptiků Sisyfos*, 16. března 2009. <https://www.sisyfos.cz/clanek/364-zlaty-bludny-balvan-rok-2008-mudr-josef-jonas>

114 Článek byl převzat z webu [Tadesco.org](#).

115 Lajkit. 2020. „Za tímto účelem měla být vyvolána celosvětová krize? Dánsko přijímá zákon umožňující nucené očkování proti koronaviry.“ *Lajkit*, 17. března 2020. <https://www.lajkit.cz/zpravy/item/2216-za-timto-ucelem-mela-byt-vyvolana-celosvetova-krize-dansko-prijima-zakon-umoznujuci-nucene-ockovani-proti-koronaviry>

116 VK. 2020. „Poradce prezidenta Donalda Trumpa pro zdravotnictví oznámil, že Američané se mají připravit na 2. vlnu náklady koronavirem s příchodem chřipkové sezóny tento rok na podzim! Koronavirus se podle CDC a dosavadních nálezů může stát sezónním virem jako chřipka, který se bude vracet každý rok na sklonku roku! Pokud se ukáže, že Coronavirus prochází procesy retrocyklace a nebude možné si na něj vytvořit imunitu podobně jako to nejde na chřipku, úplně to změní způsob života na celé planetě a urychlí to nasunutí digitální ekonomiky, elektronizace školství, online nákupů, prohloubí mezilidskou fyzickou izolaci, zastaví pohyb většiny aut, brutálně omezí emise a skleníkové plyny a vytvoří prostředí neofeudalismu!“ *Aeronet*, 26. března 2020. <https://aeronet.cz/news/poradce-prezidenta-donald-trumpa-pro-zdravotnictvi-oznami-ze-americane-se-maji-pripripravit-na-2-vlnu-nakazy-coronavirem-s-prichodem-chripkove-sezony-tento-rok-na-podzim-coronavirus-se-podle-cdc/>

Část článku z [Aeronetu](#)¹¹⁷ o vývoji vakcín:

Coronavirus se podle všeho bude vracet každou sezónu na podzim, varují americké studie a poradce amerického prezidenta

Průběh nemoci je pro nemocné, minimálně velkou část z nich, opravdu neuvěřitelně bolestivý. Nelze to srovnat s chřipkou, ani s angínou, ty bolesti jsou tak nesnesitelné, že lidé kromě paracetamolu na sražení horečky sahají i po tzv. painkillerech, především potom na bázi ibuprofenu, který je nejučinnějším moderátorem bolesti bez preskripce. Jenže poslední informace hovoří o tom, že ibuprofen může ve skutečnosti u některých osob průběh nemoci naopak zhoršovat.

Ve výhledu tak lze vyloučit, že by lidé byli ochotni tyto nemoci podstupovat každý rok v případě, že by se Coronavirus vracel každý rok na podzim, jako se vrací chřipka. **K čemu by to proto vedlo? Samozřejmě k masivnímu požadavku po sezónním očkování stejně, jak se očkuje proti sezónní chřipce.** Ta pravidelně mutuje a farmaceutické společnosti připravují dopředu multivakcíny proti očekávaným zmutovaným kmenům chřipky. Ty jsou totiž laboratorně uchovávané ve stěrech z hrdeł pacientů. Od každého lékaře v USA sbírá CDC 1x za měsíc vzorky použitých vyšetřovacích dřevěných planžet, které jistě všichni znáte, když se vám lékař tímto dřívkem dívá do krku.

DOPORUČENÉ NOVINKY

Covidový teror: Majitelé nájemních bytůvek na Slovensku začali vyhrožovat nájemníkům, že budou okamžitě vystěhováni, pokud se neúčastní celoplošného testování na Covid-19 a nepředloží zástupci správové společnosti potvrzení o antigenním nebo PCR testu! Vláda Igora Matoviče dovedla zemi do stavu apartheidu, kdy podnikatelé a majitelé provozů zakazují lidem chodit do práce bez testu, vyhrožují jim vystěhováním, zakazují dětem účastnit se výuky, a to všechno v rozporu se zákony a lidskými právy! Slovenská prezidentka vyzvala vládu a armádu, aby se neuplatňovalo členění obyvatelstva na dvě kategorie podle apartheidového klíče, ale slovenský premiér se nezdá, že by ji bral vážně!
Až 30. 2020

Na Slovensku se bude o víkend provádět plošné testování obyvatelstva na Covid-19 antigenními testy, které do této chvíle neschválil slovenský Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) a

Odpor k vakcinaci a farmaceutickým firmám se poměrně rozšířil, explicitnější weby „informovaly“ o možných cílech očkování. Podle nich je to mimo jiné [očipování lidí](#)^{118,119} či [regulace porodnosti](#)¹²⁰, za čímž mají stát často zmiňované „globální elity“.

Ani jedna z těchto hypotéz není založena na pravdě. Nadace Billa a Melindy Gatesových pro BBC prohlásila¹²¹, že tvrzení o mikročipech nejsou pravdivá. Existuje návrh¹²² na tzv. digitální certifikáty, které ale nemají nic společného s mikročipy a nešlo by pomocí nich lidi sledovat. Bill Gates si také stanovil¹²³ za cíl snížení růstu populace za účelem snížení chudoby a nepokojů. Nikoli ale zabíjením či ochrnováním pomocí vakcín, jak naznačují konspirační teorie, ale právě naopak pomoci snížit úmrtnost, což má ve finále snížit i porodnost.

Neopodstatněné kritice se nevyhnuly ani [farmaceutické firmy](#)¹²⁴, jejichž přáním dle dezinformátorů je, aby bylo na světě víc nemocí, aby potom mohly vydělávat na léčích a „neregulovaných“ vakcínách.

117 Ibid.

118 Článek byl převzatý z webu [Hlavný denník](#), ten článek převzal z ruského [Fondu strategické kultury](#).

119 Českoaktuálně. 2020. „Čipování lidí pod záminkou očkování?“ Českoaktuálně, 27. března 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/03/zpravy-k-zamysleni/cipovani-lidi-pod-zaminkou-ockovani/>

120 VK. 2020. „Dánsko uzákonilo nucené očkování až do roku 2021 v reakci na Coronavirus, farmaceutické firmy to označují za nejlepší zprávu pro lidstvo za posledních 100 let a triumf ochrany veřejného zdraví! Policista bude držet pacienta a lékař mu bude násilím pomoci injekce podávat vakcínu! Stejný model chtějí farmaceutické společnosti prosadit ve všech zemích Evropy a v USA! Tak brutální řízení na 5. prioritě jste dosud nezažili a cílem je přechod západní civilizace od léčiv k vakcínám! Ty totiž, na rozdíl od léků, nepodléhají tak přísným regulacím a schvalovacím procesům! A na lidi bude uplatněno mandatorní očkování, anebo kriminál a obvinění z veřejného ohrožování kvůli pohybu ve společnosti bez vakcíny!“ Aeronet, 14. dubna 2020. <https://aeronet.cz/news/dansko-uzakonilo-nucene-ockovani-az-do-roku-2021-v-reakci-na-coronavirus-farmaceuticke-firmy-to-oznacuji-za-nejlepsi-zpravu-pro-lidstvo-za-poslednich-100-let-a-triumf-ochrany-verejneho-zdravi/>

121 Goodman, Jack, Flora Carmichael. 2020. „Coronavirus: Bill Gates ‘microchip’ conspiracy theory and other vaccine claims fact-checked.“ BBC, 29. května 2020. <https://www.bbc.com/news/52847648>

122 Ibid.

123 Reuters Staff. 2020. „Fact check: A newspaper front page featuring a Bill Gates quote and a teaser for a piece about 9/11 is not proof the COVID-19 pandemic was planned.“ Reuters, 17. listopadu 2020. <https://www.reuters.com/article/uk-factcheck-newspaper-idUSKBN27X2VR>

124 VK. 2020. „Dánsko uzákonilo nucené očkování až do roku 2021 v reakci na Coronavirus, farmaceutické firmy to označují za nejlepší zprávu pro lidstvo za posledních 100 let a triumf ochrany veřejného zdraví! Policista bude držet pacienta a lékař mu bude násilím pomoci injekce podávat vakcínu! Stejný model chtějí farmaceutické společnosti prosadit ve všech zemích Evropy a v USA! Tak brutální řízení na 5. prioritě jste dosud nezažili a cílem je přechod západní civilizace od léčiv k vakcínám! Ty totiž, na rozdíl od léků, nepodléhají tak přísným regulacím a schvalovacím procesům! A na lidi bude uplatněno mandatorní očkování, anebo kriminál a obvinění z veřejného ohrožování kvůli pohybu ve společnosti bez vakcíny!“ Aeronet, 14. dubna 2020. <https://aeronet.cz/news/dansko-uzakonilo-nucene-ockovani-az-do-roku-2021-v-reakci-na-coronavirus-farmaceuticke-firmy-to-oznacuji-za-nejlepsi-zpravu-pro-lidstvo-za-poslednich-100-let-a-triumf-ochrany-verejneho-zdravi/>

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #6: Vše naplánovaly „globální elity“

Podle již zmiňovaného [reportu](#)¹²⁵ Semantic Visions se vůbec první zmínky o koronaviru v České republice týkaly tzv. [Eventu 201](#)¹²⁶, neboli pandemické simulace z října 2019. Cílem akce mělo být zjistit dopady případné pandemie a reakci na ni. Podílela se na ní mimo jiné i Nadace Billa a Melindy Gatesových, což bylo později velmi často zneužíváno dezinformátory.

Dezinformace [naznačovaly](#)¹²⁷ spojitost právě mezi touto akcí, pandemií nového koronaviru a nastolením nového světového řádu (tzv. New World Order – NWO). V podstatě od počátku první vlny byli takto zmiňováni i Bill Gates (viz obrázek níže), „[globální elity](#)“ a [Světová zdravotnická organizace](#)¹²⁸. Do seznamu byli poté zařazeni i [Rockefellerové](#)¹²⁹. Výsledkem má být podle této teorie přeformátování současného světa, [dále](#)¹³⁰ ¹³¹ zákazy plateb v hotovosti, přebudování mezinárodních vztahů a nakonec vybudování „supertotalitního státu“.

Další z teorií se týká údajných [patentů](#)^{132,133} na tento typ koronaviru, které údajně naznačují, že byla pandemie plánovaná. Patent má vlastnit výzkumný ústav Pirbright Institute, který financuje i Nadace Billa a Melindy Gatesových. Ústav tyto informace na svých stránkách vyvrátil¹³⁴ a vysvětlil, že pracuje s jinými typy koronavirů, které napadají drůbež a prasata. Zmiňovaný patent¹³⁵ pokrývá vývoj oslabené formy koronaviru, která by mohla potenciálně vést k vakcíně pro prevenci respiračních onemocnění u ptáků a jiných zvířat.

125 ČTK. 2020. „Dezinformace o viru se podle analýzy šířily nejprve z ruského serveru.“ České noviny, 1. dubna 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dezinformace-o-viru-se-podle-analyzy-sirily-nejprve-z-ruskeho-serveru/1874343>

126 Center for Health Security. 2020. „The Event 201 scenario.“ Center for Health Security, přístup 10. prosince 2020. <https://www.centerforhealthsecurity.org/event201/scenario.html>

127 VK. 2020. „EVENT 201: Stovky tisíc plastových rakví z roku 2005 najednou v roce 2020 mohou v USA naplnit svůj účel? Globální virová krize byla spuštěna v pátek 18. října 2019 událostmi v Číně a v USA ve stejný den? Infikovaná těla zemřelých se nestíhají pohřbívat, a tak přicházejí na řadu „dočasné márnice“, protože pozůstalí by nepřístupili na myšlenku masových a hromadných hrobů! USA se dostaly na 1. místo na světě v počtech nakažených. CDC a FEMA mají nachystány po celých USA stovky kempů a táborů pro izolaci milionů nakažených Američanů, k dispozici jsou i miliony plastových rakví pro dočasné zasypaní těl v písku uvnitř nepropustných plastových kontejnerů!“ Aeronet, 10. prosince 2020. <https://aeronet.cz/news/event-201-stovky-tisic-plastovych-rakvi-z-roku-2005-najednou-v-roce-2020-mohou-v-usa-naplnit-svuj-ucel-globalni-virova-krize-byla-spustena-v-patek-18-rijna-2019-udalostmi-v-cine-a-v-usa/>

128 Novák, Petr. 2020. „KORONAVIRUS – NÁSTROJ GLOBÁLNÍHO ŘÍZENÍ.“ New World Order Opposition, 27. února 2020. <http://www.nwoo.org/2020/02/27/koronavirus-nastroj-globalniho-rizeni/>

129 Argumenty a fakta. 2020. „Z toho mrazí: Rockefellerova nadace již v roce 2010 uveřejnila studii, jak lze pandemií použít jako záminku k vytvoření globální autoritářské moci.“ Argumenty a fakta, 29. března 2020. <https://www.arfa.cz/z-toho-mrazi-rockefellerova-nadace-jiz-v-roce-2010-uverejnili-zpravu-jak-lze-pandemii-pouzit-jako-zaminku-k-vytvoreni-globalni-autoritarske-moci/#.X9lPtshKg2z>

130 Tento článek, vychází z rozhovoru s Davidem Icke pro portál London real, byl sdílen například i na webu ARFA.

131 Zvěděvec. 2020. „David Icke: koronavirus je monstrózní podvod elit.“ Zvěděvec, 30. března 2020. <https://www.zvedavec.org/komentare/2020/03/8256-david-icke-koronavirus-je-monstrozni-podvod-elit.htm>

132 Článek byl převzatý z webu [Natural News](#).

133 Věk světla. 2020. „Wu-chanský koronavirus je patentovaný, práva vlastní i Bill Gates.“ Věk světla, 31. ledna 2020. <https://veksvetla.cz/wu-chansky-koronavirus-je-patentovany-prava-vlastni-i-bill-gates/>

134 Pirbright Institute. 2020. „Pirbright’s livestock coronavirus research – your questions answered.“ Pirbright Institute, 24. ledna 2020. <https://www.pirbright.ac.uk/news/2020/01/pirbright%E2%80%99s-livestock-coronavirus-research-%E2%80%93-your-questions-answered>

135 Ibid.

Úryvek¹³⁶ z článku¹³⁷ o Billu Gatesovi, Eventu 201 a údajných patentů na koronavirus:

Gatesova nadace uspořádala před 3 měsíci v New Yorku scénář pandemie s koronavirem. Dokonce vlastní patent

© Příslušný před hodnocením | Redakce AC24 | Ze světa | 100 | 0

18. října Centrum zdravotnictví Johns Hopkins ve spolupráci se Světovým ekonomickým fórem a Nadací Billa a Melindy Gatesové shromáždilo 15 představitelů obchodu, vlády a veřejného zdraví, aby simulovali scénář, ve kterém byla pandemie s koronavirem pustošila planetu. (Foto: Gente)

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #7: COVID-19 je spojen s 5G sítěmi

V souvislosti s šířením nového koronaviru celosvětově vznikly¹³⁸ konspirační teorie o propojení nemoci COVID-19 a 5G sítí. Některé z nich tvrdí, že 5G způsobuje poškození mozku, rakovinu, anebo právě COVID-19. Šíření napomáhaly například i některé celebrity. Ve skutečnosti¹³⁹ samozřejmě 5G sítě koronavirus nemohou přenášet ani způsobovat, konspirační teorie je podle expertů „biologicky nemožná“.

U nás se spekulace o spojení 5G sítí s koronavirem příliš neuchytily. Vyšlo jen několik článků, které například tvrdily, že má COVID-19 zakrýt onemocnění^{140,141}, které vyvolávají právě 5G sítě.

V jiných zemích se ale jedná o důležité a časté téma, které způsobilo i fyzické škody. Ve Velké Británii se v dubnu 2020 stalo víc než 100 incidentů¹⁴² spojených s konspiračními teoriemi o propojení 5G a koronaviru. Mimo jiné byly jejich příznivci zapalovány telekomunikační věže a obtěžováni pracovníci telekomunikačních služeb. Velká Británie není jediná, tyto teorie se rozšířily¹⁴³ po celém světě včetně Bolívie, Srbska, Nigérie či Egypta.

136 Článek byl z webu AC24 stažen.

137 AC24. 2020. „Gatesova nadace uspořádala před 3 měsíci v New Yorku scénář pandemie s koronavirem. Dokonce vlastní patent.“ AC24, 26. ledna 2020. <https://ac24.cz/en/-/gatesova-nadace-usporadala-pred-3-mesici-v-new-yorku-scenar-pandemie-s-koronavirem?redirect=%2F>

138 Waterson, Jim. 2020. „Broadband engineers threatened due to 5G coronavirus conspiracies.“ The Guardian, 3. dubna 2020. <https://www.theguardian.com/technology/2020/apr/03/broadband-engineers-threatened-due-to-5g-coronavirus-conspiracies>

139 Schraer, Rachel, Eleanor Lawrie. 2020. „Coronavirus: Scientists brand 5G claims ‚complete rubbish‘.“ BBC, 15. dubna 2020. <https://www.bbc.com/news/52168096>

140 Článek byl převzatý z webu [OrgoNet](https://www.orgonet.cz/).

141 Lajkit. 2020. „Umělá panika kolem koronaviru, avšak 50 úmrtí v ČR na běžnou chřipku v letošní sezóně nikoho nezajímá.“ Lajkit, 9. března 2020. <https://www.lajkit.cz/zpravy/item/2203-umela-panika-kolem-koronaviru-avsak-50-umrti-v-cr-na-beznou-chripku-v-letosni-sezone-nikoho-nezajima>

142 Satariano, Adam, Davey Alba. 2020. „Burning Cell Towers, Out of Baseless Fear They Spread the Virus.“ The New York Times, 10. dubna 2020. <https://www.nytimes.com/2020/04/10/technology/coronavirus-5g-uk.html>

143 Goodman, Jack, Flora Carmichael. 2020. „Coronavirus: 5G and microchip conspiracies around the world.“ BBC, 26. června 2020. <https://www.bbc.com/news/53191523>

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #8: Ověřené a bezpečné způsoby léčby COVID-19 se nepoužívají

V souvislosti s rozvojem pandemie začaly vycházet články o možné léčbě COVID-19. Byl kritizovaný [remdesivir](#)¹⁴⁴, což je léčivo vyvinuté americkou společností Gilead Sciences. Původně se plánovalo jeho [použití](#)¹⁴⁵ proti infekcím způsobeným virem eboly a virem Marburg, ale ukázalo se, že je účinný i proti jiným virům. V současnosti se testuje jeho účinnost i proti viru SARS-Cov-2, který způsobuje COVID-19. Dezinformátoři [vymýšleli](#)¹⁴⁶ konspirace o snaze různých lidí přijít si na obrovský výdělek.

Propagovány byly [chlorochin](#)¹⁴⁷ (toxičtější varianta) a [hydroxychlorochin](#)¹⁴⁸ (který se prodává pod názvem Plaquenil), což jsou antimalarika. Byly [popisovány](#)¹⁴⁹ jako účinné a levné. Nad jejich použitím se na počátku pandemie opravdu [přemýšlelo](#)¹⁵⁰, poměrně rychle se u chlorochinu ukázaly závažné vedlejší účinky a od jeho použití se [upustilo](#)¹⁵¹. V České republice ani [není součástí](#)¹⁵² žádného léčivého přípravku.

Další způsob léčby, který byl vítaný dezinformačními weby, bylo použití [vitamínu C](#)¹⁵³, což se testovalo v Číně. Články [zmiňovaly](#)¹⁵⁴ také případy o jeho účinku v minulosti. Podle [Státního úřadu pro kontrolu léčiv](#)¹⁵⁵ (SÚKL) neexistují spolehlivé důkazy o jeho funkčnosti.

144 Argumenty a fakta. 2020. „Zázračný lék na koronavirus jménem Remdesivir: Vyléčí českého taxikáře – a vydělá miliardy? V pozadí je největší finančník světa Larry Fink a ideologie New Green deal, usilující po boku Greta o záchranu planety.“ Argumenty a fakta, 24. března 2020. <https://www.arfa.cz/zazracny-lek-na-koronavirus-jmenem-remdesivir-vyleci-ceskeho-taxikare-a-vydela-miliardy-v-pozadi-je-nejvetsi-financnik-sveta-larry-fink-a-ideologie-new-green-deal-usilujici-po-boku-greta-o/#.X9JBLchKg2y>

145 Gilead. 2020. „Gilead’s Response to COVID-19.“ Gilead, aktualizováno 1. prosince 2020. <https://www.gilead.com/purpose/advancing-global-health/covid-19>

146 Argumenty a fakta. 2020. „Zázračný lék na koronavirus jménem Remdesivir: Vyléčí českého taxikáře – a vydělá miliardy? V pozadí je největší finančník světa Larry Fink a ideologie New Green deal, usilující po boku Greta o záchranu planety.“ Argumenty a fakta, 24. března 2020. <https://www.arfa.cz/zazracny-lek-na-koronavirus-jmenem-remdesivir-vyleci-ceskeho-taxikare-a-vydela-miliardy-v-pozadi-je-nejvetsi-financnik-sveta-larry-fink-a-ideologie-new-green-deal-usilujici-po-boku-greta-o/#.X9JBLchKg2y>

147 Důležité24. 2020. „Lék na koronavirus potvrzen, úmrtnost sporná.“ Důležité24, přístup 10. prosince 2020. <https://zpravy.dt24.cz/zahranicni/lek-na-koronavirus-potvrzen-umrtnost-sporna/>

148 Roberts, P. C. 2020. „P.C.Roberts: Dr.V. Zelenko hlásí stoprocentní úspěch protivirové léčby hydroxychlorochinem.“ Czech Free Press, 25. března 2020. <https://www.czechfreepress.cz/zdravi/p-c-roberts-dr-v-zelenko-hlasi-stoprocentni-uspech-protivirove-lecby-hydroxychlorochinem.html>

149 Argumenty a fakta. 2020. „Mrazivé VIDEO: Muž, nakažený koronavirem, děkuje z lůžka lékařům za záchranu života. “Jsou to andělé!“ Začíná válka o lék, který vydělá miliardy. Fake news médií hlavního proudu.“ Argumenty a fakta, 16. dubna 2020. <https://www.arfa.cz/mrazive-video-muz-nakazen-koronavirem-dekuje-z-luzka-lekarum-za-zachranu-zivota-jsou-to-andele-zacina-valka-o-lek-ktery-vydela-miliardy-fake-news-medii-hlavniho-proudu/#.X9JFbchKg2z>

150 ČT24. 2020. „Svět vsází na chlorochin. Nadějný přípravek se desítky let využívá proti malárii.“ ČT24, 23. března 2020. <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3065946-svet-vsazi-na-chlorochin-nadejny-pripravek-se-desitky-let-vyuziva-proti-malarii>

151 Novinky. 2020. „Ve Švédsku přestali léčit covid-19 antimalarikem chlorochin. Vedlejší účinky byly nesnesitelné.“ Novinky, 8. dubna 2020. <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/ve-svedsku-prestali-lecit-covid-19-antimalarikem-chlorochin-vedlejsi-ucinky-byly-nesnesitelne-40319921>

152 SÚKL. 2021. „Přehled hodnocených léčiv na nemoc COVID-19.“ SÚKL, přístup leden 2021. <https://www.sukl.cz/sukl/prehled-hodnocenych-leviv-na-nemoc-covid-19>

153 Poledník, Ivan. 2020. „Vitamin C proti koronaviru: Proč se nemluví o úspěchu čínských lékařů? Zoufalý New York se tajně inspiroval. Sexy droga je drahá droga. Vakcína napřesok nás spásí, nebo zabije? Média nám poví, co si máme myslet.“ Protiproud, 22. dubna 2020. <https://www.protiproud.cz/zdravi/5062-vitamin-c-proti-koronaviru-proc-se-nemluvi-o-uspechu-cinskych-lekaru-zoufaly-new-york-se-tajne-inspiroval-sexy-droga-je-draha-droga-vakcina-napresok-nas-spasi-nebo-zabije-media-nam-povi-co-si-mame-myslet.htm>

154 Franta, Vladimír. 2020. „Volný: Pokud Babiš ví o účincích vitamínu C, proč to již není v médiích?“ Sputnik, 3. dubna 2020. <https://cs.sputniknews.com/nazory/2020040311751634-volny-pokud-babis-vi-o-ucincich-vitaminu-c-proc-to-jiz-neni-v-mediich/>

155 SÚKL. 2021. „Přehled hodnocených léčiv na nemoc COVID-19.“ SÚKL, přístup leden 2021. <https://www.sukl.cz/sukl/prehled-hodnocenych-leviv-na-nemoc-covid-19>

UVOLNĚNÍ OPATŘENÍ A ČASTÁ TÉMATA V LÉTĚ (ČERVEN–ČERVENEC 2020)

S ústupem opatření a zlepšováním situace v Evropě se postupně snižoval i počet článků na dezinformačních webech. Stále vycházely články s výše zmíněnými narativy, nejvýraznější ale byly tyto: zlehčování pandemie, odmítání vakcíny a konspirace spojené s farmaceutickými firmami.

Spříznivější epidemiologickou situací pokračovalo bagatelizování nemoci a celé pandemie. Cílem koronavirové krize je podle těchto článků [ovládání lidí](#)¹⁵⁶ skrze (ve skutečnosti prý téměř neopodstatněný) strach, který je v nich podle webu Svobodné noviny vyvolávaný nespecifikovanými osobnostmi. Podle jiné [teorie](#)^{157–158} byla tato pandemie test před zavedením jakéhosi nového „finančního režimu“. Velmi častým terčem byla mainstreamová [médiá](#)¹⁵⁹, která podle těchto článků vyvolávají paniku. COVID-19 byl sledovanými kanály stále označován za nemoc podobnou [chřipce](#)¹⁶⁰.

Nadále vycházely články o odmítání vakcinace a Billu Gatesovi, plánu na [depopulaci](#)^{161–162} planety či [snížení porodnosti](#)¹⁶³. V červnu 2020 vznikla teorie, která tvrdí, že bude druhá vlna uměle [zveličována](#)¹⁶⁴, aby byli lidé vakcinováni.

V souvislosti s vývojem vakcíny společností AstraZeneca bylo publikováno mnoho [zpráv](#)¹⁶⁵ o její nebezpečnosti a smlouvě na její dodávky. Na druhou stranu o [ruské vakcíně](#)¹⁶⁶ bylo referováno většinou [pozitivně](#)¹⁶⁷.

Zároveň dezinformátoři hodně psali o pandemii jako o příležitosti pro [farmaceutické firmy](#)¹⁶⁸, které si díky ní podle nich mohou vydělat obrovské množství peněz. Kritizována byla také [Světová zdravotnická organizace](#)

156 Šichtářová, Markéta. 2020. „Jak COVIDEM lidi ovládnout a ochocit.“ Svobodné noviny, 1. června 2020. <http://svobodnenoviny.eu/jak-covidem-lidi-ovladnout-a-ochocit/>

157 Článek byl převzatý z webu [Přehled správ](#).

158 Palffy, Milan. 2020. „Konspirační teorie.“ Českoaktuálně, 1. července 2020. <https://ceskoaktuálně.cz/2020/07/konspiracni-teorie/konspiracni-teorie/>

159 Argumenty a fakta. 2020. „Profesor Pavel Pařko (80): Role médií v době koronaviru je odsouzená. Máme záleží pod postel a bát se, až si nás smrt vybere? Tlak na starší lidi je obrovský, přibýlo depresi.“ Argumenty a fakta, 31. července 2020. <https://www.arfa.cz/profesor-pavel-parko-80-role-medii-v-dobe-koronaviru-je-odsouzenihodna-mame-zalezat-pod-postel-a-bat-se-az-si-nas-smrt-vybere-tlak-na-starsi-lidi-je-obrovsky-pribylo-depresi/#.X9Jj4MhKg2z>

160 Argumenty a fakta. 2020. „Proč vlády chtějí druhou, třetí, čtvrtou i pátou vlnu koronaviru? VIDEO. „Zdálo se, že je to hoax, pak se z toho stal skandál a teď je to zločin.“ Břítka zpráva Dr. Colemana.“ Argumenty a fakta, 4. července 2020. <https://www.arfa.cz/proc-vlady-chteji-druhou-treti-ctvrtou-i-patou-vlnu-koronaviru-video-zdalo-se-ze-je-to-hoax-pak-se-z-toho-stal-skandal-a-ved-je-to-zlocin-britka-zprava-dr-colemana/#.X9JkcsHg2z>

161 Článek byl převzatý z webu [Česká věc](#).

162 Brunclík. 2020. „BRITSKÝ MINISTR ZDRAVOTNICTVÍ: „VAKCÍNY BUDOU POVINNÉ PRO VŠECHNY“. KOUPI NÁM „ČESKÁ“ VLÁDA VAKCÍNY OD BILLA GATESE, NEBO TY Z IZRAELE?“ Infokurýr, 1. června 2020. <http://infokurir.cz/news.php?extend.28631.2>

163 Roberts, P. C. 2020. „P.C.Roberts: Jsou vakcíny Billa Gatese proti Covidu-19 též vakcínami pro snížení porodnosti?“ Czech Free Press, 28. srpna 2020. <https://www.czechfreepress.cz/zdravi/p-c-roberts-jsou-vakciny-billa-gatase-proti-covidu-19-tez-vakcinami-pro-snizeni-porodnosti.html>

164 Argumenty a fakta. 2020. „Vizionář David Icke: Proč bude zcela jistě druhá vlna koronaviru a s ní povinná vakcinace. VIDEO. Jak nás k tomu donutí, komu to prospěje a jak to všechno skončí.“ Argumenty a fakta, 26. června 2020. <https://www.arfa.cz/vizionar-david-icke-roc-bude-zcela-jiste-druha-vlna-koronaviru-a-s-ni-povinna-vakcinace-video-jak-nas-k-tomu-donuti-komu-to-prospeje-a-jak-to-vsechno-skonci/#.X9Jn9shKg2z>

165 VK. 2020. „Skandál a hrozba nejen pro Slováky? Evropská unie podepsala s farmaceutickým kolosem AstraZeneca smlouvu na 400 milionů dávek vakcíny proti Covid-19, ale před několika dny AstraZeneca oznámila, že má většinu smluv chráněných indemnitou! Občané zemí EU tak nebudou smět firmu žalovat za vedlejší účinky, nemoci, trvalá postižení a úmrtí způsobená novou vakcínou proti Covid-19, která bude distribuována koncem tohoto roku do 27 zemí EU a bude se s ní očkovat 400 milionů obyvatel celé EU! Skoro každý! Slovenský epidemiolog už dokonce nadhodil myšlenku, že kdo se nenechá očkovat, bude nezaměstnaný!“ Aeronet, 6. srpna 2020. <https://aeronet.cz/news/skandal-a-hrozba-nejen-pro-slovaky-evropska-unie-podepsala-s-farmaceuticky-kolosem-astrazeneca-smlouvu-na-400-milionu-davek-vakciny-proti-covid-19-ale-pred- nekolika-dny-udelila-eu-firme-astrazeneca/>

166 Sputnik. 2020. „Ruská vakcína proti koronaviru byla zaregistrována v suché formě.“ Sputnik, 26. srpna 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020082612431085-ruska-vakcina-proti-koronaviru-byla-zaregistrovana-v-suche-forme/>

167 Argumenty a fakta. 2020. „Gates a spol. v šoku: Rusko hlásí hotovou vakcínu proti koronaviru. Miliarda objednávek z 20 zemí! Vakcína vyzkoušela dcera Vladimíra Putina! Teplota přes 38 a pak... EXLUZIVNÍ FOTO. V čem je ruská vakcína lepší?“ Argumenty a fakta, 12. srpna 2020. <https://www.arfa.cz/gates-a-spol-v-soku-rusko-hlasi-hotovou-vakcinu-proti-koronaviru-miliarda-objednavek-z-20-zemi-vakcinu-vyzkousela-dcera-vladimira-putina-teplota-pres-38-a-pak-exluzivni-foto-v-cem-je-rus/#.X9JpZ8hKg2z>

168 VK. 2020. „Globální kompakt OSN všichni znáte, ale slyšeli jste o Konvergenčním programu EU ve spojení s programem celopopulační vakcinace? Český stát plánuje od 1. ledna 2021 skokové a masivní navýšení vyměřovacího základu zdravotního pojištění pro státní pojištěnce o rovných 5 000 Kč v porovnání s lednem 2020! V roce 2021 dojde ke zdvojnásobení odvodů státu do zdravotních pojišťoven za státní pojištěnce, které potom půjde napumpovat v rámci tendrů a výběrových řízení soukromým společnostem na dodávky milionů testovacích kitů a vakcín na Covid-19! Právě proto musí vzniknout v ČR státní testovací laboratoře, právě proto jde stát tvrdě po krku soukromým laboratořím!“ Aeronet, 26. června 2020. <https://aeronet.cz/news/globalni-kompakt-osn-vsichni-znate-ale-slyseli-jste-o-konvergencnim-programu-eu-ve-spojieni-s-programem-celopopulacni-vakcinace-cesky-stat-planuje-od-1-ledna-2021-skokove-a-masivni-navyseni/>

(WHO)¹⁶⁹.

Úryvek z článku o ruské vakcíně na kanálu [Sputnik](#)¹⁷⁰:

Ruská protikoronavirová vakcína. Jednoduché, jako všechno geniální

NÁZORY 21.08 11.08.2020 (aktualizováno 05.07 12.08.2020) [Získat krátkou URL](#)

Sergej Carenko

Téma: **Ruská vakcína proti covidu-19, první na světě** (123)

Sledujte nás na [Google News](#)

Dosáhli jsme pokroku v léčbě pacientů s koronavirem pomocí monoklonálních protilátek, steroidů, antivirových léčiv. Pacienti umírají méně, ale v případě těžkých infekcí musí dostávat plicní ventilaci. A pak 6-8 z každých 10 lidí umírá na nemocniční infekce. Takoví pacienti by byli zachráněni novými antibiotiky, jejichž vývoj však trvá roky.

Existuje i další způsob: zachránit lidi před nakažením koronavirem. Koneckonců, čím více lidí je odolných vůči nemoci, tím silnější bude imunitní vrstva ve společnosti, tím dříve skončí epidemie.

Dosud odolnost k nemoci vznikala pouze tehdy, pokud ji člověk prodělal. Existuje však i bezpečnější možnost - imunizace. Navíc existuje účinná a bezpečná vakcína, kterou [vyvoztli](#) odborníci z centra Gamaleja (ruský Národní centrum epidemiologie a mikrobiologie Nikolaje Gamaleje, pozn.red.). To v komunitě mikrobiologů je stejnou značku jako Mercedes v automobilovém průmyslu.

Veřejní aktualizace covidu-19 v ČR: Přibýlo 140 nřipadů. Koronavirus je ve všech okresech

ZPRÁVY

- 18:57 Kdo je nejstylovější a nejkrásnější? Kate Middletonová získala nový status
- 18:34 Pavel z Mastercheva se toho nebojí. Místo vaření si s ním můžete usít tričko
- 17:43 V členské zemi NATO srovnali létající bunkry: letouny soudného dne Ruska a USA
- 17:14 V Lyonu byl zraněn pravoslavný kněz
- 17:11 „Kolaps a šílenství po celém Slovensku.“ Blaha se vyslovil k celoplošnému testování na koronavirus

[Všechny zprávy](#)

DOPORUČEME

MULTIMÉDIA

FOTO KARİKATURY INFOGRAFKA

169 Admin. 2020. „WHO tvrdí, že se koronavirová krize zhoršuje a předepíše „aktivní dohled“ nad infikovanou populací.“ Svobodné noviny, 19. června 2020. <http://svobodnenoviny.eu/who-tvrdi-ze-se-koronavirova-krize-zhoruje-a-predepisuje-aktivni-dohled-nad-infikovanou-populaci/>

170 Carenko, Sergej. 2020. „Ruská protikoronavirová vakcína. Jednoduché, jako všechno geniální.“ Sputnik, 11. srpna 2020. <https://cz.sputniknews.com/nazory/2020081112347606-ruska-protikoronavirova-vakcina-jednoduche-jako-vsechno-genialni/>

DRUHÁ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU (SRPEN 2020–ÚNOR 2021)

Nejčastější témata dezinformačních webů týkající se koronaviru v druhé vlně:

- Manipulativní zlehčování situace, spekulace a konspirační teorie o způsobech testování („COVID-19 není nebezpečný, testování je nespolehlivé“)
- Nepravdivé teorie o škodlivosti a zbytečnosti roušek a ostatních opatření („Roušky a opatření jsou zbytečné“)
- Nepodložená tvrzení o nebezpečnosti vakcín a konspirace o plánech farmaceutických firem na výdělek pomocí zhoršování situace („Vakcinace je nebezpečná, farmaceutické firmy chtějí zneužít situaci“)

Druhá dezinformační vlna začala na přelomu srpna a září 2020 a v době publikace této studie (březen 2021) trvá. V druhé dezinformační vlně hraje hlavní roli odmítání opatření i samotné pandemie jako manipulace. Vzhledem k tomu, že tato témata polemizují o nutnosti zavedených opatření pro zpomalení šíření viru, je tato vlna nebezpečnější.

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #1: COVID-19 není nebezpečný, testování je nespolehlivé

Stále pokračuje zlehčování nemoci COVID-19 i celé pandemie. Přirovnávání k [chřipce](#)¹⁷¹ či viróze, obviňování [České televize](#)¹⁷² a [WHO](#)¹⁷³ z vyvolávání paniky. Některé teorie tvrdí, že země jako [Itálie](#)¹⁷⁴ nebo [USA](#)¹⁷⁵ na tom ve skutečnosti na jaře 2020 nebyly tak špatně. Vyšší počet nakažených je prý kvůli [lepšímu trasování](#)¹⁷⁶ a testování.

O většině nejčastějších narativů druhé dezinformační vlny se můžeme dočíst v článku [Koronavirus – tvrdá data o neexistující pandemii](#)¹⁷⁷ na webu Právý prostor, ve kterém se píše jednak o manipulaci s počty nakažených i zemřelých, ale i o údajných nesrovnalostech v testování nebo o vyvolávání paniky médií. Viz ukázka níže.

171 Argumenty a fakta. 2020. „Šokující fakta o koronaviru: “Umírá obrovské množství pacientů s jinými nemocemi,” tluče na poplach primář Votruba z VFN. Dezinformace České televize vs. životy statisíců lidí? Kolik jich už zemřelo? Spočítali jsme je.“ Argumenty a fakta, 12. září 2020. <https://www.arfa.cz/sokujici-fakta-o-koronaviru-umira-obrovske-mnozstvi-pacientu-s-jinymi-nemocemi-tluce-na-poplach-primar-votruba-z-vfn-dezinformace-ceske-televize-vs-zivoty-staticu-lidi-kolik-jich-uz-zemrelo/#.X9MdF8hKg2y>

172 Argumenty a fakta. 2020. „To snad ne! Česká televize CENZURUJE vládní zprávy o koronaviru! Premiér Babiš: “Zabránili mému expertovi vysvětlit klíčový graf!” Tři zásadní věci, které Česká televize tají.“ Argumenty a fakta, 14. září 2020. <https://www.arfa.cz/to-snad-ne-ceska-televize-cenzuruje-vladni-zpravy-o-koronaviru-premier-babis-zabranili-memu-expertovi-vysvetlit-klicovy-graf-tri-zasadni-veci-ktere-ceska-televize-taji/#.X9MdSshKg2y>

173 VK. 2020. „Česko by mělo zastavit testování na Covid-19 v zájmu ukončení paniky a hysterie podněcované WHO, vyzývají lékaři! Pozitivně testovaný člověk na Covid-19 nerovná se nemocný člověk! Většina z nás už má na SARS-Cov-2 virus v těle vyvinutou buněčnou imunitu, tvrdí lékařka z Olomouce! Drtivá většina pozitivně testovaných osob nemá žádný průběh nemoci, do postele ulehnu jen 2 až 3% pozitivně testovaných osob a navíc s indikací chronických chorob, to je mnohokrát méně než u sezónní chřipky, která zažene do postele až šestinu populace! Proč WHO zaútočila na ČR, že málo trasuje epidemiologickou stopu obyvatelstva?“ Aeronet, 8. září 2020. <https://aeronet.cz/news/cesko-by-melo-zastavit-testovani-na-covid-19-v-zajmu-ukoncení-paniky-a-hysterie-podnecovane-who-vyzvaji-lekari-positivne-testovany-clovek-na-covid-19-nerovna-se-nemocny-clovek/>

174 Vidlák, Milan. 2020. „Proč v Česku, které zavřelo ekonomiku a nařizuje roušky, počet nakažených roste, a ve Švédsku, jež nic nezavřelo a roušky považuje za nebezpečné, čísla neustále klesají?“ Časopis Šifra, 11. září 2020. <https://www.casopis-sifra.cz/proc-v-cesku-ktere-zavrelo-ekonomiku-a-narizuje-rousky-pocet-nakazenych-rose-a-ve-svedsku-jez-nic-nezavrelo-a-rousky-povazuje-za-nebezpecne-cisla-neustale-klesaji/>

175 Argumenty a fakta. 2020. „Z toho mrazí: Testy na koronavirus umějí vyrobit libovolně vysoký počet nakažených. 100 % covid pozitivních? Žádný problém! Pandemie, která není, tak může trvat i desítky let.“ Argumenty a fakta, 7. září 2020. <https://www.arfa.cz/z-toho-mrazi-testy-na-koronavirus-umeji-vyrobít-libovolne-vysoky-pocet-nakazenych-100-covid-positivnich-zadny-problem-pandemie-ktera-neni-tak-muze-trvat-i-desitky-let/#.X9MeNchKg2z>

176 Novák, Petr. 2020. „PANDEMICKÉ HRY.“ Czech Free Press, 10. září 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/pandemicke-hry.html>

177 Brand, Michal. 2020. „KORONAVIRUS – TVRDÁ DATA O NEEEXISTUJÍCÍ PANDEMII.“ Právý prostor, 20.

října 2020. <https://pravyprostor.cz/koronavirus-tvrda-data-o-neeexistujici-pandemii/>

POČET ODBĚROVÝCH MÍST, POČET TESTŮ CELKEM

Odběrových míst je aktuálně 164 celkem v celé ČR. To je na jedno odběrové místo při současném počtu denních testů 33 445 za 15.10. v průměru více než 203 lidí na každé odběrové místo.

Na rozdíl od jara dnes nevidíme nikde velké davy čekajících na odběr a ani televizní covid-agitace nenabízí zbytečné záběry na davy lidí čekajících na odběr.

Počet testů celkem je Ministerstvem zdravotnictví vykazován 1 795 tisíc. To je zhruba každý šestý člověk v této zemi, včetně kojenců. Tak to z vaší širší rodiny musely být v průměru dvě až čtyři osoby na testu (vy, váš partner nebo partnerka, vaše děti, vaši rodiče, vaši sourozenci a jejich rodina, rodiče partnerů vašich a partnerů vašich sourozenců, sourozenci vašich partnerů a partnerek – to je cca 12 až 20 osob; každý šestý z dvaceti je více než 3). Jistě tolik osob, které byly na testu, ve svém okolí každý máte, že?

Od 5.10. do 16.10. byl celkový vykázaný počet testů téměř 300 tisíc. To je enormní počet. A ten enormní počet se jistě promítá ve velkém počtu vašich známých, kteří byli na testech v uplynulých dvou týdnech, že?

POČET AKTUÁLNÍCH PŘÍPADŮ

Ministerstvo zdravotnictví aktuálně vyazuje více než 100 000 „aktivních případů“. Tedy osob, které mají pozitivní test a jsou proto v karanténě.

Počet zaměstnanců v ČR je mimě pod 4 miliony.

100 000 „aktivních případů“ plus jejich nejbližší je celkem výpadek 200 000 pracovníků. To je 5% všech pracovníků v celé ČR. To už musí být vidět. Pokud ten počet „aktivních případů“ souhlasí se skutečností. Kolik lidí z vaší firmy nebo úřadu je v karanténě?

POČET ÚMRTÍ, VĚKOVÁ STRUKTURA

Počet úmrtí vykázaných Ministerstvem zdravotnictví je aktuálně celkem 1 402.

Věková struktura osob vykázaných jako „úmrtí covid“ je zde:

- <https://www.raice.idnes.cz/11466045088>

Data ke 14.10.2020, zdroj Ministerstvo zdravotnictví.

Graf ukazuje jednu velice důležitou věc – úmrtí s pozitivním PCR testem v podstatě kopírují dlouhodobé charakteristiky úmrtí v jednotlivých věkových skupinách (srovnání s dlouhodobými průměry za roky 2011 až 2019). Počty úmrtí pozitivně testovaných lidí ve vyšším věku nijak nepřevyšuje běžné počty úmrtí v těchto vyšších věkových skupinách bez ohledu na koronavirus.

Jenom... (3 140)

- Sluňčkovým lepšó-demokratům se zajdá vlastní medicína DAVID DVOŘÁK Redaktor TV Nova P. Suchon si vybíral mezi... (3 031)
- Už nám došlo, že krmíme z našich daní své vrahy? JANA ZAVRTEK HAMPLŮVÁ tělámste čím dál častěji vraží. Vraždi nás... (2 945)
- Strážidlo jménem. Jaroslav Flegr MILENA DOUŠKOVÁ Kobyžky to dělala jako on, tak ze mně... (2 917)
- Francie je na pokraj občanské krize vstří JINDŘICH KULHAVÝ Francie je nejen nádherná a rozlehlá evropská země... (2 897)
- Když banda neschopných česků "bojuje" s... KAREL KRÍŽ ... tak jsme svědky absurdní komedie a vřádním... (2 895)

E-SHOP

TRIČKO S NÁZOREM. OBJEDNAT MŮŽETE PROKLIKEM.

NEJNOVĚJŠÍ KOMENTÁŘE

- Neje. Jsou Slováci ovce?
- blanka. Putin a Trump stojí za Macronem. Ten vyhlásil

Nově se začalo na sledovaných kanálech víc psát o údajné [nespolehlivosti PCR testů](#)¹⁷⁸ (ale i dalších testů, například těch [antigenních](#)¹⁷⁹). Padl i návrh na [zastavení testování](#)¹⁸⁰, aby se nešířila panika. Velké testování má podle některých uměle vytvářet [druhou vlnu](#)^{181,182}.

178 Argumenty a fakta. 2020. „Podvod s testy na koronavirus!“ Jsou to falešné, bezcenné výsledky,“ říká významná viroložka MUDr. Zelená. „Oni je zneužívají a vytvářejí iluzi pandemie.“ Tohle musí skončit!“ Argumenty a fakta, 7. října 2020. <https://www.arfa.cz/podvod-s-testy-na-koronavirus-je-to-falesne-bezcenne-vysledky-rika-vyznamna-virolozka-mudr-zelena-oni-je-zneužívají-a-vytvářejí-iluzi-pandemie-tohle-musi-skončit/#.X9Me7chKg2z>

179 VK. 2020. „COVID-1984: Příbalový leták antigenních testů, se kterými se celoplošně testuje na Slovensku, obsahuje zářející nesrovnalost! Jihokorejský výrobce SD Biosensor totiž v letáku upozorňuje, že testy jsou určeny pouze pro pacienty s prokazatelnými příznaky onemocnění Covid-19 a důrazně upozorňuje, že testy neumí potvrdit nebo vyloučit onemocnění, slouží jenom pro klinickou referenci! Výrobce upozorňuje, že nejde o diagnostický přípravek k určení onemocnění, ale pouze o referenční nástroj pro určení rodin virů SARS všech druhů, testovací sada totiž označuje pozitivně i lidi s kmenem SARS-Urbani z roku 2003, kterým může být světová populace již dávno promořena!“ Aeronet, 27. října 2020. <https://aeronet.cz/news/covid-1984-pribalovy-letak-antigennich-testu-se-kterými-se-celoplošně-testuje-na-slovensku-obsahuje-zarzející-nesrovnalost-jihokorejsky-vyrobc-sd-biosensor-totiz-v-letaku-upozorňuje-ze-testy/>

180 VK. 2020. „Česko by mělo zastavit testování na Covid-19 v zájmu ukončení paniky a hysterie podněcované WHO, vyzývají lékaři! Pozitivně testovaný člověk na Covid-19 nerovná se nemocný člověk! Většina z nás už má na SARS-Cov-2 virus v těle vyvinutou buněčnou imunitu, tvrdí lékaři z Olomouce! Drtivá většina pozitivně testovaných osob nemá žádný průběh nemoci, do postele ulehnou jen 2 až 3% pozitivně testovaných osob a navíc s indikací chronických chorob, to je mnohokrát méně než u sezónní chřipky, která zažene do postele až šestinu populace! Proč WHO zaútočila na ČR, že málo trasuje epidemiologickou stopu obyvatelstva?“ Aeronet, 8. září 2020. <https://aeronet.cz/news/cesko-by-melo-zastavit-testovani-na-covid-19-v-zajmu-ukončení-paniky-a-hysterie-podněcovane-who-vyzývají-lekáři-pozitivně-testovany-clovek-na-covid-19-nerovná-se-nemocny-clovek/>

181 Článek byl převzatý z webu [Badatel.net](#).

182 Badatel.net. 2020. „Bývalý hlavní vedec Pfizeru: „Druhá vlna je podvod falošně pozitivních testů. Pandemie skončila.““ Czech Free Press, 3. října 2020. <https://www.czechfreepress.cz/zdravi/byvaly-hlavny-vedec-pfizeru-druha-vlna-je-podvod-falosne-pozitivnych-testov-pandemia-skoncila.html>

Opatření mimo jiné údajně porušují Listinu a [deklaraci lidských práv OSN](#)¹⁹¹, hlavně jsou ale prý [zbytečná](#)¹⁹². Jako dobrý příklad bývá stavěno [Švédsko](#)¹⁹³, protože na jaře 2020 nepřijalo tak tvrdá opatření jako ostatní evropské země (včetně České republiky). Tento přístup byl dezinformátory [vyzdvihován](#)¹⁹⁴ jednak jako dlouhodobě udržitelný, ale i výhodný z hlediska vytvoření kolektivní imunity, díky níž nebude nutné občany vakcinovat. Švédsko mělo ale na jaře v porovnání s jinými zeměmi velmi vysokou [smrtnost](#)¹⁹⁵.

Často jsou také na sledovaných webech podporovány zahraniční protesty proti vládním opatřením, například ty v [Berlíně](#)^{196,197} a v [Londýně](#)¹⁹⁸ z konce srpna 2020. Počet účastníků na těchto protestech byl často silně nadhodnocován, na webu Argumenty a fakta vyšel článek píšící o statisících až [milionu](#)¹⁹⁹, ve skutečnosti to byly pouze [desítky tisíc](#)²⁰⁰.

Pořád (i když v menší míře) vychází články spekulující o původu viru. Zprávy o [laboratorním původu](#)²⁰¹ či [biologické zbraní](#)²⁰² a výrobě v [USA](#)²⁰³ vycházejí také. Rozšířila se konspirační teorie [Mezinárodní pandemické hry](#)²⁰⁴ / plandemie, která tvrdí, že cílem pandemie je přeformátovat uspořádání našeho světa pod vedením globálních elit.

DEZINFORMAČNÍ NARATIV #3: Vakcinace je nebezpečná, farmaceutické firmy chtějí zneužít situaci

Stále pokračuje nesouhlas s vakcinací proti COVID-19. Vycházejí i teorie spojující vakcinaci s [čipováním](#)²⁰⁵ a elitami v čele s Billem Gatesem, které chtějí pomocí očkování [ovládnout a přeorganizovat společnost](#)²⁰⁶. [Farmaceutické firmy](#)^{207,208} také údajně chtějí vydělat co nejvíc peněz a Evropská unie jim v tom podle této

191 VK. 2020. „COVID-1984: Roman “Orwell” Prymula prohlásil, že bez roušek v budoucnu budou moci chodit na veřejnosti jenom ti Češi, kteří se nechají “dobrovolně” očkovat vakcínou na COVID-19 a budou to mít za odměnu jako benefit! Všichni ostatní občané budou muset už natrvalo a celoročně nosit roušky! Ministr zdravotnictví v rozhovoru odhalil, že uvalení restrikcí, omezení a nařízení na obyvatelstvo pod záminkou virové nákazy je pouze prostředkem k tomu, aby donutil Čechy k vakcinaci, která jim vrátí jejich občanská a lidská práva, jako je třeba svoboda pohybu nebo rozhodování o vlastním těle a zdraví! A chystá se plošně testování 10 milionů obyvatel České republiky!“ Aeronet, 8. října 2020. <https://aeronet.cz/news/roman-prymula-prohlasil-ze-bez-rousek-v-budoucnu-budou-moci-chodit-na-verejnosti-jenom-ti-cesi-kteri-se-nechaji-ockovat-vakcinou-na-covid-19-a-budou-to-mit-jako-benefit/>

192 Rokytky TOP News. 2020. „Prymula nakupuje v Bruselu nevyzkoušenou a z principu zbytečnou vakcínou, kdo mu to dovolil? Od koho dostal předem milion korun?“ Týdeník Občanské Právo, 6. října 2020. <https://www.tydenikobcanskepravo.cz/2020/10/prymula-nakupuje-v-bruselu.html>

193 Gdovin, Samuel. 2020. „ŠVÉDSKO, KTERÉ NECHALO KORONAVIRU VOLNÝ PRŮBĚH, DNES SLAVÍ ÚSPĚCH.“ Pravý prostor, 19. září 2020. <https://pravyprostor.cz/svedsko-ktere-nechalo-koronaviru-volny-prubeh-dnes-slavi-uspech/>

194 Argumenty a fakta. 2020. „Žádné roušky, žádné zákazy, žádný problém. Vysmívané Švédsko trhá rekordy v boji s koronavirem. “Společnost si vytvořila imunitu sama,” jása expert. Pandemie? Nikdy nebyla! Imunita je lepší než nejlepší vakcína.“ Argumenty a fakta, 10. září 2020. <https://www.arfa.cz/zadne-rousky-zadne-zakazy-zadny-problem-vysmivane-svedsko-trha-rekordy-v-boji-s-koronavirem-spolecnost-si-vytvorila-imunitu-sama-jasa-expert-pandemie-nikdy-nebyla-imunita-je-lepsi-nez-nejl/#.X9MmRchKg2z>

195 Bjorklund, Kelly, Andrew Ewing. 2020. „The Swedish COVID-19 Response Is a Disaster. It Shouldn't Be a Model for the Rest of the World.“ Time, 14. října 2020. <https://time.com/5899432/sweden-coronavirus-disaster/>

196 Článek byl převzatý z webu [Otevři svou mysl](#).

197 Otevrisvoumysl.cz. 2020. „Robert F. Kennedy, Jr. – Proslov na demonstraci v Berlíně proti vládním nařízením.“ Czech Free Press, 2. září 2020. <https://www.czechfreepress.cz/uvadime-video/robert-f-kennedy-jr-proslov-na-demonstraci-v-berline-proti-vladnim-narizenim.html>

198 Argumenty a fakta. 2020. „Ta nemoc není Covid-19. Je to fašismus!“ Úžasný projev Davida Ickeho o svobodě (příklad, video) na rekordní demonstraci v Londýně. „Koronavirus je podvod, roušky jsou náhubky!“ „Pokud nic neuděláme, skončí to globálním ztrocením lidské rasy.“ Argumenty a fakta, 1. září 2020. <https://www.arfa.cz/ta-nemoc-neni-covid-19-je-to-fasismus-uzasny-projev-davida-ickeho-o-svobode-preklad-video-na-rekordni-demonstraci-v-londyne-koronavirus-je-podvod-rousky-jsou-nahubky-pokud-nic-neude/#.X9MnbchKg2z>

199 Argumenty a fakta. 2020. „Nehorázně: Jak lžou média hlavního proudu o vzpouře proti koronaviru. Milionová demonstrace v Berlíně zlomila všechny rekordy! Revoluce? Exkluzivně: Příklad proslovu Roberta Kennedyho jr. VIDEO. Jak to vidí Čech, žijící v Německu.“ Argumenty a fakta, 31. srpna 2020. <https://www.arfa.cz/nehorazne-jak-lzou-media-hlavniho-proudu-o-vzpouru-proti-koronaviru-milionova-demonstrace-v-berline-zlomila-vsechny-rekordy-revoluce-exkluzivne-preklad-proslovu-roberta-kennedyho-jr-video-jak-t/#.X9Mny8hKg2y>

200 BBC. 2020. „Germany coronavirus: Hundreds arrested in German ‘anti-corona’ protests.“ BBC, 30. srpna 2020. <https://www.bbc.com/news/world-europe-53959552>

201 Českoaktuálně. 2020. „Neuvěřitelně: Viroložka, která uprchla z Číny, říká, že Peking lže o COVID – a má důkazy, které to dokazují. Jaké je pozadí?“ Českoaktuálně, 16. září 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/09/zpravy-k-zamysleni-neuveritelne-virolozka-ktera-uprchla-z-ciny-rika-ze-pekings-lze-o-covid-a-ma-dukazy-ktere-to-dokazuji-jake-je-pozadi/>

202 Rokytky TOP News. 2020. „Jak dál s bojem proti biologické zbraně Covid-19, generále Pavle?“ Týdeník Občanské Právo, 17. září 2020. <https://www.tydenikobcanskepravo.cz/2020/09/jak-dal-s-bojem-proti-biologicke-zbrani.html>

203 První zprávy. 2020. „Expert prý našel důkazy o účasti USA na vytvoření covid-19!“ První zprávy, 29. září 2020. <https://www.prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/expert-pry-nasel-dukazy-o-ucasti-usa-na-vytvoreni-covid-19/highlightSearch=covid/>

204 Novák, Petr. 2020. „PANDEMICKÉ HRY.“ Czech Free Press, 10. září 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/pandemicke-hry.html>

205 Popelka, Slávek. 2020. „Co není zákonem zakázáno, je povoleno.“ Czech Free Press, 16. září 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/co-neni-zakazano-je-povoleno.html>

206 Novák, Petr. 2020. „PANDEMICKÉ HRY.“ Czech Free Press, 10. září 2020. <https://www.czechfreepress.cz/dalsi-blogy/pandemicke-hry.html>

207 Článek byl převzatý z webu [Institutu Václava Klause](#), který publikoval článek z Mladé Fronty DNES.

208 Weigl, Jiří. 2020. „Megakšeft s Covidem už se peče: EU objednává vakcíny za stamiliardy. Nikdo se na nic neptá.“ Eportál, 20. září 2020. <https://www.eportal.cz/Articles/10810-megakseft-s-covidem-uz-se-pece-eu-objednava-vakciny-za-stamiliardy-nikdo-se-na-nic-nepta.aspx>

teorie pomáhá, když s nimi podepisuje zakázky na vakcíny.

Specifikem pro druhou vlnu se stal odlišný postup k vyvíjené ruské vakcíně Sputnik V a k vakcíně od firmy AstraZeneca. Později se přidaly také články například o vakcíně [Pfizer/BioNTech](#)²⁰⁹, která je popisována jako nebezpečná. V souvislosti s touto společností se mimo jiné na webu Zvěděvec [psalo](#)²¹⁰ o tom, že tato vakcína změní genetický materiál naočkovaného člověka. To je samozřejmě nesmysl, podrobné vysvětlení této problematiky [zveřejnil](#)²¹¹ Státní zdravotní ústav (SZÚ). Vakcína obecně pouze připraví²¹² imunitní systém na původce onemocnění a „naučí ho“ se proti němu bránit. Pokud se takový člověk dostane do kontaktu s nemocí, jeho tělo ví, jak má reagovat. Ochrání ho tak (v tomto případě) před COVID-19.

Očkování od společnosti AstraZeneca je všeobecně odmítané. V souvislosti s pozastavením testování kvůli nalezenému vážnému vedlejšímu účinku například na kanálu Sputnik vyšel článek označující vakcínu za [nebezpečnou](#)²¹³. Objevily se i články spekulující o postupu společnosti – že se snaží umlčet lidi upozorňující na problémy a že bylo možná testování pozastaveno kvůli [neúčinnosti](#)²¹⁴. Je také spojována s „Big Pharma“²¹⁵.

Velmi výrazně se objevuje narativ o nebezpečných vedlejších účincích západních vakcín. K tomu jsou zneužívány případy, kdy došlo k negativním zdravotním událostem či smrti očkované osoby, aniž by byla mezi jedním a druhým souvislost, případně se zveličují zprávy, kdy běžné vedlejší účinky přispěly k dřívějšímu úmrtí osob v posledním stádiu smrtelných nemocí. Zprávy tohoto druhu se neomezují jen na dezinformační kanály (viz [zde](#)²¹⁶, [zde](#)²¹⁷ nebo [zde](#)²¹⁸), ale objevují se v mírnější formě i v mainstreamových médiích bulvárnějšího charakteru²¹⁹. Tento narativ se výrazně přenáší do druhé vlny dezinformací a tvoří základ počínající třetí vlny.

209 VK. 2020. „Vakcína společnosti Pfizer způsobila již u dvou lidí ve Velké Británii ihned po vpíchnutí prudký anafylaktický šok a americká FDA odhalila, že během zkoušek vakcíny Pfizer došlo u 4 dobrovolníků k ochrnutí obličeje, jaké se projevuje při mozkové mrtvici! Už je jasné, proč se Andrej Babiš, ani Igor Matovič sami do očkování nehrnou, český ministr zdravotnictví dokonce už dostal od Hamáčka pro jistotu ozbrojenou ochranku! Proč? Protože vědí, co se chystá na lidi, a že se to lidem líbit nebude! Slovenský premiér dostal pancéřové auto, politici mají strach!“ Aeronet, 10. prosince 2020. <https://aeronet.cz/news/vakcina-spolecnosti-pfizer-zpusobila-jiz-u-dvou-lidi-ve-velke-britanii-ihned-po-vpichnuti-prudky-anafylakticky-sok-a-americka-fda-odhalila-ze-behem-zkousek-vakciny-pfizer-doslo-u-4-dobrovolniku/>

210 Zvěděvec. 2020. „Vakcíně proti covid-19 bychom se měli za každou cenu vyhnout.“ Zvěděvec, 1. prosince 2020. <http://www.zvedavec.org/komentare/2020/12/8521-vaccine-proti-covid-19-bychom-se-meli-za-kazdou-cenu-vyhnut.htm>

211 Centrum epidemiologie a mikrobiologie. 2020. „Základní údaje o mRNA a covid-19 vakcíně.“ Státní zdravotní ústav, 18. prosince 2020. <http://www.szu.cz/tema/prevence/zakladni-udaje-o-mrna-covid-19-vaccine>

212 SÚKL. 2020. „Vakcíny proti COVID-19.“ SÚKL, přístup 27. prosince 2020. <https://www.sukl.cz/vakciny-proti-covid-19>

213 Sputnik. 2020. „Zkoušky vakcíny AstraZeneca jsou v USA pozastaveny kvůli zprávám o vážném onemocnění druhého dobrovolníka.“ Sputnik, 21. září 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020092112550155-zkousky-vakciny-astrazeneca-jou-v-usa-ozastaveny-kvuli-zpravam-o-vaznem-onemocneni-druheho-dobrovolnika/>

214 VK. 2020. „AstraZeneca zastavila testování své vakcíny AZD1222 na Covid-19 v poslední 3. fázi klinických testů kvůli vážným vedlejším účinkům u dobrovolníků ve zkušební skupině ve Velké Británii! Podle uniklých informací farmaceutická společnost prověřuje propuknutí mozkových mrtvic u několika lidí ve sledované skupině 35 – 45 let věku! Vakcínu si objednala Evropská unie v počtu 300 milionů dávek pro 27 zemí EU, ale po zastavení 3. klinické fáze je distribuce v nedohlednu! Proč se AstraZeneca bojí vedlejších účinků, když před 2 týdny podepsala s EU smlouvu o zbvání zodpovědnosti za vakcínu?“ Aeronet, 9. září 2020. <https://aeronet.cz/news/astrazeneca-zastavila-testovani-sve-vakciny-azd1222-na-covid-19-v-posledni-3-fazi-klinicky-testu-kvuli-vaznym-vedlejsim-ucinkum-u-dobrovolniku-ve-zkusebni-skupine-ve-velke-britanii-podle-uniklych/>

215 TK. 2020. „ASTRAZENECA ZASTAVILA TESTOVÁNÍ SVÉ VAKCÍNY AZD1222 NA COVID-19 V POSLEDNÍ 3. FÁZI KLINICKÝCH TESTŮ KVŮLI VÁŽNÝM VEDLEJŠÍM ÚČINKŮM U DOBROVOLNÍKŮ VE ZKUŠEBNÍ SKUPINĚ VE VELKÉ BRITÁNII!“ Infokurýr, 10. září 2020. <http://infokurir.cz/comment.php?comment.news.29820>

216 Formánek, David. 2020. „Sestřička 15 minut po obdržení vakcíny proti COVID-19 omdlela.“ Otevři svou mysl, 18. prosince 2020. <https://otevrisvoumysl.cz/sestricka-15-minut-po-obdrzeni-vakciny-proti-covid-19-omdlela/>

217 Formánek, David. 2020. „Zpráva firmy Moderna uvádí 13 mrtvých během testů vakcíny.“ Otevři svou mysl, 22. prosince 2020. <https://otevrisvoumysl.cz/zprava-firmy-moderna-uvadi-13-mrtvych-behem-testu-vakciny/>

218 VK. 2020. „VIDEO: Zdravotní sestra z Nashville promluvila se slzami na krajíčku a lituje, že se nechala očkovat vakcínou Pfizer! Pouhé 3 dny po vakcinaci jí ochrnula polovina obličeje, nemůže se ani usmát! Španělsko zavede centrální registr odmítačů očkování a bude jej sdílet s evropskými zeměmi, jejich orgány, celními správami, bankami a pojišťovnami. Bez očkování člověk nemusí dostat hypotéku nikde v EU! Andrej Babiš navrhuje “řezání” dávek vakcíny Pfizer na 6 dávek z lahvičky místo pěti! Zředěním dávky na osobu se vytvoří méně protilátek, takže očkování lidem vydrží kratší dobu a budou muset přijít na přeočkování o rok dříve! Tomu se říká jít na ruku Big Pharma!“ Aeronet, 29. prosince 2020. <https://aeronet.cz/news/video-zdravotni-sestra-z-nashville-promluvila-se-slzami-na-krajicku-a-lituje-ze-se-nechala-ockovat-vakcinou-pfizer-pouhe-3-dny-po-vakcinaci-ji-ochrnula-polovina-obliceje-nemuze-se-ani-usmat/>

219 Např.: Božilov, Alexandr. 2020. „Po očkování proti covidu zkolabovala sestřička v přímém přenosu. Vakcíně dál důvěřuje.“ CNN Prima News, 18. prosince 2020. <https://cnn.iprima.cz/po-ockovani-proti-covidu-zkolabovala-sestricka-v-primem-prenosu-vaccine-dal-duveruje-15568> nebo Drgáč, Zdeněk. 2021. „Po očkování zemřelo 33 lidí! Vakcína za to přímo nemůže, zní z Norska.“ TNCZ, 18. ledna 2021. <https://tn.nova.cz/clanek/po-ockovani-zemrelo-33-lidi-vakcina-za-to-primo-nemuze-zni-z-norska.html>

Ruská vakcína

Přestože na valné většině dezinformačních webů panuje silný odpor proti očkování a vakcínám, dezinformační web Sputnik od konce srpna 2020 výrazně podporuje vyvíjenou ruskou vakcínu Sputnik V. Byla registrována jako první na světě, což se stalo častým tématem. Je zároveň popisována jako daleko [bezpečnější](#)²²⁰ než všechny ostatní a bez vážných vedlejších účinků. Zdůrazňovaný je údajný velký zájem o ni ze strany [dalších zemí](#)²²¹ a distribuce mimo Ruskou federaci. Hodně zmiňované bylo také prohlášení vývojářů ze září 2020, že protilátky prý byly vytvořeny u [100 % případů](#)²²². Ruská vakcína je přitom velmi kritizována²²³, a to především z odborných kruhů, neboť nebyla dokončena všechna kola testování a není vůbec potvrzená její účinnost. Některé studie hovoří o nebezpečných účincích a fungování vakcíny zpochybňují dokonce i odborníci přímo z Ruska.

Ostatní weby toto téma spíše ignorují, anebo zůstávají u svých vlastních narativů kritizujících očkování. Například na [Aeronetu](#)²²⁴ sice ruskou vakcínu kritizovali, nezapomněli ale dodat, že je stále bezpečnější než jakákoli západní. V tomto ohledu se dezinformační scéna výjimečně neshodne.²²⁵

TŘETÍ DEZINFORMAČNÍ VLNA O KORONAVIRU

S postupem vakcinace se začínají (na přelomu února a března 2021) dezinformační narativy soustřeďovat na toto téma. Je zde také patrný větší vstup státních aktérů, jako je Rusko a Čína, kteří chtějí využít svých vlastních vakcín k získávání geopolitického vlivu, a tak amplifikují prostřednictvím vlastních kanálů (např. Russia Today) negativní zprávy a dezinformace o západních vakcínách²²⁶. Lze předpokládat, že tato silící skupina narativů bude do budoucna vytvářet novou, svébytnou třetí vlnu, která se bude vyznačovat právě větším přesahem do geopolitiky a silnějším zapojením hybridního působení velkých státních aktérů.

220 Dmitriev, Kirill. 2020. „Odpovědi na otázky ohledně ruské vakcíny Sputnik V. Kritici by měli začít hledět na sebe.“ Sputnik, 7. září 2020. <https://cz.sputniknews.com/nazory/2020090712481883-odpovedi-na-otazky-ohledne-ruske-vakciny-sputnik-v-kritici-by-meli-zacit-hledet-na-sebe/>

221 Sputnik. 2020. „O ruskou vakcínu proti koronaviru vyjádřilo zájem 40 zemí.“ Sputnik, 4. září 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020090412472665-o-ruskou-vakcinu-proti-koronaviru-vyjadrilo-zajem-40-zemi/>

222 Sputnik. 2020. „Vývojáři vakcíny Sputnik V promluvili o jejím účinku.“ 10. září 2020. <https://cz.sputniknews.com/svet/2020091012500010-vyvojari-vakciny-sputnik-v-promluvili-o-jejim-ucinku/>

223 Callaway, Ewen. 2020. „Russia's fast-track coronavirus vaccine draws outrage over safety.“ Nature, 11. srpna 2020. <https://www.nature.com/articles/d41586-020-02386-2>

224 VK. 2020. „Rusko jako první země na světě má funkční vakcínu proti Covid-19 pracující na principu metody přímé imunizace, která vznikla v Sovětském svazu v 70. letech minulého století v Saratovském institutu AV SSSR! Západní média i farmaceutické firmy jsou v šoku, Rusové už mají objednávky ze světa na 1 miliardu vakcín! Látka funguje na principu prodělání mírné nemoci jako relativně bezpečné formy přímé imunizace, která v podstatě není očkováním, ale kontrolovaným promořením! Vladimir Putin otestoval vakcínu na vlastní dceři, ta okamžitě dostala horečku přes 38 stupňů Celsia, druhý den teplota klesla lehce nad 37 stupňů a její tělo si vytvořilo jak antigen, tak i buněčnou imunitu!“ Aeronet, 11. srpna 2020. <https://aeronet.cz/news/rusko-jako-prvni-zeme-na-svete-ma-funkcni-vakcinu-proti-covid-19-pracujici-na-principu-metody-prime-imunizace-ktera-vznikla-v-sovetskem-svazu-v-70-letech-minuleho-stoleti-v-saratovskem-institutu-av/>

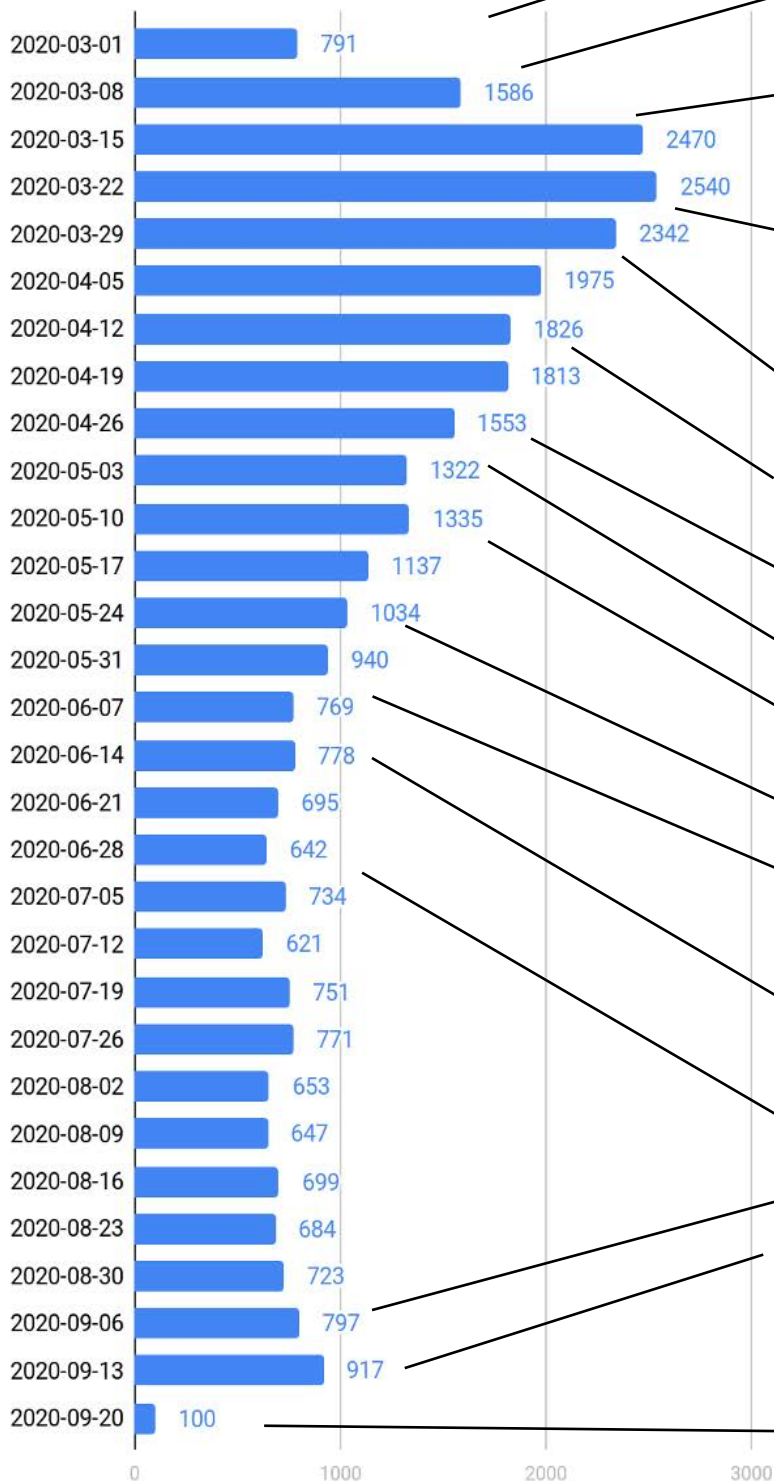
225 Podrobně o vývoji narativu spojeného s vakcinací píšeme [zde](#).

226 Např.: RT. 2021. „Hacked emails allegedly detail how EU drug regulator was pressured to approve Pfizer jab despite ‚problems‘ with the vaccine.“ Russia Today, 18. ledna 2021. <https://www.rt.com/news/512844-eu-approval-pressure-pfizer-covid-vaccine/> nebo RT. 2021. „We see nothing alarming,‘ says Norwegian drugs regulator, after 13 deaths linked to Pfizer vaccine jabs.“

Russia Today, 21. ledna 2021. <https://www.rt.com/news/512586-norway-vaccine-elderly-deaths/>

Přehled jednotlivých dezinformačních narativů a jejich popularitu v čase nabízí graf č. 3.

Počet článků na sledovaných dezinformačních webech, které obsahovaly klíčové slovo "koronavirus" nebo "covid"

Již v polovině února se na [Aeronetu](#) objevila konspirační teorie o tom, že COVID-19 je uměle vytvořená biologická zbraň namířená proti Číňanům.

USA [vytvořily](#) COVID-19, do [Číny](#) a následně do Evropy jej rozšířili vojáci NATO.

Za šíření koronaviru může [Evropská unie](#), a to především kvůli své [migrační](#) politice. [Rusko](#) a [Čína](#) zvládají boj s pandemií velice dobře.

[Rusko](#) a [Čína](#) jsou jediné země, které pomáhají evropským státům (hlavně Itálii) čelit pandemii. Evropská solidarita je [mýtus](#) a [Rusko](#) společně s [Čínou](#) jsou humanitárními lídry současného světa.

Pandemii naplánoval [Bill Gates](#), [George Soros](#) či rodina [Rockefellerů](#).

[EU](#) je v rozkladu a s pandemií cíleně nic [nedělá](#).

[Rusko](#) zachrání svět svou vakcínou.

Pandemie COVID-19 je [mediální kampaň](#).

Lidé jsou koronavirem schválně infikováni skrze [masové testování](#).

Pandemie koronaviru [souvisí](#) s 5G sítěmi.

COVID-19 je zbytečně „[nafouknutý](#)“ a cílem je dostat z lidí co nejvíce peněz za testy.

Plánovaná [povinná](#) vakcinace proti COVID-19 je jen způsob docílit depopulace planety a pro konkrétní lidi také způsob, jak vydělat obrovské množství peněz.

Pandemie byla jen [test](#) toho, co vydržíme. Teď přijde přísný režim a lidé se budou mít velmi zle.

Roušky jsou škodlivé a jsou [nástrojem manipulace](#).

Konec pandemie bude příští květen. Vše je [naplánováno](#) a uskutečnilo se to kvůli celosvětové reformě. S [vakcinací](#) přijdou genetické a degenerativní choroby a poruchy.

COVID-19 je [podvod a nástroj zla](#).

Graf č. 3.

DEZINTERPRETOVANÉ ČLÁNKY ZE SERIÓZNÍCH MÉDIÍ

Během pandemie se dramaticky rozšířila dezinterpretace celých článků o koronaviru z mainstreamových médií. Dezinformační web „převzme“ článek ze seriózního média, zmanipuluje jeho význam a pak se na něj odkazuje jako na potvrzení svých konspirací. Z původního článku bývá vybrána určitá informace (například konkrétní údaj či sdělení), na němž je dezinformační zpráva postavena. Některé (většinou dost zásadní) informace vůbec zmíněny nejsou, ale zato je vyjádřeno znepokojení nad nedostatečnou reakcí širší veřejnosti. Tato manipulační technika není úplně nová, před koronavirem se ale na českých sledovaných webech vyskytovala minimálně.

V květnu 2020 se takto [objevila](#)^{227, 228} konspirační teorie, která odkazovala na článek britského deníku [The Telegraph](#)²²⁹ z konce března 2020. Ten psal o zpoždění s testováním na COVID-19 ve Velké Británii, protože byly kontaminovány části testovacích sad. Článek zároveň zmiňoval, že to lze vyřešit správným vyčištěním. Teorie tvrdila, že jsou lidé záměrně infikováni kontaminovanými testy COVID-19 a o možnosti čištění se v ní vůbec nepsalo. Dál se v ní spekulovalo o původu viru, vina byla přisuzována společnosti Pirbright Institute, která prý vytvořila mutaci, jež dokáže nakazit i člověka. Článek napsal Murad Rakhimov a byl nejspíš převzatý a přeložený z webu [EurAsia Daily](#).²³⁰ Překlad z ruštiny je zřejmý, viz vyznačené chyby níže. Zároveň jsou v bodech na druhém obrázku vyjmenované některé dezinformátory nejčastěji zmiňované cíle pandemie.

Jeho myšlenku společně s některými dalšími úředníky převzal Anthony Fauci, ředitel Národního institutu alergii a infekčních nemocí Spojených států. A je to ten stejný Fauci, který přežil pět amerických prezidentů jako jejich zdravotní poradce. V USA se od 80. let zvýšil počet povinných vakcín pro nezletilé z počtu 7 na 74! A co je zvláštní, americká populace se během té doby změnila na nejvíce nemocný národ na světě trpící různými typy nemocí. Zajímavá nemocí jako je autismus, deprese nebo astma, Alzheimerova choroba atd. Například počet autistů v 80. letech ve Spojených státech byl pouze 1 z 10 000, nyní je toto číslo 1 z 54! Jak se vám líbí takové „výhody“ očkování? Během této doby se počet dětí do 18 let trpících depresí zvýšil z 2 na 25! **25 člověk na každých 100 obyvatel!** Lidé se tak umělým způsobem transformují na chodící rezervuáry nemocí, takže jejich problémy mohou být přeměněny na stálý zdroj zisku a zároveň mohou být udržovány na otěžitelné pékne nakrátko.

Z pohledu lidí jako Gates nebo Fauci zní tato myšlenka v jistém smyslu logicky: nejprve nakazit co nejvíce lidí pomocí samotných testů (ale nejen díky nim), a potom přijít jako „spasitel“ s injekčními sířičkami naplněnými dalšími překvapeními...

Není pochyb o tom, že vakcína se vynalezla. Vždyť, jak jsem již uvedl výše, už v roce 2015 se v patentovém dokumentu píše, že virus, který vynalezli, se může použít jako vakcína! Nebo na to už zapomněli? Pokud ano, budeme také předstírat, že jsme zapomněli a uvěřili slovům Billa Gatese, který nás ujistil: „Iž sedm NAŠICH společností pracuje na vakcíně!“

Tvrdí to však člověk, který ve svých veřejných přednáškách bez jakéhokoli studu zdůrazňuje potřebu snížit počet obyvatel země. V tomto případě mluvíme o člověku, který není z oboru medicíny, nemá lékařské vzdělání, ale aktivně financuje testování všech druhů nových typů vakcín u dětí třetího světa. Toto je „filantrop“, jehož očkovací experimenty způsobily zranění a smrt mnoha dětí v zemích jako je Čad, Keňa, Bhútán, Bangladéš, Pákistán, Indie nebo Sri Lanka, což vedlo k vyšetřování. V Indii je žaloba proti němu stále otevřená.

Mluvíme o soukromém podnikateli, který doslova podpatil Světovou zdravotnickou organizaci OSN: jeho každoroční „dobrovolné dary“ na podporu WHO jsou na druhém místě, hned za podílem darovaným samotnými USA! To znamená, že tento jednotlivec je schopen nullit tak silnou a důležitou organizaci, zodpovědnou za zdraví obyvatel celého

Kupodivu – mnoho tradičních západních médií podporovalo tato represivní opatření proti svobodě slova. A znovu jsme byli svědky toho, jak takzvaní „nezvislí pozorovatelé“ a „nestranní novináři“ (financovaní stejnými zájmovými silami), hrají roli polozáků myšlenek. Potýkáme se zde s doslova represivními strukturami, které se podílejí na pátrání po „božích myšlénkách“ a neutralizaci „božích myšlénkách“, tak, jak je popisuje George Orwell ve svém **anti-utopickém** románu „1984“. Snaží se nás otevřeně ubít, jak „můžeme myslét“ a jak „myslet nesmíme“.

Kromě toho je velká tato práce v rozporu se všemi stávajícími úmluvami a zákony o svobodě slova a médií. To vše však uniká těm, kteří se ujali role „ministerstva pravdy“. Koneckonců, asi před pěti či šesti lety si nikdo nedokázal takovou situaci na Západě představit. Navzdory všem zákonům a uklidňujícím slibům úřadů k tomu však došlo. Je těžké si představit, jaká překvapení nás v blízké budoucnosti ještě čekají.

Zatímco pasivně sledujeme, jak se hraje hra COVID-19, nedobrovolně se přesvědčujeme, že hemí esoterické je neodstraní z našeho každodenního života jen tak, aniž by dosáhli svých zákeřných cílů. Jejich cílem je několik důležitějších úkolů:

1. Mezi nejdůležitější patří mimo jiné pokles světové populace;
2. Dále mezi ně patří také vykouzení hotovosti z oběhu a propojení občvů lidí s elektronickou kontrolou vlády;
3. Svržení „nežádoucích“ vůdců konkrétních zemí (většně současného amerického prezidenta) prostřednictvím protestů hladového lidu;
4. Zvýšení dluhové závislosti zemí světa vůči velkým finančním institucím Západu;
5. Úplné zbavení politiké a hospodářské suverenity většiny zemí světa a jejich podřízení jedinému kontrolnímu středisku;
6. Zavedení totální cenzury (nejen cenzury prostřednictvím všech médií, ale také prostřednictvím sociálních sítí, soukromých stránek, telefonních aplikací atd.);
7. A především provádění univerzálního opování lidí tajnými nebo legalizovanými

227 Převzal ji i [Aeronet](#).

228 Rakhimov, Murad. 2020. „Trhák světového zákulisí: „Pozor, test na COVID-19 je infikován!“ New World Order Opposition, 2. května 2020. <https://www.nwoo.org/2020/05/02/trhak-svetoveho-zakulisí-pozor-test-na-covid-19-je-infikovan/>

229 Gardner, Bill, Harry Yorke. 2020. „Coronavirus testing effort hampered by kits contaminated with Covid-19.“ The Telegraph, 30. března 2020. <https://www.telegraph.co.uk/news/2020/03/30/uks-attempt-ramp-coronavirus-testing-hindered-key-components/>

230 Rakhimov, Murad. 2020. „**COVID-19**!“ EurAsia Daily, 20. dubna 2020. <https://eadaily.com/ru/news/2020/04/20/blokbuster-mirovogo-zakulisya-ostorozhno-test-na-covid-19-zarazhen>

V souvislosti s PCR testy byl začátkem září 2020 velmi často přejímán článek z amerického deníku [The New York Times](#)²³¹, ve kterém se psalo o množství viru, které PCR testy dokážou nalézt a vyhodnotit tak výsledek jako pozitivní. Deník NYT uvedl, že pokud by se zmenšil počet cyklů při testování vzorků u PCR testů, mohl by se dramaticky snížit počet pozitivních výsledků. Při tak velkém množství opakování je totiž pravděpodobné, že vzorky sice vyjdou pozitivní (protože v sobě člověk určité množství viru má), ale nemusí to znamenat nakažlivost. Dezinformačními weby byl článek [překrucován](#)²³²⁻²³³ a vydáván jako důkaz zbytečného zveličování pandemie. Zároveň to podle nich znamená zbytečnost vládních opatření.

Ukázka článku reagujícího na NYT na webu [Argumenty a fakta](#)²³⁴⁻²³⁵:

The screenshot shows a news article on the website 'Argumenty a fakta'. The main headline reads: "Šokující zpráva: Až 90 % testů na koronavirus je lživých, uvedl deník New York Times. V České republice tak počet 'pozitivních' případů zřejmě není 27 tisíc, ale jen pouhých 2,7 tisíce. Opatření vlády jsou hrubě přestřelená". Below the headline is a large graphic with the text "CHYBOVOST 90%!". To the right, there is a section titled "PRŮLOMOVÁ ZPRÁVA" featuring a quote from a doctor: "Čím víc roušek, tím víc nakažených." Šokuje významný lékař MUDr. Jan Hvizdil. "Psychopati v celé zemi zkouší, co vydržíme. Je to zvrácenost. Tohle není pandemie koronaviru. Tohle je pandemie šílenství."

231 Mandavilli, Apoorva. 2020. „Your Coronavirus Test Is Positive. Maybe It Shouldn't Be.“ The New York Times, 29. srpna 2020. <https://www.nytimes.com/2020/08/29/health/coronavirus-testing.html>

232 Článek vycházel z článku na webu [Otevři svou mysl](#).

233 Argumenty a fakta. 2020. „Šokující zpráva: Až 90 % testů na koronavirus je lživých, uvedl deník New York Times. V České republice tak počet "pozitivních" případů zřejmě není 27 tisíc, ale jen pouhých 2,7 tisíce. Opatření vlády jsou hrubě přestřelená.“ Argumenty a fakta, 5. září 2020. <https://www.arfa.cz/sokujici-zprava-az-90-testu-na-koronavirus-je-lzivych-vedl-denik-new-york-times-v-ceske-republice-tak-pocet-positivnich-pripadu-zrejme-neni-27-tisic-ale-jen-pouhych-27-tisice-opatreni-vlad/#.X9J6FMhKg2x>

234 Oněch (až) 90 % bylo zmíněno i v původním textu od NYT. Jedná se o výsledky zkoumání dat ve státech Massachusetts, New York a Nevada. V původním textu to byl příklad toho, co by se stalo, pokud by se snížil počet opakovaných cyklů při testování vzorku. To ale neznamená, že by byly testy „lživé“.

235 Argumenty a fakta. 2020. „Šokující zpráva: Až 90 % testů na koronavirus je lživých, uvedl deník New York Times. V České republice tak počet "pozitivních" případů zřejmě není 27 tisíc, ale jen pouhých 2,7 tisíce. Opatření vlády jsou hrubě přestřelená.“ Argumenty a fakta, 5. září 2020. <https://www.arfa.cz/sokujici-zprava-az-90-testu-na-koronavirus-je-lzivych-vedl-denik-new-york-times-v-ceske-republice-tak-pocet-positivnich-pripadu-zrejme-neni-27-tisic-ale-jen-pouhych-27-tisice-opatreni-vlad/#.X9J6FMhKg2x>

NOVÉ DEZINFORMAČNÍ PROJEKTY

Od začátku pandemie se objevila celá řada nových dezinformačních webových stránek a skupin na sociálních sítích, které se zabývají téměř výhradně jen koronavirem a s ním spojenými konspiracemi.

Mezinárodně šířené video „Plandemie“²³⁶ sdílel v českém prostředí nový projekt Otevři svou mysl. První část²³⁷ „dokumentu“ z května 2020 tam nasbírala téměř 180 tisíc zhlédnutí. Vídeje jsou plná manipulací a konspirací, jak ukázalo²³⁸ například ověření nejčastějších tvrzení organizací FactCheck.org.

Projekt vznikl už v první vlně a má [webové stránky](#)²³⁹, [facebookovou stránku](#)²⁴⁰ s více než 16 tisíci sledujícími a [facebookovou skupinu](#)²⁴¹ s téměř 4 tisíci členy. Byl [registrován](#)²⁴² 11. dubna²⁴³ 2020 na Davida Formánka, který se podle zjištění webu Manipulátoři²⁴⁴ živí překladatelstvím a tlumočnictvím²⁴⁵. V současnosti se na webu objevuje mnoho spekulací a manipulací o [koronavirové pandemii](#)²⁴⁶ i o [jiných tématech](#)²⁴⁷ a všimly si ho i starší dezinformační weby, kde byl občas [uváděn](#)²⁴⁸ jako zdroj.

236 Frenkel, Sheera, Ben Decker, Davey Alba. 2020. „How the ‘Plandemic’ Movie and Its Falsehoods Spread Widely Online.“ The New York Times, 20. května 2020. <https://www.nytimes.com/2020/05/20/technology/plandemic-movie-youtube-facebook-coronavirus.html>

237 Formánek, David. 2020. „PLANDEMIE 1: Skrytá agenda za Covid-19 [DOKUMENT – 1. ČÁST].“ Otevři svou mysl, 6. května 2020. <https://www.otevrisvoumysl.cz/plandemic-skryta-agenda-za-covid-19-cast-1/>

238 Spencer, Saranac Hale, Jessica McDonald, Angelo, Fichera. 2020. „New ‘Plandemic’ Video Peddles Misinformation, Conspiracies.“ FactCheck.org, 21. srpna 2020. <https://www.factcheck.org/2020/08/new-plandemic-video-peddles-misinformation-conspiracies/>

239 Otevři svou mysl. 2020. Přístup 11. prosince 2020. <https://www.otevrisvoumysl.cz/?fbclid=IwAR3Rjfqarll2qYhL7RqtFCTPjaWkj-KeC-FcEy9FY3k3f4FXIol1JmaxVJM>

240 Facebook. 2020. „Otevři svou mysl.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/otevrisvoumysl>

241 Facebook. 2020. „Otevři svou mysl.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/otevrisvoumysl/>

242 CZ.NIC. 2020. „PROHLÍŽENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.nic.cz/whois/domain/otevrisvoumysl.cz/>

243 Ibid.

244 Cemper, Jan. 2020. „Dezinformační projekt Otevři svou mysl na vzestupu.“ Manipulátoři, 24. září 2020. <https://manipulatori.cz/dezinformacni-projekt-otevri-svou-mysl-na-vzestupu/>

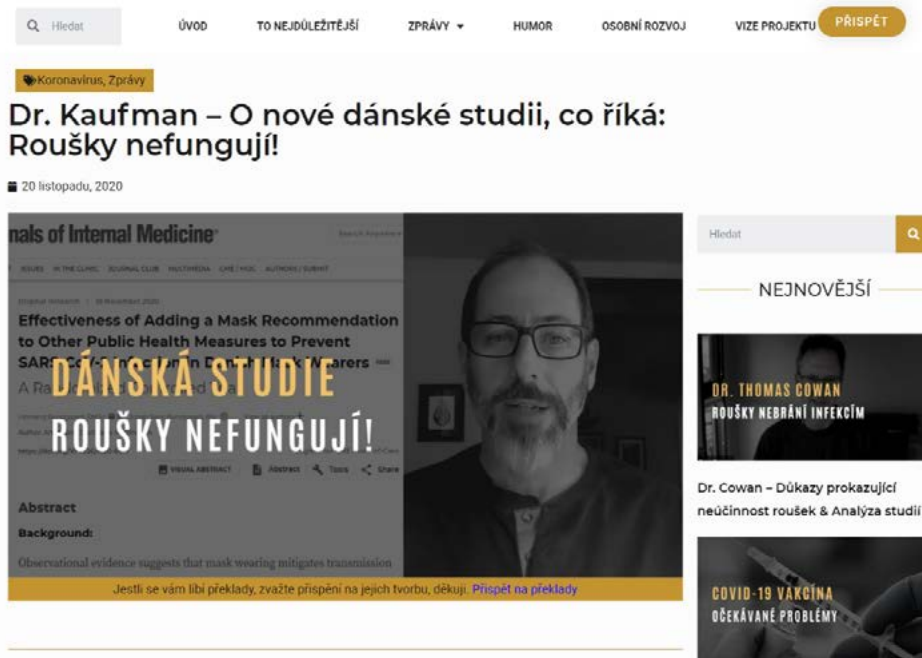
245 Penize.cz. 2020. „David Formánek, IČO: 03416798 - Registr ekonomických subjektů (RES).“ Penize.cz, přístup 11. prosince 2020. <https://rejstrik.penize.cz/ares/03416798-david-formanek>

246 Formánek, David. 2020. „Prostá pravda o COVIDU-19.“ Otevři svou mysl, 8. listopadu 2020. <https://www.otevrisvoumysl.cz/prosta-pravda-o-covidu-19/>

247 Formánek, David. 2020. „Geoinženýrství – Jak je možné řídit počasí a způsobovat přírodní katastrofy.“ Otevři svou mysl, 4. listopadu 2020. <https://www.otevrisvoumysl.cz/geoinzenyrstvi-jak-je-mozne-ridit-pocasi-a-zpusobovat-prirodni-katastrofy/>

248 Argumenty a fakta. 2020. „Pandemie koronaviru je podvodný skandál a největší zločin proti lidskosti všech dob, říká známý právník Dr. Fuellmilch na VIDEU, které boří všechna tabu. Rozbor podvodu s PCR testem. Démonická postava doktora Drostena.“ Argumenty a fakta, 16. října 2020. <https://www.arfa.cz/pandemie-koronaviru-je-podvodny-skandal-a-nejvetsi-zlocin-proti-lidskosti-vsech-dob-rika-znamy-pravnik-dr-fuellmilch-na-vidou-ktere-bori-vsechna-tabu-rozbor-podvodu-s-pcr-testem-demonicka-pos/#.X9NSishKg2y>

Ukázka článku z webu [Otevři svou mysl](#)²⁴⁹:

V prosinci 2020 byla [zaregistrovaná](#) doména pro další část projektu Otevři svou mysl s názvem Rizika vakcín. Na webu lze nalézt celé množství již vyvrácených dezinformací, v lednu 2021 se jednalo například o nepravdivé články o úmrtích po vakcině proti COVID-19 (viz [zde](#)²⁵⁰ nebo [zde](#)²⁵¹).

Dalším novým projektem je web [Koronapanikdemie](#)²⁵², který byl [registrován](#)²⁵³ 30. března²⁵⁴ 2020 na jméno Lukáš Neterda. Už v dubnu 2020 na webu zveřejnil Neterda [petici](#)²⁵⁵ a [vyzval](#)²⁵⁶ k jejímu podepisování. Mimo jiné se v ní píše, že pandemie je psychologická operace, jejímž cílem je vyvolání „kultu viny“, že nebyla prokázána nebezpečnost viru a reportování o situaci v Itálii bylo zmanipulované. Její autoři také požadovali zrušení všech opatření (kromě možné výjimky dočasného uzavření hranic pro příchozí).

[Vyzývají](#)²⁵⁷ mimo jiné k neúčasti v případném trasování kontaktů, odmítání PCR testů a nenošení roušek, které jsou dle nich jen politickým symbolem. Autoři článků [označují](#)²⁵⁸ pandemii za tyranii. Na jejich webu si lze také přečíst seznam „[Osoby a instituce zodpovědné za kovid teror a státní převrat](#)“²⁵⁹. Jejich [stránka](#)²⁶⁰ na Facebooku má (ke 3. březnu 2021) pouze 83 sledujících.

249 Formánek, David. 2020. „Dr. Kaufman – O nové dánské studii, co říká: Roušky nefungují!“ Otevři svou mysl, 20. listopadu 2020. <https://www.otevrisvoumysl.cz/dr-kaufman-o-nove-danske-studii-co-rika-rousky-nefunguji/>

250 Formánek, David. 2021. „24 pacientů zemřelo v britském pečovatelském domě po vakcině proti COVID-19.“ RizikaVakcín.org, 29. ledna 2021. <https://rizikavakcin.org/24-pacientu-zemrelo-v-britskem-pecovatelskem-dome-po-vakcine-proti-covid-19/>

251 Formánek, David. 2021. „53 mrtvých na Gibraltaru za 10 dní po očkování na COVID-19.“ RizikaVakcín.org, 27. ledna 2021. <https://rizikavakcin.org/53-mrtvych-na-gibraltaru-za-10-dni-po-ockovani-na-covid-19/>

252 Koronapanikdemie. 2020. Přístup 11. prosince 2020. <https://www.koronapanikdemie.cz/>

253 CZ.NIC. 2020. „PROHLÍŽENÍ KONTAKTU.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.nic.cz/whois/contact/45E4VERVEJJERG8997/>

254 CZ.NIC. 2020. „PROHLÍŽENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.nic.cz/whois/domain/koronapanikdemie.cz/>

255 Neterda, Lukáš. 2020. „Text petice.“ Koronapanikdemie, přístup 11. prosince 2020. <https://www.koronapanikdemie.cz/2020/04/23/text-petice/>

256 Koronapanikdemie. 2020. „Jak podpořit petici.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.koronapanikdemie.cz/2020/05/05/jak-podporit-petici/>

257 Ibid.

258 Neterda, Lukáš. 2020. „Jak hlasovat do senátu proti Covid tyranii.“ Koronapanikdemie, přístup 11. prosince 2020.

<https://www.koronapanikdemie.cz/2020/09/30/jak-hlasovat-do-senatu-proti-covid-tyranii/>

259 Koronapanikdemie. 2020. „Osoby a instituce zodpovědné za kovid teror a státní převrat.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.koronapanikdemie.cz/2020/11/18/osoby-a-institute-zodpovedne-za-kovid-teror-a-statni-prevrat/>

260 Facebook. 2020. „Koronapanikdemie.cz.“ Přístup 3. března 2021. <https://www.facebook.com/Koronapanikdemiecz-102537791627187/>

Vznikl také nový projekt [Kreativní převrat](#)²⁶¹. První články jsou datovány do května 2020 a stále vychází nové. Kromě témat jako je [odmítání roušek](#)²⁶² (které je na tomto webu velmi výrazné) zde můžeme najít i články o jiných tématech, například o údajném [ovlivňování voleb v USA](#)²⁶³.

K tomuto sdružení patří [celá řada](#)²⁶⁴ městských facebookových skupin, původní hlavní skupina byla totiž dle jejich vlastních slov zablokována, proto teď používají novou skupinu s názvem [Občanská Neposlušnost - Kreativní převrat](#)²⁶⁵, která byla vytvořena 15. září 2020. V současnosti má téměř 7,8 tisíc členů a okolo 100 příspěvků denně. Zároveň mají i [účet na Twitteru](#)²⁶⁶, který má ale pouhé 2 sledující.

S tímto projektem je spojená i facebooková stránka [Občanská neposlušnost](#)²⁶⁷, která má přes 14 tisíc sledujících. Sdílí například články a videa [proti rouškám](#)²⁶⁸ nebo [vakcinaci](#)²⁶⁹ a zve na akce proti vládním opatřením (např. [zde](#)²⁷⁰ nebo [zde](#)²⁷¹). Zakladatelkou projektu Občanská neposlušnost je [Lenka Tarabová](#)²⁷² (viz její [profil na FB](#)²⁷³), která byla dokonce pozvána²⁷⁴ do České televize.

Do šíření dezinformací se zapojila i Jana Peterková (bývalá reportérka TV Nova), která si založila YouTube kanál s názvem [Jana Peterková Koronavirus - podvod století](#)²⁷⁵, na kterém má momentálně přibližně 4 tisíce sledujících. Stojí také za sdružením [Charta 21](#)²⁷⁶, které odmítá jakékoli omezující opatření a vakcinaci a nepokládá COVID-19 za větší hrozbu než např. chřipku. Jí založená [petice](#)²⁷⁷ má přes 2 000 podpisů.

Kromě těchto webových stránek a rozsáhlejších projektů vzniklo i mnoho soukromých či veřejných facebookových skupin. Společným jmenovatelem bývají odmítání vládních opatření a vakcinace, ale také další výše zmíněné narativy, jako je například údajné vyvolávání paniky mainstreamovými médii.

Hodně jich vzniklo již v první vlně. Například veřejná skupina [KORONAVIRUS AKTUÁLNĚ/lidé pro lidi](#)²⁷⁸ má přes 13 tisíc členů a je v ní zveřejňováno přes 70 příspěvků za den. Byla založena už 10. března 2020 a podle správců by neměla sloužit k šíření dezinformací. Realitou ale je, že část sdílených článků pochází buď z naší sledovaných dezinformačních webů, konkrétně to v [poslední době](#)²⁷⁹ byl třeba článek z [Parlamentních listů](#)²⁸⁰ o transformování světového uspořádání pomocí pandemie, anebo se jedná o spekulace z jiných zdrojů

261 Kreativní převrat. 2020. „O co nám jde?“ Přístup 11. prosince 2020. <https://kreativniprevrat.eu/>

262 Antoš, Adam. 2020. Kreativní převrat, přístup 11. prosince 2020. <https://kreativniprevrat.eu/pribehadambez>

263 Kreativní převrat. 2020. „Co hrozí firmám, které se vměšovaly do amerických voleb?“ Kreativní převrat, přístup 11. prosince 2020. <https://kreativniprevrat.eu/postihzavmesovanidovolebusa>

264 Kreativní převrat. 2020. „Hlavní skupinu nám sice zablokovali ale to neznamená, že se vzdáme!“

Kreativní převrat, přístup 11. prosince 2020. <https://kreativniprevrat.eu/skupiny>

265 Facebook. 2020. „Občanská Neposlušnost - Kreativní převrat.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/2692035697681281/>

266 Twitter. 2020. „Občanská Neposlušnost - Kreativní převrat.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://twitter.com/OPrevrat>

267 Facebook. 2020. „Občanská neposlušnost.“ Přístup 11. prosince 2020. https://www.facebook.com/civildisobediencenON/?ref=page_internal

268 Občanská neposlušnost. 2020. „PRO OBHÁJCE ROUŠEK SPECIAL.“ Facebook, 20. listopadu 2020.

<https://www.facebook.com/civildisobediencenON/posts/189774896040188>

269 Občanská neposlušnost. 2020. „BOOM ✨ VAKCINAČNÍ TEROR OBYVATEL EU PŘIPRAVOVÁN JIŽ OD ROKU 2018.“

Facebook, 16. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/civildisobediencenON/posts/187631129587898>

270 Občanská neposlušnost. 2020. „VLÁDA MŮŽE POUŽE TO, CO JÍ LIDÉ DOVOLÍ!“ Facebook, 26. listopadu

2020. <https://www.facebook.com/civildisobediencenON/posts/194404015577276>

271 Občanská neposlušnost. 2020. „V NEDĚLI 27.9. V 15H.“ Facebook, 24. září 2020. <https://www.facebook.com/civildisobediencenON/posts/172989597718718>

272 Cemper, Jan. 2020. „OBRAZEM: Občanská neposlušnost a Lenka Tarabová.“ Manipulátoři, 2. září 2020.

<https://manipulatori.cz/obrazem-obcanska-neposlusnost-a-lenka-tarabova/>

273 Facebook. 2020. „Lenka Tarabová.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/lenka.tarabova.374>

274 Události Komentáře. 2020. „Pondělí 31. srpna 2020.“ Česká televize, 31. srpna 2020. <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/220411000370831/>

275 YouTube. 2020. „Jana Peterková Koronavirus - podvod století.“ Přístup 11. prosince 2020.

<https://www.youtube.com/channel/UCr47bcKupZUSBgHpzhGv74Q>

276 Marek, Jan. 2020. „JANA PETERKOVÁ.“ Charta 21, přístup 11. prosince 2020. https://21charta.webnode.com/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=ceske_urady_by_mely_vyrazne_posilit_kapacity_pro_boj_s_pranim_spinavych_penez&utm_term=2020-09-23

277 Peterková, Jana. 2020. „Charta 21.“ Petice.com, přístup 11. prosince 2020. https://www.petice.com/charta_21

278 Facebook. 2020. „KORONAVIRUS AKTUÁLNĚ/lidé pro lidi.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/1039932013048352/>

279 Navrátilová, Marcela. 2020. Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/1039932013048352/permalink/1245777662463785/>

280 Vítová, Vladimíra. 2020. „Globální plán Covid 19 – VELKÝ RESET nebo spíš KONEČNÉ ŘEŠENÍ?“ Facebook, 22. října 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/profil/PhDr-Vladimira-Vitova-Ph-D-119785/clanek/Globalni-plan-Covid-19-VELKY-RESET-nebo-spis-KONECNE-RESENI-108104?fbclid=IwAR1nJT9UDX0visid53EXRHdIMpJsb9UzjO0ntXIQcPiL06UcU4PUDuvtkHY>

například o [vakuinách](#)²⁸¹. Ve skupině je možné najít [jednotlivce](#)²⁸², kteří se snaží dezinformace vyvracet a nabádat k zodpovědnému chování, nesetkávají se ale s příliš [vřelým přijetím](#)²⁸³.

Ostatní oblíbené skupiny a stránky, které vznikly už na jaře 2020, jsou výrazně víc dezinformační.

Například soukromá skupina [Stop rouškám](#)²⁸⁴ (dnes nazvaná Za svobodu proti novodobému diktátu.), která vznikla 21. března 2020, sdružuje více než 4 tisíce lidí a denně v ní uživatelé nasdílí přes 70 příspěvků. Další soukromou skupinou je [STOP OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19!!!](#)²⁸⁵. Vznikla 22. dubna 2020, má okolo tisíce členů a je v ní sdíleno téměř 40 příspěvků za den.

Během léta a později druhé vlny se objevily další nové skupiny na sociálních sítích, zdaleka nejvýraznější je soukromá skupina [NEJSME VAŠE LOUTKY](#)²⁸⁶, která má přes 39 tisíc členů. Jedním z jejích správců je už zmiňovaná Lenka Tarabová z Občanské neposlušnosti. Skupina byla vytvořena 18. července 2020.

Její členové sdílí články ze sledovaných dezinformačních kanálů, například z webu [Argumenty a fakta](#)²⁸⁷ o koronaviru jako podvodu nebo z [Parlamentních listů](#)²⁸⁸ o opatřeních a vážnosti situace. Pro příklady konkrétních příspěvků viz níže.

281 Šani, Patrik. 2020. Facebook, 26. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/1039932013048352/permalink/1245048475870037/>

282 Element, Martin. 2020. „Tak... a je to 😊 co dodat, dezinformátorům a různým konspiračním to většinou moc práce nedá něco přesdílet a připsat akční komentáře apod. 😊.“ Facebook, 23. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/1039932013048352/permalink/1243097929398425/>

283 Ibid.

284 Facebook. 2020. „Stop rouškám.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/224764505382108/>

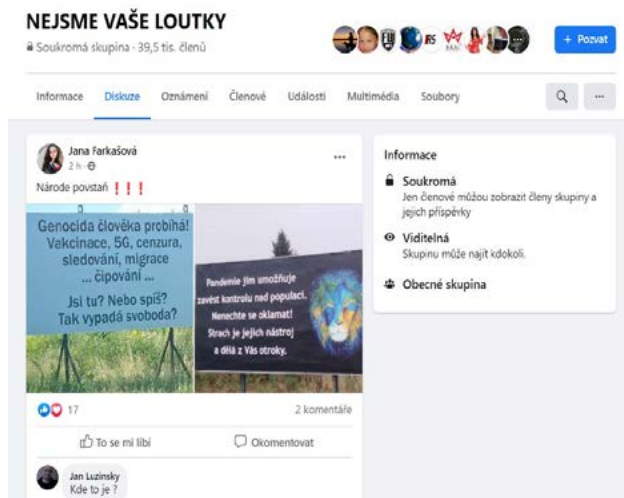
285 Facebook. 2020. „STOP OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19!!!“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/252765822514088/>

286 Facebook. 2020. „NEJSME VAŠE LOUTKY.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761>

287 Šponer, Vlasta Adefl Okurek. 2020. „Tak konečně někdo řekl pravdu teď už jen ať se tato informace dostane mezi veřejnost a konečně skončí tato šikana veřejnosti. Sdílejte ať se to dostane ke každému než to smažou.“ Facebook, 23. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2650213485239943/>

288 Vitoušek, Bedřich. 2020. Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2653465351581423/>

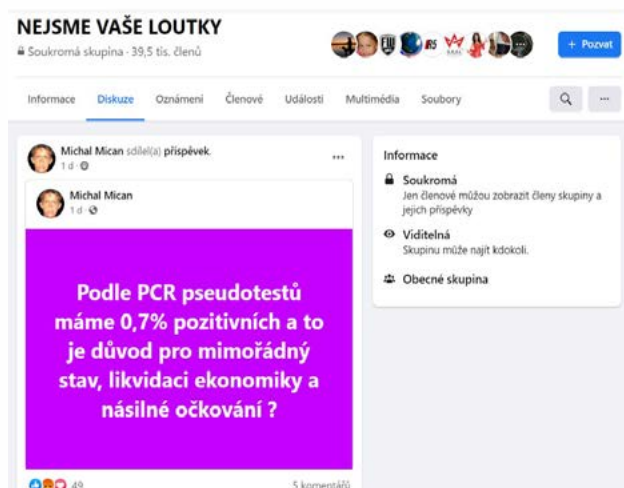
27. 11. 2020²⁸⁹

27. 11. 2020²⁹⁰

26. 11. 2020²⁹¹

22. 11. 2020²⁹²

Další nové soukromé skupiny jsou například [Nebudeme nosit roušky!!! Chceme volně dýchat!!!](#)²⁹³, s víc než 8,4 tisíci členy, [Rodiče proti rouškám](#)²⁹⁴, s víc než 3,8 tisíci členy, nebo [Odmítáme roušky a vakcínu covid-19. Rozhodujeme za sebe!](#)²⁹⁵ s 1,4 tisíci členy.

289 Farkašová, Jana. 2020. „Národe povstaň ! ! !“ Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2653492251578733/>

290 Tarabová, Lenka. 2020. „Také už chcete vidat obličej bez roušek? A přitom řešení je tak jednoduché a trvá jednu vteřinu.“ Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2653471878247437/>

291 Mican, Michal. 2020. „Podle PCR pseudotestů máme 0,7% pozitivních a to je důvod pro mimořádný stav, likvidaci ekonomiky a násilné očkování?“ Facebook, 26. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2652769634984328/>

292 Břicháčková Pupíková, Věra. 2020. „OTEVŘI PROSÍM 1. PROSINCE SVŮJ OBCHOD.“ Facebook, 22. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2649832201944738/>

293 Facebook. 2020. „Nebudeme nosit roušky!!! Chceme volně dýchat!!!“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/961590227677119/>

294 Facebook. 2020. „Rodiče proti rouškám.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/327062085100906/>

295 Facebook. 2020. „Odmítáme roušky a vakcínu covid-19. Rozhodujeme za sebe!“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/596181367729656/>

Veřejná skupina [Bojkot POVINNÉHO, plošného testování na covid-19 a následného očkování](#)²⁹⁶ má asi 5 tisíc členů a byla založena 16. října 2020. Uživatelé v ní kromě konspiračních příspěvků odmítajících [vakcinaci](#)²⁹⁷ sdílí také například teorie o [COVID-19 jako ekonomickém podvodu](#)²⁹⁸ a [spiknutí elit](#)²⁹⁹.

POLITICI A JINÉ VEŘEJNÉ OSOBY ŠÍŘÍCÍ DEZINFORMACE

V průběhu koronavirové krize se celá řada politiků a jiných veřejných osobností podílela na šíření dezinformací o COVID-19. Kromě již zmiňované Soni Pekové přinášíme seznam osobností nejvíce zmiňovaných na námi sledovaných dezinformačních webech v souvislosti s koronavirem. Tito lidé se podíleli na šíření lží o COVID-19, které mimo jiné podrážely důvěru v nutnost opatření a vážnost situace. Vybrali jsme pět politiků a pět celebrit, kteří se na propagaci těchto dezinformací podíleli nejvýznamněji.³⁰⁰

1. Ivan David (SPD)

Jednou z nejvíce zmiňovaných osob na dezinformačních webech byl europoslanec za SPD Ivan David. David je také [držitelem](#)³⁰¹ domény Nová republika, což je jeden z námi sledovaných dezinformačních webů. Ve více než sto článcích o koronaviru byl dokonce uveden jako autor.

Graf č. 4.

296 Facebook. 2020. „Bojkot POVINNÉHO, plošného testování na covid-19 a následného očkování.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/groups/409790873347720/permalink/441237580203049/>

297 Černá, Majka Marie. 2020. Facebook, 26. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/409790873347720/permalink/441237580203049/>

298 Poláková, Wendys Sofie. 2020. „Další velmi zajímavá informace co se ke mě dostala. [...]“ Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/409790873347720/permalink/441779130148894/>

299 Kadlec, Zdeněk. 2020. „SHRNU TO ASI TAKHLE: SOUČASNÝ STAV NA TÉTO PLANETĚ JE V PODSTATĚ VYHLÁŠENÍ VÁLKY VLÁDNOUCÍCH A MOCNÝCH PROTI OBYČEJNÉMU LIDSTVU.“ Facebook, 27. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/groups/409790873347720/permalink/441724783487662/>

300 Pro určení nejvýraznějších dezinformátorů ze strany veřejných osobností jsme se rozhodli zkombinovat monitoring dezinformačních webů se sociálními sítěmi. Přestože pouhé zmínky na těchto webech mohou být zavádějící, orientovali jsme se i podle počtu článků, kde byli tito lidé uvedeni jako autoři. K tomu jsme pomoci klíčových slov vyhledali a zanalyzovali jejich příspěvky na sociálních sítích, převážně na Facebooku.

301 CZ.NIC. 2020. „PROHLÍŽENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA.“ Přístup 3. ledna 2021. <https://www.nic.cz/whois/domain/novarepublika.cz/>

Nejčastější pojmy
za období od 20. 1. 2020 do 31. 12. 2020

Graf č. 5.

V tomto schématu jsou znázorněny nejčastěji zmiňované pojmy v souvislosti s Ivanem Davidem a článcích o koronaviru. Jak je na první pohled patrné, většina se alespoň do jisté míry věnovala dění v zahraničí, případně Evropské unii. Velká část článků se zabývala například neshodami mezi Řeckem a Tureckem. Tyto články byly různými způsoby zasazovány do probíhající pandemie – například konspirační teorie, že Turecko záměrně [vyslalo](#)³⁰² k řeckým hranicím loď s migranty nakaženými COVID-19, kteří měli být použiti jako „biologická zbraň“.

Velmi rozšířenými dezinformacemi se stala Davidova tvrzení z poloviny března 2020. Na své [facebookové stránce](#)³⁰³ rozšířil nepravdivé informace o kradení ochranných pomůcek Německem. Tento příspěvek posléze převzal i dezinformační web [Eurabia](#)³⁰⁴. V jiném [příspěvku](#)³⁰⁵ psal David o kamionu se zdravotnickým materiálem pro Středočeský kraj, který byl na německo-českých hranicích údajně zabaven německou policií. Jak [zjistil](#)³⁰⁶ server Manipulátoři.cz, ve skutečnosti k žádnému zabavení ochranných pomůcek nedošlo, dopravce pouze náklad špatně proclil, protože byl kamion dočasně zadržen a se zdržením měl být vpuštěn na české území.

302 Česko aktuálně. 2020. „Turecko vyhrožuje Řecku válkou ...“ Česko aktuálně, 16. dubna 2020. <https://ceskoaktualne.cz/2020/04/armada/turecko-vyhrozuje-recku-valkou/>

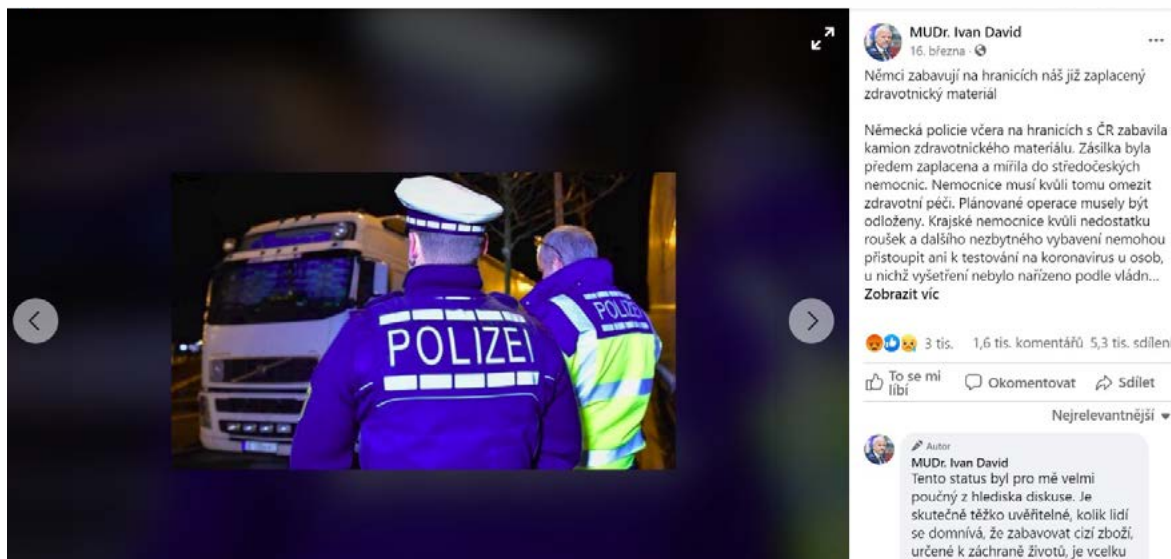
303 David, Ivan. 2020. „Německo nezákonně zadržuje ostatním státům Evropy dodávky zdravotnického materiálu v době pandemie a Evropská komise kritizuje zavírání hranic. [...]“ Facebook, 15. března 2020. <https://www.facebook.com/MUdriDavid/posts/971491093291402>

304 David, Ivan. 2020. „Europoslanec za SPD potvrzuje německé krádeže zdravotnického materiálu a dodává, že ČR nechce německou krádež riskovat a posílá letadlo.“ Eurabia, 15. března 2020. <https://www.eurabia.cz/Articles/43896-europoslanec-za-spd-potvrzuje-nemecke-kradeze-zdravotnickeho-materialu-a-dodava-ze-cr-nechce-nemeckou-kradez-riskovat-a-posila-letadlo.aspx>

305 David, Ivan. 2020. „Němci zabavují na hranicích náš již zaplacený zdravotnický materiál [...]“ Facebook, 16. března 2020. <https://www.facebook.com/MUdriDavid/photos/a.536146513492531/971791189928059/?type=3&theater>

306 Cemper, Jan. 2020. „HOAX: Německo zadržuje roušky, respirátory a jiný zdravotnický materiál pro Českou republiku.“ Manipulátoři, 17. března 2020. <https://manipulatori.cz/hoax-nemecko-zadrzuje-rousky-respiratory-a-jiny-zdravotnicky-material-pro-ceskou-republiku/>

[Příspěvek](#)³⁰⁷ Ivana Davida o zadrženém kamionu:

Ivan David se ale vyjadřoval i ke „klasičtější“ dezinformacím o novém koronaviru. V rozhovoru pro Parlamentní listy z poloviny dubna 2020 [označil](#)³⁰⁸ COVID-19 za biologickou zbraň. Dalším výrazným tématem v článcích o Ivanu Davidovi byla Evropská unie, která se podle něj například v rámci boje proti dezinformacím o koronaviru [snaží](#)³⁰⁹ potlačovat svobodu slova.

2. Tomio Okamura (SPD)

Lídr SPD, Tomio Okamura, také opakovaně šířil dezinformace o koronaviru a byl často zmiňován na sledovaných dezinformačních webech. V necelé stovce případů byl uveden jako autor. Konkrétně v případě Tomia Okamury se ve velké části případů jednalo o manipulativní či zavádějící tvrzení o [Evropské unii](#)³¹⁰.

307 David, Ivan. 2020. „Němci zabavují na hranicích náš již zaplacený zdravotnický materiál [...]“ Facebook, 16. března 2020.

<https://www.facebook.com/MUdriDavid/photos/a.536146513492531/971791189928059/?type=3&theater>

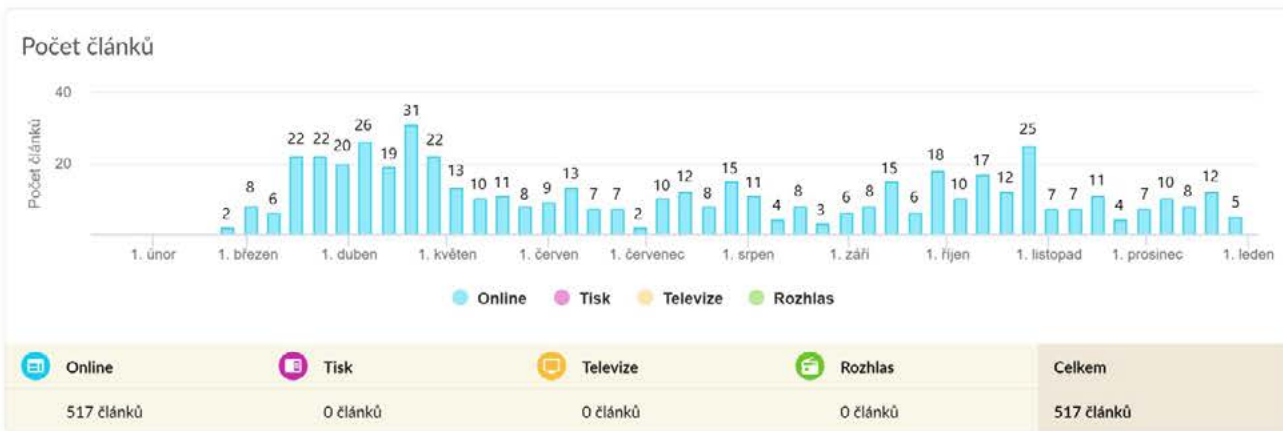
308 Hutar, Zbyněk. 2020. „Lékař a europoslanec Ivan David odpaluje bombu: Podle věrohodných informací byl ten virus vyroben genovou manipulací. Na místě je otázka, komu to slouží.“ Parlamentní listy, 17. dubna 2020.

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Lekar-a-europoslanec-Ivan-David-odpaluje-bombu-Podle-verohodnych-informaci-byl-ten-virus-vyrozen-genovou-manipulaci-Na-miste-je-otazka-komu-to-slouzi-620870>

309 Sputnik. 2020. „Debilnější příklad opravdu najít nemohli: Europoslanec David se vysmál prezentaci EU o dezinformacích o koronaviru.“ Sputnik, 11. dubna 2020. <https://cz.sputniknews.com/politika/202004111788720-debilnejsi-priklad-opravdu-najit-nemohli-europoslanec-david-se-vysmal-prezentaci-eu-o/>

310 Brožovská, Natálie. 2020. „Hadi doupe EU. Jestli nevystoupíme, zničí nás, burcuje Okamura.“ Parlamentní listy, 3. května 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Hadi-doupe-EU-Jestli-nevystoupime-znici-nas-burcuje-Okamura-622604>

Počet článků zmiňujících Tomia Okamuru na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 6

[Tomio Okamura](#)³¹¹ na svých sociálních sítích běžně sdílel doslovně stejné příspěvky jako jiný politik za SPD, [Radim Fiala](#)³¹². Viz příklad níže. Témata, kterým se na sociálních sítích věnují, jsou proto velmi podobná.

Tomio Okamura - SPD
13. října 2020

Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti nákaze covid-19 koncepčně selhala. Hnutí SPD odmítá tzv. lockdown, povinné testování celé populace a povinnou vakcinaci neboli povinné očkování. Lockdown, tedy úplná celoplošná karanténa, způsobí mezi našimi občany hlubokou finanční a sociální krizi, přičemž vláda odmítá vyčlenit peníze na pomoc občanům, protože nechce škrtnout nepotřebné výdaje ve státním rozpočtu. Zároveň chybí tvrdá data, na základě kterých vláda takto plošně rozhoduje.

Před půl rokem chyběly roušky a respirátory. Občané je vyráběli doma a iniciativně nahrazovali nedostatky v přípravě země na krizi. Jejich práci si přivlastnili politici, kteří se chválili, že Česká republika je nejlepší. Dnes stejní politici zmatkují a nekoncepčně vydávají jedno prohlášení za druhým. Opatření se překrývají a není jasné, zda vůbec existuje jasná koncepce. Opět chybí přesná čísla a několik měsíců se ztratilo v přípravě na podzimní tradiční období virových onemocnění.

Dnes jsme fakticky ve věci rizika nákazy nejhorší zemi na světě a vláda spekuluje o úplné karanténě. Nesouhlasíme s úplnou celoplošnou karanténou (tzv. lockdown). Naprosto odmítáme plošné a povinné vyšetřování na covid-19 a odmítáme plánovanou povinnou nařízenou vakcinaci neboli povinné očkování.

Hnutí SPD přichází s konkrétními návrhy:

- 1) Je třeba koncepčních opatření ve spolupráci epidemiologů a ekonomů. Opatření musí být rozumná a srozumitelná.
- 2) Je třeba připravit vhodné léky a kapacitu lůžek i dostatek ventilátorů.
- 3) Informace musí být přesné a média nesmí strašit lidi na základě neúplných informací.
- 4) Je nezbytné, aby se respirátory, které mají chránit před nákazou, dostaly k nejvíce ohroženým skupinám a aby byly chráněny právě nejvíce ohrožené skupiny obyvatel.

Radim Fiala - SPD
13. října 2020

Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti nákaze covid-19 koncepčně selhala. Hnutí SPD odmítá tzv. lockdown, povinné testování celé populace a povinnou vakcinaci neboli povinné očkování. Lockdown, tedy úplná celoplošná karanténa, způsobí mezi našimi občany hlubokou finanční a sociální krizi, přičemž vláda odmítá vyčlenit peníze na pomoc občanům, protože nechce škrtnout nepotřebné výdaje ve státním rozpočtu. Zároveň chybí tvrdá data, na základě kterých vláda takto plošně rozhoduje.

Před půl rokem chyběly roušky a respirátory. Občané je vyráběli doma a iniciativně nahrazovali nedostatky v přípravě země na krizi. Jejich práci si přivlastnili politici, kteří se chválili, že Česká republika je nejlepší. Dnes stejní politici zmatkují a nekoncepčně vydávají jedno prohlášení za druhým. Opatření se překrývají a není jasné, zda vůbec existuje jasná koncepce. Opět chybí přesná čísla a několik měsíců se ztratilo v přípravě na podzimní tradiční období virových onemocnění.

Dnes jsme fakticky ve věci rizika nákazy nejhorší zemi na světě a vláda spekuluje o úplné karanténě. Nesouhlasíme s úplnou celoplošnou karanténou (tzv. lockdown). Naprosto odmítáme plošné a povinné vyšetřování na covid-19 a odmítáme plánovanou povinnou nařízenou vakcinaci neboli povinné očkování.

Hnutí SPD přichází s konkrétními návrhy:

- 1) Je třeba koncepčních opatření ve spolupráci epidemiologů a ekonomů. Opatření musí být rozumná a srozumitelná.
- 2) Je třeba připravit vhodné léky a kapacitu lůžek i dostatek ventilátorů.
- 3) Informace musí být přesné a média nesmí strašit lidi na základě neúplných informací.
- 4) Je nezbytné, aby se respirátory, které mají chránit před nákazou, dostaly k nejvíce ohroženým skupinám a aby byly chráněny právě nejvíce ohrožené skupiny obyvatel.

311 Okamura, Tomio. 2020. „Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti nákaze covid-19 koncepčně selhala. [...]“ Facebook, 13. října 2020. <https://www.facebook.com/tomio.cz/posts/3831697250174395>

312 Fiala, Radim. 2020. „Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti nákaze covid-19 koncepčně selhala. [...]“ Facebook, 13. října 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3678361488849298>

Tomio Okamura na svých sociálních sítích opakovaně apeloval na média, aby nestránila lidi, zároveň se vyjadřoval proti povinné [vakcinaci](#)³¹³ na COVID-19 (která nikdy neměla být zavedena), lockdownu a povinnému [testování](#)³¹⁴ populace (které také nemělo proběhnout). Statistiky jsou dle jeho názoru nadsazené, [nedůvěryhodné](#)³¹⁵ a chybí v nich data (dál například [zde](#)³¹⁶, [zde](#)³¹⁷ nebo [zde](#)³¹⁸).

5. listopadu 2020 na svém Facebooku [sdílel](#)³¹⁹ také zprávu o možné pokutě až 3 miliony korun pro seniory, kteří nepodstoupí testování na COVID-19. S touto zprávou původně [přišly](#)³²⁰ Novinky.cz, ministr zdravotnictví Blatný později [uvěd](#)³²¹, že se pokutování za odmítnutí testu nechystá. Tomio Okamura na svém profilu toto vyjádření neopravil.

3. Radim Fiala (SPD)

Dalším velmi zmiňovaným politikem byl Radim Fiala, místopředseda hnutí SPD. Celkem byl Radim Fiala na dezinformačních webech zmíněn více než 180krát, z toho téměř 80 článků sám napsal nebo byly převzaty z jeho sociálních sítí či projevů. Mezi témata často zmiňovaná v souvislosti s ním patřily útoky namířené proti [Evropské unii](#)³²² (další například [zde](#)³²³, nebo [zde](#)³²⁴) a dezinformace o šíření koronaviru a [migraci](#)³²⁵.

313 Okamura, Tomio. 2020. „Právě teď se ve Sněmovně projednává zákon o očkování na Covid. [...]“ Facebook, 4. prosince 2020. <https://www.facebook.com/tomio.cz/posts/3981832888494163>

314 Okamura, Tomio. 2020. „Ministr průmyslu Karel Havlíček z ANO naznačil, že občané kteří se nenechají testovat na covid a očkovat, by mohli přijít o některé občanské svobody a práva!“ [...] Facebook, 15. prosince 2020. <https://www.facebook.com/tomio.cz/posts/4011942225483229>

315 Okamura, Tomio. 2020. „Důrazně odmítám strašení ministra Hamáčka z ČSSD o tisících mrtvých v důsledku nárůstu koronavirem a o mrazících vozech u nemocnic. [...]“ Facebook, 20. října 2020. <https://www.facebook.com/tomio.cz/posts/3849466088397511>

316 Okamura, Tomio. 2020. „Dnešní aktuality 12.10.2020.“ Facebook, 12. října 2020. https://www.facebook.com/watch/live/?v=789157151921463&ref=watch_permalink

317 Okamura, Tomio. 2020. „Dnešní aktuality 13.10.2020.“ Facebook, 13. října 2020. https://www.facebook.com/watch/live/?v=284133129256560&ref=watch_permalink

318 Okamura, Tomio. 2020. „Co bych v dnešní krizi kolem Covidu dělal jinak než vláda, pokud by bylo SPD u moci [...]“ Facebook, 14. října 2020. <https://www.facebook.com/watch/?v=369364417523905>

319 Okamura, Tomio. 2020. „Tři miliony pokuta pro seniory, který odmítne testování! [...]“ Facebook, 5. listopadu 2020. <https://www.facebook.com/tomio.cz/posts/3898884673455652>

320 Jeřábková, Dominika, Jan Menšík. 2020. „Za odmítnutí testů hrozí seniorům v domovech pokuta až tři miliony korun.“ Novinky.cz, 5. listopadu 2020. <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/za-odmitnuti-testu-hrozi-seniorum-v-domovech-pokuta-az-tri-miliony-korun-40341323>

321 ČTK. 2020. „Blatný: Klienty za odmítnutí testu nebude MZD pokutovat.“ České noviny, 5. listopadu 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/blatny-klienty-za-odmitnuti-testu-nejde-mzd-pokutovat/1954696>

322 Fiala, Radim. 2020. „To je neskutečná drzost Bruselu. Evropská unie, která proti šíření koronaviru neudělala vůbec nic, kritizuje členské státy za to, že uzavírají hranice a chrání své občany!“ EUportál, 21. března 2020. <https://www.euportal.cz/Articles/42491-to-je-neskutecna-drzost-bruselu-evropska-unie-ktera-proti-sireni-koronaviru-neudelala-vubec-nic-kritizuje-clenske-staty-za-to-ze-uzaviraji-hranice-a-chrani-sve-obcany-.aspx>

323 Fiala, Radim. 2020. „Evropská unie se rozpadá před očima. Dokazují to fakta.“ EUportál, 3. května 2020. <https://www.euportal.cz/Articles/42617-evropska-unie-se-rozpada-pred-ocima-dokazuji-to-fakta.aspx>

324 Fiala, Radim. 2020. „Drzost a šílenost Evropské unie nezná mezí. Evropská unie svým postupem de facto šíří koronavirus!“ EUportál, 18. května 2020. <https://www.euportal.cz/Articles/42683-drzost-a-silenost-evropske-unie-nejznej-mezi-evropska-unie-svym-postupem-de-facto-siri-koronavirus-.aspx>

325 Fiala, Radim. 2020. „Imigranti šíří koronavirus. Fakta jsou děsivá.“ EUportál, 1. května 2020. <https://www.euportal.cz/Articles/42609-imigranti-siri-koronavirus-fakta-jsou-desiva.aspx>

Počet článků zmiňujících Radima Fialu na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 7.

Kromě článků na dezinformačních webech byl Radim Fiala aktivní také na svých facebookových stránkách. Jeho příspěvky obvykle dosahují několika set sdílení.

Už od počátku března 2020 se přidal ke svým spolustraníkům z SPD a sdílel nepodložená, manipulativní či přímo dezinformační sdělení o [migraci](#)³²⁶ v souvislosti s pandemií (další příspěvky viz [zde](#)³²⁷ nebo [zde](#)³²⁸). Fakt, že migrace ve spojení s koronavirem byla oblíbené téma české dezinformační scény, jsme rozebírali v několika našich pravidelných newsletterech (viz [zde](#)³²⁹, [zde](#)³³⁰ nebo [zde](#)³³¹).

Častým terčem byla také [Evropská unie](#)³³², která byla podle Fialy (v souladu s výše zmiňovaným dezinformačním narativem) popisována jako neschopný protiklad Ruska a Číny. V jiném příspěvku uvedl³³³, že se EU snaží svoji údajnou „neschopnost“ shodit právě na tyto dvě země – což „doložil“ snahou o zmírnění dopadu dezinformací. Naznačil tím, že boj proti dezinformačním kampaním je pouze pokus o obviňování ostatních za chyby EU. Oba tyto narativy jsme popsali v souvislosti s dezinformacemi z první vlny.

Ve druhé vlně se [přidal](#)³³⁴ k prohlášením o nedůvěryhodnosti a manipulovatelnosti statistik, což byl také častý dezinformační narativ. Opakovaně také zdůrazňoval, že se staví proti povinnému [očkování](#)³³⁵ a [testování](#)³³⁶ (ani jedno ale ve skutečnosti nemělo proběhnout, [zmiňuje](#)³³⁷ to i ministerstvo zdravotnictví v sekci s dezinformacemi o COVID-19).

326 Fiala, Radim. 2020. „Covid - necovid, invaze imigrantů do Evropy sílí a sluníčkářská italská vláda, natož potom Evropská unie, s tím nic nedělají. [...]“ Facebook, 12. října 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3675166762502104>

327 Fiala, Radim. 2020. „Vlády omezují své vlastní občany kvůli koronaviru, ale nakažení nelegální imigranti si vesele připlouvají do Evropy! [...]“ Facebook, 31. července 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3444559682229481>

328 Fiala, Radim. 2020. „Šílené. [...]“ Facebook, 24. března 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3107341129284673>

329 Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. 2020. „Koronavirus: Kde najít aktuální informace a jak lze pomoci ostatním?“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, březen 2020. <https://preview.mailerlite.com/u4r2x3/1380925315739551656/w2s2/>

330 Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. 2020. „Česká vláda by měla prosazovat zpřísnění sankcí proti Rusku.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, březen 2020. <https://preview.mailerlite.com/b3z7c4/1375852036481877643/y5g0/>

331 Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. 2020. „Předseda Senátu Vystrčil by měl uskutečnit cestu na Tchaj-wan.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, březen 2020. <https://preview.mailerlite.com/s8m0s3/1370809045727839475/v3j4/>

332 Fiala, Radim. 2020. „Tenhle mem jsem viděl na internetu. [...]“ Facebook, 27. března 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3112100455475407>

333 Fiala, Radim. 2020. „Evropská unie nás kritizovala z zavírání hranic, roušky musíme dovážet z Číny, Rusko pomáhá Itálii a nyní Evropská unie tvrdí, že Rusko vypouští dezinformace o koronaviru, aby rozvrátilo Západ. [...]“ Facebook, 30. března 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3111941388824647>

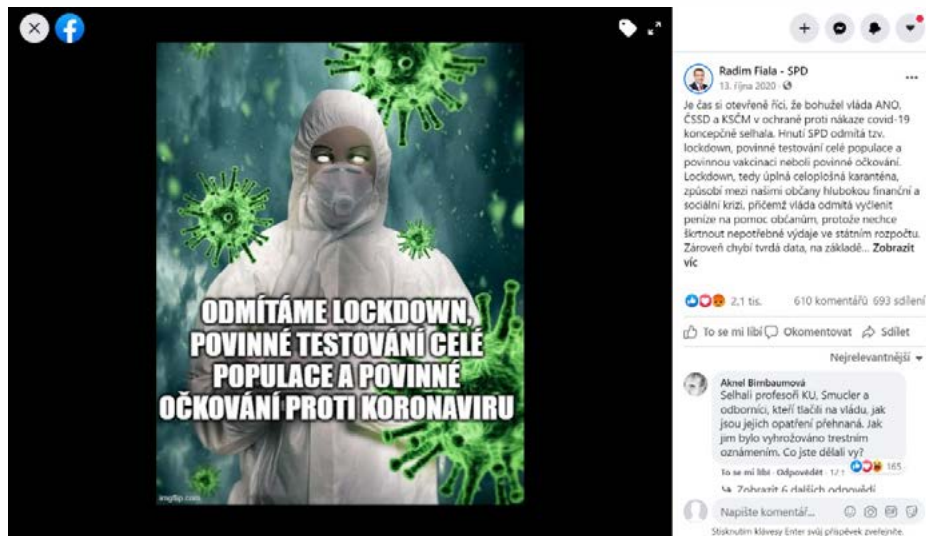
334 Fiala, Radim. 2020. „Ministr Hamáček straší lidi tisíci mrtvými. [...]“ Facebook, 20. října 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3695554663796647>

335 Fiala, Radim. 2020. „Hnutí SPD již před časem varovalo před vedlejšími účinky vakcín proti covid-19. [...]“ Facebook, 21. prosince 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3874685062550272>

336 Fiala, Radim. 2020. „Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti nákaze covid-19 koncepčně selhala. [...]“ Facebook, 13. října 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3678361488849298>

337 Semantic Visions, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. 2021. „Dezinformace, lži, hoaxy a alternativní fakta o covid-19.“ Ministerstvo zahraničí ČR, přístup 10. ledna 2021. <https://koronavirus.mzcr.cz/dezinformace-o-covid-19/>

Příspěvek na [Facebooku](#)³³⁸ Radima Fialy o očkování a testování:

4. Radek Rozvoral (SPD)

Počet článků zmiňujících Radka Rozvorala na sledovaných dezinformačních webech, u 67 z nich byl uveden jako autor:

Graf č. 9.

Velká část článků z dezinformačních webů útočila na Evropskou unii. Často byla označovaná za [škodlivou](#)³³⁹ organizaci, jejímž cílem je [likvidace](#)³⁴⁰ české státnosti. Dalším velmi výrazným tématem bylo odmítání [migrace](#)³⁴¹ v souvislosti s koronavirovou pandemií a šířením viru.

338 Fiala, Radim. 2020. „Je čas si otevřeně říci, že bohužel vláda ANO, ČSSD a KSČM v ochraně proti naze covid-19 koncepčně selhala. [...]“ Facebook, 13. října 2020. <https://www.facebook.com/radimfiala.cz/posts/3678361488849298>

339 Rozvoral, Radek. 2020. „Evropská unie nám škodí a musí skončit!“ Parlamentní listy, 17. března 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/profil/Radek-Rozvoral-22025/clanek/Evropska-unie-nam-skodi-a-musi-skocit-102591>

340 Rozvoral, Radek. 2020. „EU je globalizační projekt, jehož cílem je faktická likvidace naší státnosti!“ Parlamentní listy, 6. května 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/profil/Radek-Rozvoral-22025/clanek/EU-je-globalizacni-projekt-jeho-z-cilem-je-fakticka-likvidace-nasi-statnosti-104010>

341 Rozvoral, Radek. 2020. „Vážíme si přístupu Řecka, které chrání Evropu proti přílivu imigrantů.“ Rukojmí, 9. dubna 2020. <http://www.rukojmi.cz/clanky/domaci-politika/10273-vazime-si-pristupu-recka-ktere-chrani-evropu-proti-prilivu-imigrantu>

Stejně jako ostatní spolustraníci ani Radek Rozvoral nezapomněl požadovat dobrovolnost [očkování](#)³⁴² a [testování](#)³⁴³ celé populace. Jeho příspěvky na sociálních sítích se velmi podobají zmiňovaným článkům a také se opakovaně věnovaly [Evropské uni](#)³⁴⁴.

5. Lubomír Volný (dříve SPD, nyní Jednotní)

Bývalý člen SPD, nyní nezařazený poslanec za hnutí [Jednotní](#)³⁴⁵, na svých sociálních sítích a svými veřejnými vystoupeními v Parlamentu opakovaně propaguje lživé a dezinformační narativy, zejména o škodlivosti vakcín. Dezinformační weby si ho ale až do ledna 2021 příliš nevšímaly.

Počet článků zmiňujících Lubomíra Volného na sledovaných dezinformačních webech, u 7 z nich byl uveden jako autor:

Lubomír Volný se ve svých příspěvcích poměrně přesně držel popsaných témat dezinformační scény. Koncem března převzal narativy ruské a čínské propagandy a nejdřív [podporoval](#)³⁴⁶ ruský lék arbidol, potom se opakovaně [postavil](#)³⁴⁷ za využití vitamínu C (také např. [zde](#)³⁴⁸) a používání remdesiviru naopak označil³⁴⁹ za „nevědecké a riskantní“. Informaci o vitamínu C jsme už vyvrátili v jiné části reportu, SÚKL o jeho používání píše [zde](#)³⁵⁰.

V létě se [přidal](#)³⁵¹ ke zlehčování situace a sdílel [článek](#)³⁵² z dezinformačního webu Argumenty a fakta, který zpochybňoval samotnou existenci pandemie a média obviňoval z šíření paniky.

342 Rozvoral, Radek. 2020. „Chtěli jsme jasnou zákonnou deklaraci o dobrovolnosti očkování proti COVID-19! [...]“ Facebook, 7. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2065347090268741&id=338729052930562

343 Rozvoral, Radek. 2020. „Odmítáme tzv. lockdown a povinné testování celé populace i povinnou vakcinaci! [...]“ Facebook, 14. října 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2008930402577077&id=338729052930562

344 Rozvoral, Radek. 2020. „Evropské elity se bojí moci lidu jako čert kříže! [...]“ Facebook, 4. května 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1849110371892415&id=338729052930562

345 Jednotní. 2021. Přístup 5. února 2021. <https://www.jednotni.com/>

346 Volný, Lubomír. 2020. „Po rouškách z Číny lék z Ruska? Tak to se hodně “liberálů” asi raději ani nenadechne!“ Facebook, 20. března 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=991579851257437&id=193203844428379

347 Volný, Lubomír. 2020. „Intravenózní podpůrná léčba infekce koronavirem, pomocí vysokých, nitrožilně aplikovaných dávkách vitamínu C nabírá globálně na obrátkách. [...]“ Facebook, 29. března 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=998403673908388&id=193203844428379

348 Volný, Lubomír. 2020. „INTRAVENÓZNÍ VITAMÍN C. [...]“ Facebook, 30. března 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=998923340523088&id=193203844428379

349 Volný, Lubomír. 2020. „Intravenózní podpůrná léčba infekce koronavirem, pomocí vysokých, nitrožilně aplikovaných dávkách vitamínu C nabírá globálně na obrátkách. [...]“ Facebook, 29. března 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=998403673908388&id=193203844428379

350 SÚKL. 2021. „Přehled hodnocených léčiv na nemoc COVID-19.“ SÚKL, přístup leden 2021. <https://www.sukl.cz/sukl/prehled-hodnocenych-levic-na-nemoc-covid-19>

351 Volný, Lubomír. 2020. „Docent MUDr. Balík: “Tady žádná pandemie nikdy nebyla.” [...]“ Facebook, 31. července 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1092434261171995&id=193203844428379

352 Argumenty a fakta. 2020. „Docent MUDr. Balík: “Tady žádná pandemie nikdy nebyla.” Média šíří paniku, lidé umírají na jiné, závažnější nemoci. “Nyní máme na celou republiku pouhých 25 vážně nemocných pacientů.” Argumenty a fakta, 29. července 2020. https://www.arfa.cz/docent-mudr-balik-tady-zadna-pandemie-nikdy-nebyla-media-siri-paniku-lide-umiraji-na-jine-zavaznejsi-nemoci-nyni-mame-na-celou-republiku-pouhych-25-vazne-nemocnych-pacientu/?fbclid=IwAR2jPooMNHPEh-DfgsBpiH9R0qThcMfb2hOYmioubyG4DcVfJnE-KWC2qC4.#YBzZA_lKg2w

Přestože sdílel Lubomír Volný dezinformace o koronaviru už během první vlny, aktivněji se začal angažovat až s blížící se možností očkování. Na začátku prosince [sdílel](#)³⁵³ příspěvek, ve kterém tvrdil, že vakcína od společností Pfizer/BioNTech způsobuje sterilizaci žen (ve skutečnosti to není pravda, viz [zde](#)³⁵⁴). V tomto duchu pokračoval až do konce roku, [psal](#)³⁵⁵ například o „vakcinační mafii“ a „totalitě“.

Jeden z facebookových [příspěvků](#)³⁵⁶ Lubomíra Volného proti očkování:

Dezinformace bohužel přenesl i na půdu Poslanecké sněmovny, čímž jim dodal falešnou legitimitu. V několika svých projevech (viz [zde](#)³⁵⁷ nebo [zde](#)³⁵⁸) zmiňoval vyvrácené dezinformace i konspirační teorie, například nebezpečnost vakcíny kvůli nestandardnímu výrobnímu procesu, vytváření dvoutřídní společnosti, „korporátní fašismus“ či „covidový byznys“. Manipulativně se [stavěl](#)³⁵⁹ jako jediný zástupce lidu a také prohlásil, že uvalení povinné vakcinace je znásilnění.

353 Volný, Lubomír. 2020. „DŮLEŽITÉ: Bývalý vedoucí výzkumu dýchacích cest společnosti Pfizer Dr. Yeadon a odborník na plíce a bývalý vedoucí oddělení veřejného zdraví Dr. Wodarg podali u Evropské lékové agentury petici s varováním, že vakcíny COVID mohou způsobit STERILIZACI žen!!!!“ Facebook, 6. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1195930440822376&id=193203844428379

354 Shapiro, Nina. 2020. „The Covid-19 Vaccine Does Not Cause Infertility. Here’s Why People Think It Does.“ Forbes, 27. prosince 2020. <https://www.forbes.com/sites/ninashapiro/2021/12/27/the-covid-19-vaccine-does-not-cause-infertility-heres-why-people-think-it-does/?sh=717c0fc868f5>

355 Volný, Lubomír. 2020. „Ahoj kamarádi a přátelé, příjemný den všem. [...]“ Facebook, 18. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1204517466630340&id=193203844428379

356 Volný, Lubomír. 2020. Facebook, 10. prosince 2020. <https://www.facebook.com/193203844428379/photos/a.217073292041434/1198623630553057/>

357 Volný, Lubomír. 2020. „Ahoj kamarádi a přátelé, příjemný den všem. [...]“ Facebook, 7. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1196843324064421&id=193203844428379

358 Volný, Lubomír. 2020. „Ahoj a příjemný den všem. [...]“ Facebook, 10. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1198852810530139&id=193203844428379

359 Volný, Lubomír. 2020. „Ahoj kamarádi a přátelé, příjemný den všem. [...]“ Facebook, 7. prosince 2020. <https://www.facebook.com/watch/?v=1255878948174328>

ČESKÉ CELEBRITY

V druhé vlně se ke koronavirové pandemii nepravdivě (nebo manipulativně) vyjadřovalo několik celebrit, které byly potom [zmiňovány](#)³⁶⁰ i na dezinformačních webech. Tento trend je problematický, protože jejich sociální sítě sleduje velké množství lidí a mají tak velký dosah. Přestože tento seznam není vyčerpávající, ukazuje některé misinformační a dezinformační sdělení šířené českými celebritami.³⁶¹

1. Janek Ledecký

Počet článků zmiňujících zpěváka Janka Ledeckého na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 10.

Přestože svá vyjádření na Facebooku později smazal, jeho videa lze nalézt nahraná na YouTube. V nich se Ledecký [vyjadřoval](#)³⁶² o COVID-19. Pandemii označil za marketingovou kampaň farmaceutických firem, které nám chtějí vnutit nejdřív testy a potom i vakcíny. Prohlásil totiž, že bude vakcína povinná, a pokud nebude, ukáže [se](#), že dokážeme žít i bez ní.³⁶³

Ukázka z článku o Janku Ledeckém na webu [Argumenty a fakta](#)³⁶⁴:

360 Argumenty a fakta. 2020. „Konec tyranie rudých svetru! “Omlouvám se, ale běžte do prdele!” Bílá, Ledecký, Basiková. Slavné osobnosti se staví do čela odporu proti největšímu podvodu se zdravím všech dob.“ Argumenty a fakta, 19. září 2020.

<https://www.arfa.cz/konec-tyranie-rudych-svetru-omlouvam-se-ale-bezte-do-prdele-bila-ledecky-basikova-slavne-osobnosti-se-stavi-do-cela-odporu-proti-nejvetsimu-podvodu-se-zdravim-vsech-dob/#.X9Q2A8hKg2x>

361 U vyhodnocování neaktivnějších celebrit jsme postupovali stejně jako u politiků, ale kladli jsme větší důraz na jejich dosah na sociálních sítích. Zásadní proto byly počty sdílení a interakcí s konkrétními příspěvky a jejich četnost.

362 Tacos Macos. 2020. „Janek Ledecký, pár optimistických čísel.“ YouTube, 14. září 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=H3KhO1CGQ9I>

363 (Přidáno k 9.4.2021) Přesná citace Janka Ledeckého: “Je třeba dupnout na brzdu té hysterický marketingový kampaně farmaceutických firem, které nás tady bombardují vizem zhroutilí našeho zdravotnictví a k tomu přidávají ještě takový kořeníčko jako ze světa, obrázky přeplněných márníc a kopání hromadnejch hrobů. To všechno jenom proto, aby nás vydělili, protože dobře vědí, že tohle je největší kšeft v dějinách farmacie. Nejdřív testy, kdy nám jedním dechem řeknou: no ony nejsou tak úplně spolehlivé, ale děláme to v tlaku za pochodu, v bojových podmínkách. Příští rok přijdou vakcíny. Ty taky nebudou supř spolehlivé, ale za to budou povinné. A když nebudou povinné, tak možná zjistíme, že bez té vakcíny nás nepustěj ani ke kamarádům na Slovensko. Přestaňte nás strašit.”

364 Argumenty a fakta. 2020. „Covid – podvod nás stojí 35 milionů denně, říká Janek Ledecký (nové VIDEO). „Za tuto nehoráznou sumu nám dají údaj, který budí strach a hrůzu, jinak je na nic. To podstatné je jinde.“ Argumenty a fakta, 2. října 2020.

https://www.arfa.cz/covid-podvod-nas-stoji-35-milionu-denne-rika-janek-ledecky-nove-video-za-tuto-nehoraznou-sumu-nam-daji-udaj-ktery-budi-strach-a-hruzu-jinak-je-na-nic-to-podstatne-je-jinde/#.X9O1_8hKg2y

Janek: Nouzovým stavem se chtějí pojistit

"A testovat se chystají čím dál tím víc. Stojí to 35 milionu denně! A když se zeptáte, k čemu to bude, tak si vám řeknou takovým tím tónem, jako by se chtěli zbavit obtížného, zlého dítěte – že je to k predikci dalšího vývoje nákazy."

A ještě k něčemu to bude. Čím víc se bude testovat, tím víc bude nakažených. A na to voni poléhají.

"To si chtějí pojistit nouzovým stavem, který má zamezit kolapsu našich nemocnic, což si opravdu nikdo nepřeje. Mám tady pro vás ještě jeden graf, tentokrát z webu ministerstva zdravotnictví."

David Icke: "Není žádný COVID-19! Nemáme nový virus, máme nový test." Karanténa je forma masového mučení obyvatelstva. Nový rozhovor

NABÍZÍME

TOP 5

Agent CIA přiznává na smrtelné posteli:
11. září... (497 741)

I když jeho facebookové příspěvky už snadno dohledatelné nejsou, článků na dezinformačních webech o něm vyšla celá řada. Po tzv. [Blanickém manifestu](#)³⁶⁵ byl odhalen projekt [Cesta ze tmy](#)³⁶⁶ na podporu kultury, který má stát na testování zatím necertifikovanými testy před kulturními akcemi, aby se tyto akce mohly konat. Podpora testování byla pro dezinformátory příliš velkým soustem a dezinformační scéna se tak z velké části obrátila proti Ledeckému. Kromě běžného zneužívání dystopických vizí George Orwella se v jednom z takových článků psalo i o „hororu“ jménem hygiena, viz obrázek níž. Dobře lze tuto změnu pochopit z videa v tomto [článku](#)³⁶⁷, kde autor popisuje, jak ho Ledecký s Landou zklamali.

365 Blanický manifest. 2021. Přístup 10. ledna 2021. <https://blanickymanifest.cz/>

366 Cesta ze tmy. 2021. Přístup 10. ledna 2021. <https://cestazetmy.cz/>

367 Czech Free Press. 2020. „Cesta ze tmy?“ Czech Free Press, 10. prosince 2020. <https://www.czechfreepress.cz/uvadime-vidia/cesta-ze-tmy.html>

Úryvek z článku³⁶⁸ o Ledeckém na webu Infokurýr:

Tato petice se zdá, že bojuje za právo shromažďovací, tedy za právo lidí na protest a demonstraci. Jenže, dnes jsme byli do redakce upozorněni, že je to všechno mnohem prozaičtější, je to děsivě jednoduché a nejde o žádnou svobodu na pořádání demonstrací v době covidové hysterie, ale je to nátlakový nástroj uměleckých a profesionálních agentur, které na území ČR organizují hudební koncerty a festivaly.

Celá ta akce s názvem Blanický manifest byla pouze o tom, jak s pomocí vlastenců nasbírat dostatečný počet podpisů, který by vytvořil tlak na vládu ČR, aby začala pořádání koncertů na seznam vyjímek v protiepidemických systémech, jakým je právě nedávno vytvořený systém PES. Jde totiž o to, že hlavní iniciátoři Blanického manifestu, tedy Daniel Landa, Lou Fanoušek Hagen, Janek Ledecký a další umělci, opravdu těžce trpí v současné situaci, protože nemohou koncertovat a nemají na obživu. Jenže, nejsou sami!

Stejně na tom jsou provozovatelé restaurací, bazénů, divadel, kin atd. Každý dělá to, co umí a jak se nyní ukázalo, **vlastenectví se stalo dobrým článkem pro sbírání hlasů a podpisů k tomu, aby promotéři mohli znovu pořádat hudební koncerty.** Až potom je to v rovině, že se to dá pochopit, protože hudebníci a umělci potřebují ke svému užívání koncerty, a to jsou shromáždění lidí. Jenže, to, k čemu se Daniel Landa a Janek Ledecký snížili, z toho nám doslova spadla brada.

VIDEO: Půjdeš na koncert 2 hodiny předem a před halou ti udělají PCR test. Když budeš pozitivní, napráskají tě na hygienu. Good Luck!

Oba dva zmínění umělci totiž natočili propagační video pro laboratorní systém Security Covid Barrier (SCB) v rámci projektu Cesta ze tmy, což je komerční projekt na rychlé testování návštěvníků koncertů a festivalů pomocí PCR testů, které ukáží výsledek do 2 hodin. O této firmě a technologii není na internetu zatím vůbec nic. Je to informace odhalena teprve dnes, ale natočené video je natolik děsivé, že doslova připomíná dystopické vize George Orwellů. Video představuje celý systém, jak to bude fungovat v budoucnu v éře The Great Reset, a to podle vizi Klause Schwaba, šéfa Světového ekonomického fóra.

Lidé přijdou na koncert dvě hodiny předem, natáhnou ruku a nechejí si na ruku nasadit identifikační pásek s čárovým kódem. Potom dojde k provedení krčního stáru pomocí špičky, ta se ale nestřiká do nosohltanu, ale jen do zadní části úst a jazyka. Vzorek se potom vloží do ampulky, nechá se zahřát a následně se vzorek vloží do PCR zařízení, které vzorek vyhodnotí.

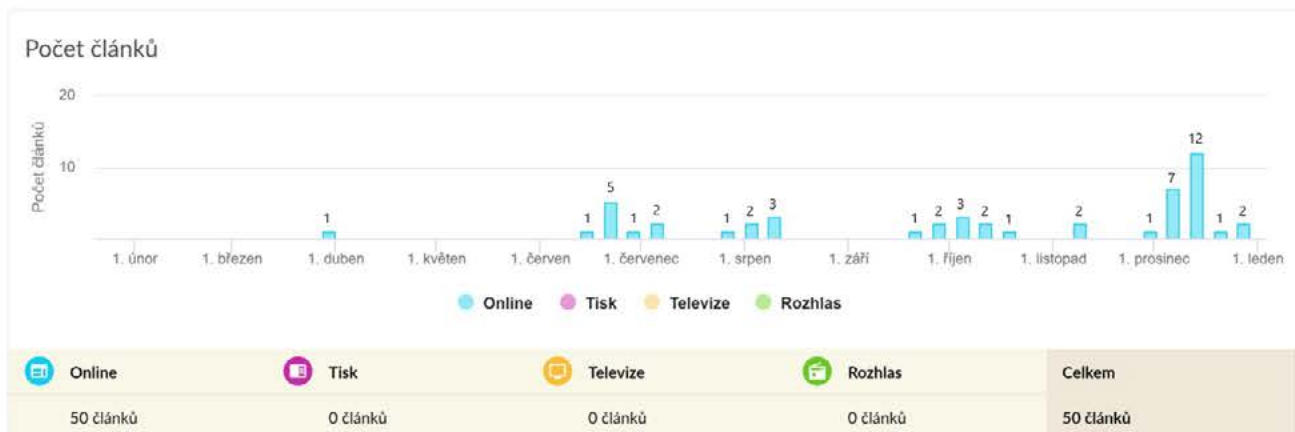
Jakmile je výsledek po 2 hodinách k dispozici, operátorka firmy zvedne telefon a zavolá testovanému člověku výsledek. **Pokud je pozitivní, tak firma člověku oznámí, že ho napráská na hygienickou stanicí. A rázem ze zábavy je horor!** Zvažovaná návštěva koncertu se tak díky bonzování může stát rozsudkem smrti pro zaměstnavatele: cizý člověk, protože jakmile hygiena dostane informaci, že tento fanoušek hudební kapely chtěl jít na koncert, ale je pozitivní, tak začnou manevry hygieny.

Okamžitě přiletí líbačka do rodiny pozitivně testovaného člověka, okamžitě do školy, kam chodí děti pozitivně testované osoby, a samozřejmě do podniků nebo do firmy, kde fanoušek pracuje. A tam to začne. Hygiena otestuje 50 lidí ve firmě, 11 jich bude nakažených, podnik okamžitě do lockdownu, majitel firmy v šoku, že nějaký debil z řad zaměstnanců kvůli nějakému koncertu, na který chtěl jít, přivolal na firmu pohromu.

2. Daniel Landa

Počet článků zmiňujících zpěváka Daniela Landu na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 11.

V září 2020 představil³⁶⁹ Landa projekt s názvem Blanický manifest, se kterým vystoupil i na zářijové demonstraci proti koronavirovým opatřením. Získaných 17 tisíc podpisů v prosinci odnesli organizátoři do Poslanecké sněmovny.

Zúčastnil³⁷⁰ se také demonstrace proti koronavirovým opatřením, která se konala 27. září 2020 na pražském

368 TK. 2020. „ORWELL-19: DANIEL LANDA A JANEK LEDECKÝ Z BLANICKÉHO MANIFESTU SE ODKOPALI A NATOČILI PROPAGANDISTICKÉ VIDEO NA PCR TESTOVÁNÍ LIDÍ, KTEŘÍ CHTĚJÍ CHODIT NA KONCERTY!“ Infokurýr, 10. prosince 2020. <http://infokurir.cz/news.php?item.31093.2>

369 Landa, Daniel. 2020. „Měl jsem dnes v Praze možnost představit krátce www.blanickymanifest.cz, tak jsem to rád udělal. [...]“ Facebook, 27. září 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=10159076229434101&id=22487394100

370 Argumenty a fakta. 2020. „Praha: Tisíce lidí na demonstraci proti rouškám a totalitním opatřením vlády kvůli údajné pandemii. Galerie transparentů. “Řekni rouškám jasné ne!”, “Dost bylo tyranie rudých svetřů!”, “Prymula ministr strachu!” Stovky naštvaných matek.“ Argumenty a fakta, 27. září 2020. <https://www.arfa.cz/praha-tisice-lidi-na-demonstraci-proti-rouskam-a-totalitnim-opatrenim-vlady-kvuli-udajne-pandemii-galerie-transparentu-rekli-rouskam-jasne-ne-dost-bylo-tyranie-rudych-svetru-prymula-m/#.YBvAvfIKg2w>

Palackého náměstí. Na této akci vystoupila řada známých dezinformátorů, mimo jiné i Jiří Černožský³⁷¹. Landa přišel na akci představit svůj Blanický manifest a vyzval k blíže nespecifikované „odborné debatě dvou táborů“ (viz video uvnitř článku, 23. minuta), z nichž jeden by měl pravděpodobně zastupovat dezinformátory (řekl, že tento tábor je „ostrakizován a zašlapován“) a ten druhý by měl být ten vládnoucí. Na první pohled by jeho návrh mohl působit jako konstruktivní řešení, ve skutečnosti se ale ukázalo, že je postavený na dezinformačních argumentech (pro příklad Landových postojů viz popsany facebookový příspěvek níže).

V listopadu 2020 například v jednom z facebookových příspěvků [prohlásil](#)³⁷², že vládní „fakta“ o koronaviru jsou nepřesná a upravená, vláda prý také předkládá jejich „zvrácenou interpretaci“. Tento status pak pro svůj článek [využily](#)³⁷³ Parlamentní listy.

Hlavní část [Blanického manifestu](#)³⁷⁴:

My, níže podepsaní svobodní mužové a ženy s nevolí sledujeme vývoj v našich i v okolních zemích.

S obavou hledíme na zbrklé, nepromyšlené a neodborné příkazy a zákazy z pera úředníků, které dopadají na naše hlavy a ovlivňují naše životy. Znepokojení sledujeme, jak se pojem svoboda doslova ztenčuje před očima a absolutní dominanci přebírá pojem kontrola. Tohle nepřipustíme.

Jako rovnoprávní občané této země, zároveň daňoví poplatníci a jako obyvatelé Evropy cítíme a vnímáme, že jsme hrdými nositeli nikoliv jen daňových povinností, ale i stovek let budovaných a krví vykoupených práv jednotlivce, žijícího uprostřed starého kontinentu. A budeme si za tím stát. Nejsme ovce ve stádu, ale svobodní spolutvůrci našeho státu.

V tuto chvíli požadujeme, abychom bezodkladně nebyli nesmyslně a neoprávněně omezováni v našich právech na shromažďování!

Je načase, aby volení zástupci začali řešit důležité věci a přestali podléhat [globálním hysteriím](#). Smysluplných úkolů, které ovlivní život především našich potomků je celá řada – preventivní opatření proti suchu, pokus o alespoň částečnou potravinovou a spotřebitelskou nezávislost a s tím související péče o tuto zemi ve smyslu fyzickém s ohledem na trvale udržitelný rozvoj ve všech oblastech našeho života.

Pozvolnému ukrajování osobních svobod říkáme rezolutně dost! Budte dobrými hospodáři, my vám na to přispíváme odváděním daní a vytváříme hodnoty, které tvoří a rozvíjí naši společnost.

Příklad Mistra Jana Husa, který pro pravdu zemřel a následně husitské hnutí připomíná, kam může vést dlouhodobá nespokojenost s poměry v širokých vrstvách společnosti. Člověk se liší od ostatních forem života na této planetě právě svou nevypočitatelností. Nevypočitatelnost v pravém slova smyslu, o níž se inženýři lidských duší neschetněkrát v historii přesvědčili.

Jak říkal Mistr Jan: „Pravda vítězí!“

371 Pro víc informací o jeho postojích a kauzách spojených s ním viz [zde](#).

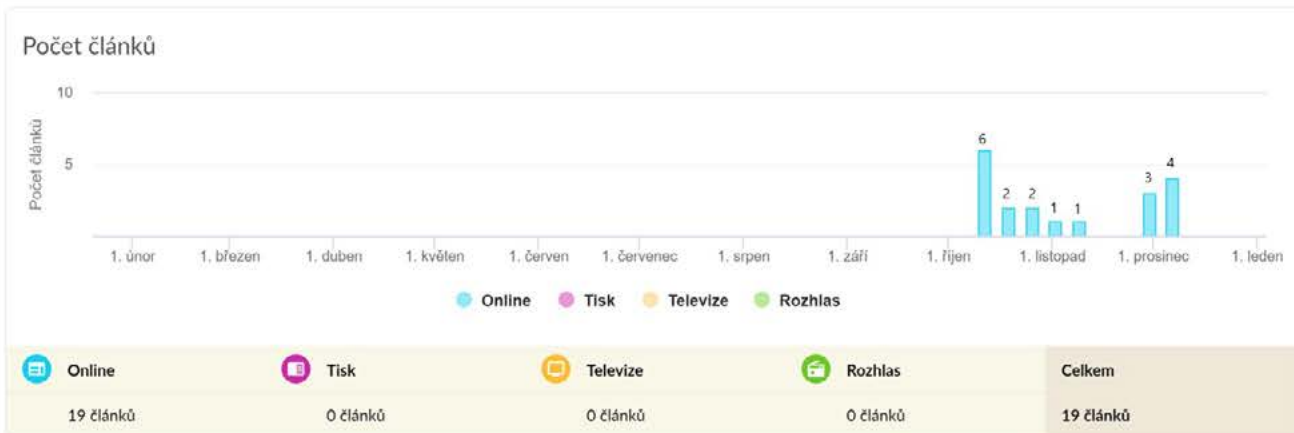
372 Landa, Daniel. 2020. „Přečtěte si prosím níže názor odborníků, vyjadřující se na sdíleném blogu p. Hnízdila (nesudte jeho osobu, přečtěte si tam názory povolaných). [...]“ Facebook, 14. listopadu 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=10159201076864101&id=22487394100

373 Parlamentní listy. 2020. „Lže Babiš? Landa má prosbu k občanům. Jsou data o covidu skutečná?“ Parlamentní listy, 14. listopadu 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Lze-Babis-Landa-ma-prosbu-k-obcanum-Jsou-data-o-covidu-skutecna-644020>

374 Blanický manifest. 2021. Přístup 10. ledna 2021. <https://blanickymanifest.cz/>

3. Ilona Csáková³⁷⁵

Počet článků zmiňujících zpěvačku Ilonu Csákovou na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 12.

Ilona Csáková se o koronaviru začala aktivněji vyjadřovat v říjnu a její příspěvky na Facebooku dosahovaly řádově tisíců sdílení.

11. října 2020 se o koronaviru vyjádřila i zpěvačka Ilona Csáková, která na svém Facebooku [zveřejnila](#)³⁷⁶ dezinformační příspěvek srovnatelný s konspiracemi nejtěžšího kalibru. V něm obvinila Billa Gatese a WHO z plánování pandemie a odmítla vakcinaci jako kontraproduktivní. Napsal o ní článek web [Argumenty a fakta](#)³⁷⁷, pro který podle něj poskytla i doplňující informace. Přestože o pět dní později [popřela](#)³⁷⁸, že by sváděla vinu za COVID-19 na Billa Gatese, původní příspěvek zněl jasně:

375 Ilona Csáková byla zařazena před Báru Basikovou i Daniela Hůlku právě kvůli větší aktivitě a dosahu na sociálních sítích.

376 Csáková, Ilona. 2020. „Fb se mě vždy ptá, když vám chci něco sdělit, co se mi honí hlavou? Tak já ti to tedy Facebooku povím. [...]“ Facebook, 11. října 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3214638601999010&id=133327033463531

377 Argumenty a fakta. 2020. „Ilona Csáková vs. plukovník Prymula: „Nikdo nebude rvát do mých dětí vakcínu! Je třeba je před tím chránit!“ Tvrdě proti korona-podvodu.“ Argumenty a fakta, 14. října 2020. https://www.arfa.cz/ilona-csakova-vs-plukovnik-prymula-nikdo-nebude-rvat-do-mych-deti-vakcinu-je-treba-je-pred-tim-chranit-tvrde-proti-korona-podvodu/#.X9O_QMhKg2y

378 Csáková, Ilona. 2020. „Nikdy jsem covid 19 nezpochybňovala. [...]“ Facebook, 16. října 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3229456320517238&id=133327033463531

1. prosince 2020 dokonce [vydala](#)³⁷⁹ ve spolupráci s Romanem Horkým a KAMELOTEM videoklip s názvem V dlouhém zatmění, který se věnuje právě pandemii a roli „mocných“, kteří podle písničky zatajují pravdu. Text dál naznačuje, že tito „mocní“ se pokouší ovládat ostatní lidi, a obsahuje i zmínku o dezinformátory velmi oblíbeném selském rozumu. Videoklip byl nadepsán „Vážení nezlomení a nezmanipulovaní přátelé!!!“.

Kromě toho, že i v prosinci 2020 jasně [odmítala](#)³⁸⁰ vakcinaci a svá tvrzení opírala o konspirační teorie, [sdílela](#)³⁸¹ také například článek z dezinformačního webu Aeronet o vakcínách, ale [vyjádřila](#)³⁸² se i o konspirační teorii známe pod názvem Velký reset.

4. Daniel Hůlka

Počet článků zmiňujících Daniela Hůlku na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 13.

Zpěvák Daniel Hůlka [vystoupil](#)³⁸³ 27. září 2020 na demonstraci odpůrců protikoronavirových opatření na pražském Palackého náměstí, kde mimo jiné [označil](#)³⁸⁴ nyní už bývalého ministra zdravotnictví Romana Prymulu za „plukovníka smrt Prymulu“ a prohlásil, že někteří ministři chtějí lidem sebrat děti. Na demonstraci se [vyjadřovaly](#)³⁸⁵ i postavy z dezinformační scény, zaznívaly konspirační teorie o tom, že koronavirus je uměle vytvořený podvod či že „čipování psů je jen trénink na čipování lidí“.

379 Kamelot. 2020. „Ilona Csáková, Roman Horký a KAMELOT - V dlouhém zatmění (Oficiální videoklip).“ YouTube, 1. prosince 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=UjifzQRhQQ>

380 Csáková, Ilona. 2020. „Proč by měl člověk přemýšlet? [...]“ Facebook, 20. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3407352382727630&id=133327033463531

381 Csáková, Ilona. 2020. „Aby si člověk mohl udělat mimo jiné i svůj názor (pakliže má o něj vůbec zájem) je třeba být otevřený informacím a měl by i číst mezi řádky. [...]“ Facebook, 22. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3413516418777893&id=133327033463531

382 Csáková, Ilona. 2020. „Pokud by měl člověk přemýšlet? [...]“ Facebook, 28. prosince 2020. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3427923637337171&id=133327033463531

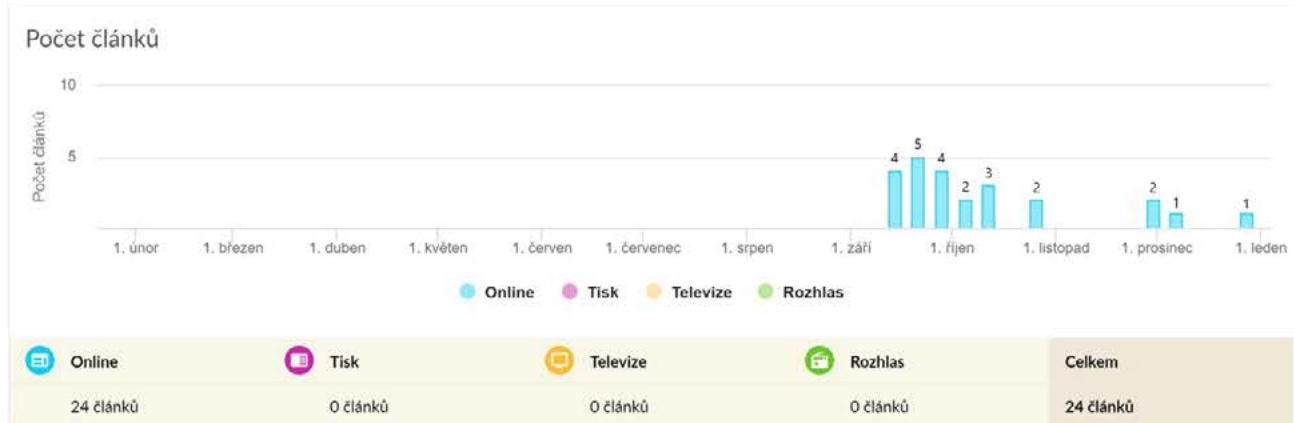
383 Argumenty a fakta. 2020. „Plukovník SMRT Prymula! Daniel Hůlka se s tím nepáře: Chce nám vzít naše děti a dát je očkovat! Chce totalitu! „Až sundáme roušky, všichni umřeme! Mrazivý projev slavného zpěváka na demonstraci proti covid-tyranii.“ Argumenty a fakta, 29. září 2020. <https://www.arfa.cz/plukovnik-smrt-prymula-daniel-hulka-se-s-tim-nepare-chce-nam-vzit-nase-deti-a-dat-je-ockovat-chce-totalitu-az-sundame-rousky-vsichni-umrememrazivym-projev-slavneho-zpevaka-na-demonstraci-proti-covid-tyranii/#.X9O78shKg2y>

384 Kotas, Radek. 2020. „Prymula je Smrt! Daniel Hůlka se s tím nemazal.“ Parlamentní listy, 27. září 2020. <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Prymula-je-Smrt-Daniel-Hulka-se-s-tim-nemazal-638536>

385 Maca, Roman. 2020. „2/2 - Norbert Naxera, proruský konspirátor, kandidát za SPD (dříve SPR-RSČ Miroslava Sládka).“ Twitter, 28. září 2020. https://twitter.com/Roman_Maca/status/1310552953942609920

5. Bára Basiková

Počet článků zmiňujících zpěvačku Báru Basikovou na sledovaných dezinformačních webech:

Graf č. 14.

V září 2020 [zveřejnila](#)³⁸⁶ na svém facebookovém profilu příspěvek Bára Basiková, který dosáhl téměř 40 tisíc sdílení. Psala v něm o koronaviru jako o chřipce a nakonec napsala: „[...] já si tajně přeju, abych už ten kovid taky chytla a už to měla za sebou. Já chci kovid!!!“ O jejím prohlášení napsaly například kanály [Sputnik](#)³⁸⁷ či [Svobodné noviny](#)³⁸⁸.

Dne 7. dubna 2021 byla doplněna tabulka s konkrétními daty pro lepší pochopení zařazení osobností na seznam a pro ujasnění jejich umístění. Tabulka kombinuje data z dezinformačních webů a samostatný dosah jednotlivých osobností jako je sledovanost na sociálních sítích nebo interakce k jednotlivým příspěvkům, které obsahovaly dezinformace a manipulace.

Jméno	Janek Ledecký	Daniel Landa	Ilona Csáková	Daniel Hůlka	Bára Basiková
Počet článků na sledovaných dezinformačních webech, které zmínily jednotlivé osobnosti za účelem podpory dezinformačních narativů (sledovaný časový úsek únor-prosinec 2020).	65	50	19	42	24
Počet sledujících na FB k 7. 4. 2021	45 280	367 710	22 025	11 106	10 802

386 Basiková, Bára. 2020. „LIDI, VZPAMATUJTE SE!!! [...]“ Facebook, 18. září 2020. <https://www.facebook.com/barabasikova.cz/posts/779845079225628>

387 Sputnik. 2020. „Zpěvačka Basiková poslala tvrdý vzkaz všem, kteří straší s koronavirem: Běžte už do prde*! Já chci covid!“ Sputnik, 19. září 2020. <https://cz.sputniknews.com/ceskarepublika/2020091912537950-zpevacka-basikova-poslala-tvrdy-vzkaz-vsem-kteri-stra-si-s-koronavirem-bezte-uz-do-prdee-ja-chci/>

388 Admin. 2020. „Bára Basiková: Běžte už do prdele s koronavirem!“ Svobodné noviny, 21. září 2020. <http://svobodnenoviny.eu/bara-basikova-bezte-uz-do-prdele-s-koronavirem/>

<p>Nejsdílenější vyjádření o Covid-19 na FB, které je v souladu s dezinformačními narativy (data aktuální k 7. 4. 2021)</p>	<p>První video, ve kterém Ledecký pandemii nazývá „hysterickou marketingovou kampaní farmaceutických firem“ shlédlo více než 2 miliony uživatelů (video Ledecký smazal)</p>	<p>Video, v němž Landa straší totalitou či dokonce zásahem cizích vojsk v ČR má přes 5 a půl tisíc sdílení (přes 20 tisíc interakcí celkem), další podobná videa na podporu tzv. Blanického manifestu mají od pár stovek až po 39 tisíc sdílení</p>	<p>Status, ve které Ilona Csáková zpochybňuje bezpečnost testování a vakcín a propaguje konspiraci o Billu Gatesovi měl takřka 4 a půl tisíce sdílení a více než 16 tisíc interakcí celkově, dalších 7 příspěvků o koronaviru, které obsahovaly dezinformace získaly přes 25 tisíc interakcí dohromady</p>	<p>Video, z demonstrace proti vládním opatřením na Palackého náměstí z 27. září 2020, v němž Hůlka nazývá tehdejšího ministra zdravotnictví jako plukovníka „smrt“ Prymulu a tvrdí, že nošení roušek ničí imunitní systém, mělo více než 10 tisíc sdílení a celkově více než 16 tisíc interakcí celkově</p>	<p>Status, ve kterém Basiková zpochybňuje závažnost onemocnění Covid-19, když píše, že „koronavirus není nebezpečný víc než silná chřipka, infekce nebo jiná viróza“ měl více než 39 tisíc sdílení a více než 93 tisíc interakcí dohromady</p>
<p>Opakovaná vyjadřování o Covid-19, která jsou v souladu s dezinformačními narativy</p>	<p>Ano</p>	<p>Ano</p>	<p>Ano</p>	<p>Ano</p>	<p>Ne</p>

Zařazení a umístění jednotlivých osobností je výsledkem kombinace výše zmíněných faktorů. Bára Basiková se například sice objevila ve více článcích na dezinformačních webech než Ilona Csáková, má však méně sledujících a do veřejné diskuze o Covidu se na svém profilu zapojila pouze jedním statusem, který si ovšem získal velké množství interakcí. Naproti tomu například Ilona Csáková má dvakrát tolik sledujících a k tématům týkajících se Covidu se vyjadřovala vícekrát včetně například šíření dezinformací o tom, že [nemocnice záměrně](#) navyšují počty nemocných, protože za Covid pozitivní pacienty mají více peněz. U Daniela Landy hrál velkou roli faktor počtu sledujících, jeho velmi výrazná aktivita na Facebooku, a počty interakcí, kterým se jeho příspěvkům dostává. Stejně tak je důležitý druhý nejvyšší počet článků na dezinformačních webech, které Landu zmiňují pro podporu dezinformačních narativů. Příkladem může být [článek](#) na jednom z nejčtenějších českých dezinformačních webů AC24, který je založen pouze na Landově [reakci](#) na video Billa a Melindy Gatesových, kde říká, že ho z jejich úsměvů „jí má hrůza“. To zcela zapadá do již mnohokrát vyvrácené konspirace o tom, že za pandemií stojí právě Bill Gates a jeho žena. Podobné je to i u Janka Ledeckého, kterého v době publikace jeho videí začala publikovat řada dezinformačních webů. Dezinformační web [Argumenty](#)

[a fakta](#) se tak například přímo pochlubil tím, že se svou podporou Ledeckého videa podílel na jeho více než dvou milionové sledovanosti.

OBČANŠTÍ DEZINFORMÁTOŘI

Kromě seznamu neaktivnějších politiků a celebrit šířících dezinformace o novém koronaviru a později také o vakcínách jsme se zaměřili i na „občanské“ dezinformátory. Jedná se o vlastníky či redaktory jednotlivých dezinformačních projektů, nebo o osoby oblíbené na sociálních sítích, které mají velký dosah. Ne všichni z nich se pod své články podepisují, přesto je ale důležité znát jejich jména.³⁸⁹

1. David Formánek

Na dezinformační scéně se sice nejedná o novou osobnost, ale větší pozornosti se mu dostalo až s koronavirovou pandemií. Podle serveru [Manipulátoři](#)³⁹⁰ v minulosti provozoval kanál věnující se „osobnímu rozvoji, sebelásce, motivaci, pozitivnímu myšlení a tvoření reality“. Jak už jsme zmiňovali v předchozích částech, je autorem dezinformačních projektů Otevři svou mysl a Rizika vakcín. K oběma stránkám se otevřeně hlásí.

Jeho projekty působí jako promyšlený byznys, na webech [propaguje](#)³⁹¹ přístroj s názvem Somavedic. Ten má podle něj blokovat záření z elektronických přístrojů (včetně sítí 5G), aby „nemělo nepříznivý vliv na tělo a cokoliv živého“. Cena tohoto přístroje se pohybuje³⁹² v řádech stovek až tisíců liber (tisíce až statisíce korun) a [neexistuje](#)³⁹³ žádná skutečná záruka jeho funkčnosti. Jak sám Formánek zmiňuje, z prodeje těchto přístrojů má provizi.

Aktivní je i na svých sociálních sítích, kde se hlavně snaží podporovat své projekty (např. [zde](#)³⁹⁴ nebo [zde](#)³⁹⁵). Jeho [facebooková stránka](#)³⁹⁶ má okolo 600 sledujících, takže ani zdaleka nedosahuje oblíbenosti webů. Je také členem skupiny NEJSME VAŠE LOUTKY.

Příspěvky Davida Formánka ve skupině NEJSME VAŠE LOUTKY:

389 Seznam vychází z našich denních interních monitoringů české dezinformační scény.

390 Cemper, Jan. 2020. „Dezinformační projekt Otevři svou mysl na vzestupu.“ Manipulátoři, 24. září 2020. <https://manipulatori.cz/dezinformacni-projekt-otevri-svou-mysl-na-vzestupu/>

391 Formánek, David. 2021. „Moje zkušenost se Somavedicem.“ Otevři svou mysl, přístup 8. února 2021. <https://otevrisvoumysl.cz/somavedic-moje-zkusenost/>

392 Somavedic. 2021. „OUR PRODUCTS.“ Somavedic, přístup 8. února 2021. <http://www.somavedic.co.uk/shop/>

393 Cemper, Jan. 2020. „Dezinformační projekt Otevři svou mysl na vzestupu.“ Manipulátoři, 24. září 2020. <https://manipulatori.cz/dezinformacni-projekt-otevri-svou-mysl-na-vzestupu/>

394 Formánek, David. 2020. „🔥 Tak je to tady! 🔥 [...]“ Facebook, 27. prosince 2020. <https://www.facebook.com/david.formanek.94/posts/1556982551177201>

395 Formánek, David. 2020. Facebook, 10. prosince 2020. <https://www.facebook.com/david.formanek.94/posts/1544428472432609>

396 Facebook. 2021. „David Formánek.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.facebook.com/david.formanek.94>

4. 8. 2020³⁹⁷

NEJSME VAŠE LOUTKY

Soukromá skupina · 39,5 tis. členů

Informace Diskuze Oznámení Členové Události Multimédia

David Formanek
4. srpna 2020

Zdá se, že „hon na čarodějnice“ v Praze přitahuje. Celou dobu jezdím v metru bez roušky - přes centrum, až na okraje... už několik týdnů nic, žádné kontroly, nikdo mi nic neřekl - až na jednu paní. A teď v posledních pár dnech vidím všude policajty. Jedni mě zastavili, vymluvil jsem se na zdravotní potíže (astma), chtěl papír, který nemám, a pak at' mu aspoň ukážu ten sprej co používají astmatici, který samozřejmě taky nemám, tak to nebral... bohužel jsem další argumenty neměl, tak jsem odešel. Odmítám nosit roušku.

Tak teď si zjišťuji, čím by se dalo věcně argumentovat... teď jsem si četl o výjimce 2b. Tak si pro případ píšu čestné prohlášení o své „aktuální mentální nezpůsobilosti“ a uvidíme. Nebo pokud víte, kde si sehnat „astma sprej“ bez předpisu (nevím, jestli to jde) tak dejte vědět, takto by se je dalo „odpálkovat“ možná na první dobrou 😊

59 109 komentářů

To se mi líbí Okomentovat

7. 8. 2020³⁹⁸

NEJSME VAŠE LOUTKY

Soukromá skupina · 39,5 tis. členů

Informace Diskuze Oznámení Členové Události Multimédia

David Formanek
7. srpna 2020

Dnes mě v metru přišel nápad... co tak vytvořit nějaké takové placky a nosit je na batohu, na tričku, bundě? Měl by někdo zájem? Zvažují, že bych nechal vyrobit větší množství... obrázek dole je jen návrh, co jsem na webu během chvíle naplácal. Nechal bych kamarádka grafičku udělat hezčí obrázek 😊

Jen se chci zeptat, jestli je tu někdo, kdo by měl zájem o něco takového? Bychom se tak mohli venku i poznat 😊

Chci si navrhnout Placky o velikosti

2. Michael Svatoš

Michael Svatoš je dezinformační YouTuber, jehož videa [odebírá](#)³⁹⁹ téměř 14,5 tisíce lidí a mají desítky tisíc zhlédnutí. Vlastní také webové stránky [michalapetr.cz](#)⁴⁰⁰, na kterých komentuje zveřejněná videa, a [facebookovou skupinu](#)⁴⁰¹ s přibližně tisícem členů. Dezinformace sdílí⁴⁰² i na svém soukromém facebookovém profilu.

V jednom videu o vakcíně například [tvrdil](#)⁴⁰³, že vakcína firmy AstraZeneca způsobuje ochrnutí, a karantény přirovnával ke koncentračním táborem. Nepravdivě tvrdil, že „západní“ vakcíny (jmenovitě Pfizer/BioNTech a AstraZeneca) jsou založené na stejném principu a obsahují aktivní virus, na rozdíl od těch ruských a čínských. V konspiracích šel ještě dál a velmi rasisticky naznačoval, že šimpanzí adenoviry obsažené ve vakcíně od AstraZenecy budou sloužit k míšení evropské a africké populace pro vytvoření jakési podřadné třídy.

3. Michal „Shark“ Hašek

Michal Hašek, který na Facebooku vystupuje⁴⁰⁴ pod přezdívkou Michal Shark, je hojně sdílený dezinformátor

397 Formanek, David. 2020. „Zdá se, že „hon na čarodějnice“ v Praze přitahuje. Celou dobu jezdím v metru bez roušky - přes centrum, až na okraje... [..]“ Facebook, 4. srpna 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2553139041614055/>

398 Formanek, David. 2020. „Dnes mě v metru přišel nápad... [..]“ Facebook, 7. srpna 2020. <https://www.facebook.com/groups/2539765316284761/permalink/2555381418056484/>

399 YouTube. 2021. „Michael Svatoš.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.youtube.com/channel/UCxxYwnxNYoIM4QyhdZEJ9WQ>

400 Michalapetr.cz. 2021. „Obsah“ Přístup 8. února 2021. <http://michalapetr.cz/doku.php>

401 Facebook. 2021. „KPV 0249 (michalapetr.cz).“ Přístup 8. února 2021. <https://www.facebook.com/groups/michalapetr.cz>

402 Svatoš, Michael Nestra. 2021. „MAP 800 Soros Jenom 50% je účinnost očkování! [..]“ Facebook, 19.

ledna 2021. <https://www.facebook.com/nestra.istra/posts/2794928527435379>

403 Svatoš, Michael. 2020. „MP 2 COVID-19 Vakcína způsobuje ochrnutí! Šilenci Ken a Prymula ji objednali na Čechy! Ted' lžou!“ YouTube, 12. září 2020. https://www.youtube.com/watch?v=5t0lvFHTbDM&google_abuse=GOOGLE_ABUSE_EXEMPTION%3DID%3De9c6d61cfc259fe3%3ATM%3D1612790771%3AC%3Dr%3AIP%3D89.38.97.144-%3AS%3DAPGng0vRIDsv64vjOdRVX8Au40b0adK5GQ%3B+path%3D%2F%3B+domain%3Dgoogle.com%3B+expires%3DMon%2C+08-Feb-2021+16%3A26%3A11+GMT

404 Facebook. 2021. „Michal Shark.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.facebook.com/michal.shark>

a ezoterik. Kromě toho dřív [tvrdil](#)⁴⁰⁵, že rakovinu či obezitu lze vyléčit pitím šťáv. „Funkčnost“ těchto metod se také pokoušel prokázat na své matce s karcinomem plic, která [nemoci](#) nakonec podlehla.

Na svém facebookovém profilu často sdílí i dezinformace o koronaviru, například mnohokrát zmiňované tvrzení⁴⁰⁶ o pozitivním PCR testu Coca-Coly či papáji. [Tvrdil](#)⁴⁰⁷, že testování je umělé zastrašování a pokus o nastavení „nového stupně ovládnutí“. Zpochybňoval⁴⁰⁸ také účinnost roušek, které v souladu s dezinformačními narativy nazýval „náhubkem“, a momentálně sdílí celou řadu lží a manipulací o očkování – včetně nepravdivých tvrzení o jeho nebezpečnosti (viz [zde](#)⁴⁰⁹ nebo [zde](#)⁴¹⁰).

V prosinci [propagoval](#)⁴¹¹ facebookovou skupinu #nenechamseockovat#, která má⁴¹² v současnosti přes 10 tisíc členů a lidé v ní kromě dezinformací sdílí fotky s vysvětleními, proč se nenechají očkovat.

405 Cemper, Jan. 2020. „Monitoring dezinformační scény: Michal Shark Hašek.“ Manipulátoři, 2. října 2020.

<https://manipulatori.cz/monitoring-dezinformacni-sceny-michal-shark-hasek/>

406 Shark, Michal. 2020. „Nevím, jestli jste to už viděli, jak rakouský poslanec přímo ve sněmovně ukázal, že PCR test označil coca colu za pozitivní na ten virus...?!“ Facebook, 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5061123850564721>

407 Shark, Michal. 2020. „Současný PCR test na covid-19 nemá ani cenu papíru, na kterém je vytištěn. [...]“ Facebook, 21. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5104962049514234>

408 Shark, Michal. 2020. „Neexistuje jediný vědecký důkaz, že náhubek zabraňuje šíření viru.“ Facebook, 16. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5081825551827884>

409 Shark, Michal. 2020. „Lékaři po celém světě se probouzí a otevřeně hovoří o nebezpečí nových injekcí proti kovidu šílenství. [...]“ Facebook, 29. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5135779856432453>

410 Shark, Michal. 2020. „Kdo vyrábí chystané injekce? [...]“ Facebook, 4. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5032881270055646>

411 Shark, Michal. 2020. „Právě vznikla nová skupina ‚Nenechám se naočkovat‘ [...]“ Facebook, 21. prosince 2020. <https://www.facebook.com/michal.shark/posts/5104624366214669>

412 Facebook. 2021. „#nenechamseockovat#.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.facebook.com/groups/814684719379127/>

4. Ondřej Höppner

Ondřej Höppner je v současnosti vlastník a redaktor dezinformačního webu Argumenty a fakta, doménu k němu si [koupil](#)⁴¹³ v září 2019. Dříve [přispíval](#)⁴¹⁴ do bulvárních deníků, podílel se na založení dezinformační stránky Protiproud a [vlastní](#)⁴¹⁵ také web Hoppner.cz, na kterém se také objevovaly hoaxy a konspirace.

Argumenty a fakta [patří](#)⁴¹⁶ v současnosti mezi deset nejčtenějších dezinformačních webů.

Typický [titulek](#)⁴¹⁷ z webu Argumenty a fakta:

5. Ondřej Geršl

Ondřej Geršl je [vlastník](#)⁴¹⁸ a redaktor jednoho z nejstarších dezinformačních webů AC24, který momentálně [spadá](#)⁴¹⁹ mezi deset nejčtenějších. Jak [přiznal](#)⁴²⁰, je to pro něj byznys a stránku sám nepovažuje za nejdůvěryhodnější.

413 CZ.NIC. 2021. „PROHLÍŽENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.nic.cz/whois/domain/arfa.cz/>

414 Cemper, Jan. 2019. „Smutný příběh Ondřeje Höppnera: Od kvalitní žurnalistiky k šílenému dezinformačnímu webu.“ Manipulátoři, 2. července 2019. <https://manipulatori.cz/smutny-pribeh-ondreje-hoppnera-od-kvalitni-zurnalistiky-k-silenemu-dezinformacnimu-webu/>

415 CZ.NIC. 2021. „PROHLÍŽENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.nic.cz/whois/domain/hoppner.cz/>

416 Krátka Špalková, Veronika. 2021. „VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU ČESKÉ DEZINFORMAČNÍ SCÉNY ZA ROK 2019.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, 2021. https://www.europeanvalues.cz/wp-content/uploads/2021/01/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_o_stavu_%C4%8Desk%C3%A9_dezinforma%C4%8Dn%C3%AD_sc%C3%A9ny_pro_rok_2019.pdf

417 Argumenty a fakta. 2020. „Další úmrtí krátce po korona – vakcinaci ve Švýcarsku a Izraeli. Hororová zpověď plačící zdravotní sestry (VIDEO), které ochrnula polovina obličeje. Muž s oteklým jazykem...“ Argumenty a fakta, 30. prosince 2020. <https://www.arfa.cz/dalsi-umrti-kratce-po-korona-vakcinaci-ve-svycarsku-a-izraeli-hororova-zpoved-placici-zdravotni-sestry-video-ktere-ochrnula-polovina-obliceje-muz-s-oteklym-jazykem/#.YCGINuhKg2x>

418 CZ.NIC. 2021. „PROHLÍŽENÍ KONTAKTU.“ Přístup 8. února 2021. <https://www.nic.cz/whois/contact/KATEINA-SCHLEIFER/>

419 Krátka Špalková, Veronika. 2021. „VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU ČESKÉ DEZINFORMAČNÍ SCÉNY ZA ROK 2019.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, 2021. https://www.europeanvalues.cz/wp-content/uploads/2021/01/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_o_stavu_%C4%8Desk%C3%A9_dezinforma%C4%8Dn%C3%AD_sc%C3%A9ny_pro_rok_2019.pdf

420 Cemper, Jan. 2019. „Ondřej Geršl přiznává: Naše stránka není nejdůvěryhodnější aneb příběh webu AC24.“ Manipulátoři, 27. února 2019. <https://manipulatori.cz/ondrej-gresl-priznava-nase-stranka-neni-nejduveryhodnejsi-aneb-pribeh-webu-ac24/>

VLIV DEZINFORMACÍ O COVID-19 NA VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ

Působení dezinformací ve společnosti je dlouhodobé a má ničivé účinky v různých ohledech a na mnoha úrovních. V souvislosti s pandemií koronaviru se však tyto ničivé účinky posunuly do roviny ohrožení na zdraví či přímo životě, a to nejen konkrétního člověka, který těmto dezinformacím důvěřuje, ale i jeho okolí. Abychom byli schopni efektivně proti takovým dezinformacím bojovat, je nutné (kromě znalosti samotných narativů a propagandistických strategií) dostatečně pochopit i motivace lidí pro to, aby důvěřovali nepodloženým a manipulativním informacím natolik, že jsou ochotni ohrožit sebe i své blízké. Dopadům a šíření dezinformací se v průběhu pandemie věnovalo mnoho průzkumů z České republiky i ze zahraničí.

Zmiňované průzkumy veřejného mínění z České republiky nejen že ukazují nedůvěru k vládě a jí nastaveným opatřením, která plyne z chaotického vystupování a nedostatečného vysvětlování nezbytnosti vládních kroků, ale i poměrně velkou podporu některých dezinformačních sdělení. Jistě, nejedná se pouze o problém České republiky, ale místní důraz dezinformátorů na odmítání očkování a nedostatečná reakce vlády a ministerstva zdravotnictví může nepříjemně zkomplikovat vakcinaci.

Na jaře 2020, v první vlně onemocnění, se vláda problémem dezinformací nijak nezabývala, a tak si v červnu 2020 36 % lidí myslelo, že byl koronavirus rozšířený záměrně. V srpnu se zase ukázalo, že se alarmujících 60 % respondentů s nějakými dezinformacemi setkala, 52 % jim alespoň ze začátku uvěřilo a 25 % jim uvěřilo opakovaně.

Česká republika

V červnu 2020 vydalo [Centrum pro výzkum veřejného mínění](#)⁴²¹ (CVVM) průzkum týkající se názorů veřejnosti na pandemii COVID-19. Respondentům bylo podáno několik tvrzení a byli vyzváni, aby řekli, zda s nimi souhlasí. S prohlášením, že je koronavirus přírodního původu a že se přenesl z jiného živočicha na člověka, souhlasilo⁴²² 39 % lidí, 40 % naopak uvedlo, že nesouhlasí⁴²³. S výrokem, že koronavirus unikl omylem z čínské laboratoře, souhlasilo 46 % respondentů.

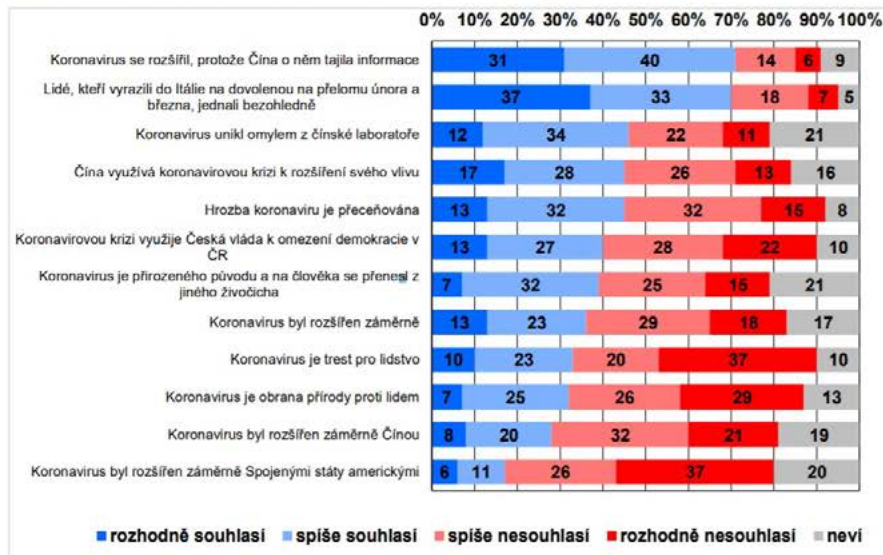
421 Spurný, Martin, Matouš Pilnáček. 2020. „Názory české veřejnosti na pandemii nemoci COVID-19 – Naše společnost – speciál – červen 2020.“ Centrum pro výzkum veřejného mínění, 17. července 2020. https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5231/f9/oz200715.pdf

422 Rozhodně souhlasí a spíše souhlasí.

423 Rozhodně nesouhlasí a spíše nesouhlasí.

Pro podrobnější výsledky viz graf od [CVVM](#)⁴²⁴.

Graf 1: Souhlas/nesouhlas české veřejnosti s výroky souvisejícími s pandemií nemoci COVID-19 (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost – speciál 2020, 4. – 17. 6. 2020, 1011 respondentů starších 18 let, kombinace metod CAWI a CATI.

Srpnový (2020) průzkum agentury [Ipsos](#)⁴²⁵ ukázal, že 60 % Čechů se setkala s nějakými dezinformacemi o koronaviru. 52 % z nich alespoň na začátku informacím věřilo, 25 % respondentů jim uvěřilo opakovaně. Nejčastějším prostředím pro získávání dezinformací byly sociální sítě, odkud se k nim dostalo 41 % lidí z Facebooku a 39 % ze sociálních sítí obecně. Z webových stránek je zaznamenalo 37 % lidí. Podle tohoto průzkumu se míra uvěření dezinformacím neliší podle socio-demografických statistik.

Zářijový (2020) průzkum o postojích k rouškám [ukázal](#)⁴²⁶, že celkem 26 % lidí považuje roušky za neúčinné⁴²⁷. Zajímavá je také korelace mezi důvěrou ve vládu a v účinnost roušek – lidé, kteří vládě důvěřovali, také spíše považovali nošení roušek za účinné.

V prosinci 2020 vyšly průzkumy veřejného mínění týkající se vakcinace a ochoty lidí nechat se naočkovat, případně se účastnit plošného testování. Agentura STEM [vydala](#)⁴²⁸ 4. prosince 2020 průzkum pro Ministerstvo zdravotnictví ČR, pro který pouze 39 % dospělých respondentů vyjádřilo zájem nechat se naočkovat. Naopak 45 % se očkovat nechce a 16 % ještě neví. Zároveň ale víc než polovina respondentů (52 %) věří, že by se mělo naočkovat co největší množství lidí. Postoj k vakcinaci se však během následujících měsíců měnil. Únorový (2021) výzkum CVVM totiž ukázal, že počet lidí, kteří jsou ochotni nechat se očkovat vzrostl na 59 % a počet lidí s negativním postojem vůči vakcinaci klesl na třetinu. Tento pozitivní trend může souviset s tím, že v únoru 2021 bylo plošné očkování již započato a přestalo být něčím zcela abstraktním a neznámým.

424 Spurný, Martin, Matouš Pilnáček. 2020. „Názory české veřejnosti na pandemii nemoci COVID-19 – Naše společnost – speciál – červen 2020.“ Centrum pro výzkum veřejného mínění, 17. července 2020. https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5231/f9/oz200715.pdf

425 Kneblíková, Markéta. 2020. „Každý druhý Čech uvěřil nějaké fake news o koronaviru.“ Ipsos, 15. září 2020. <https://www.ipsos.com/cs-cz/kazdy-druhy-cech-uveril-nejake-fake-news-o-koronaviru>

426 Spurný, Martin. 2020. „Postoje české veřejnosti k nošení roušek – září 2020.“ Centrum pro výzkum veřejného mínění, 15. října 2020. https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5299/f9/or201015.pdf

427 Spíše neúčinné a rozhodně neúčinné.

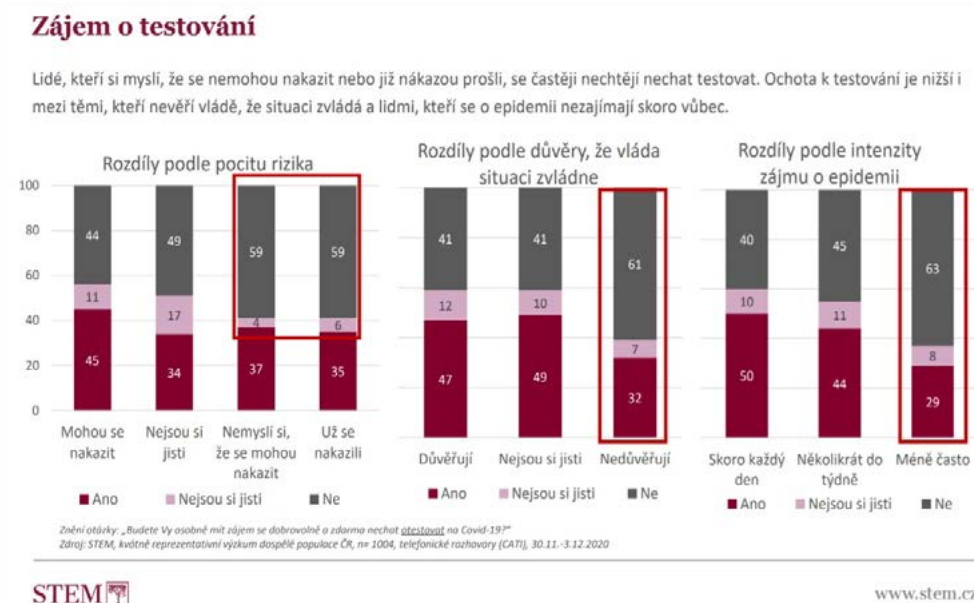
428 STEM. 2020. „Postoje české veřejnosti k plošnému testování a očkování proti Covid-19.“ STEM, 4. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/12/Postoje-%C4%8Desk%C3%A9-ve%C5%99ejnosti-k-plo%C5%A1n%C3%A9mu-testov%C3%A1n%C3%AD-a-o%C4%8Dkov%C3%A1n%C3%AD-proti-covid-19.pdf>

Rozdělení zájmu o očkování podle dalších kategorií, graf [STEM](#)⁴²⁹

Stejný průzkum se zabýval také postoji k testování, kterého by se zúčastnilo 42 % dospělých, naopak 48 % by se otestovat nenechalo (zbylých 10 % si nebylo jistých). Podobně jako tomu bylo u očkování, více lidí (58 %) se vyjádřilo, že by se mělo otestovat co nejvíce lidí.

Rozdělení zájmu o plošné testování podle dalších kategorií, graf [STEM](#)⁴³⁰

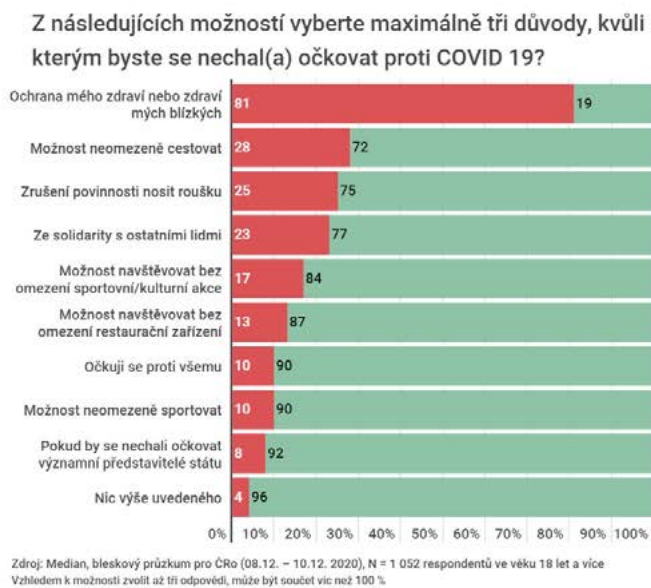
Podle průzkumu [Medianu](#)⁴³¹ z prosince 2020 by se nechalo očkovat 40 % lidí, naopak 47 % ne. Zbylých 13 % ještě neví.

429 Ibid.

430 Ibid.

431 Chlubná, Tereza. 2020. „PRŮZKUM: Očkování proti koronaviru odmítá 47 procent dotázaných. Vstřícnější k vakcíně jsou muži.“ iRozhlas, 16. prosince 2020. https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ockovani-proti-koronaviru-cesko_2012160600_zuj

Pro podrobnější výsledky viz graf od [Medianu](#)⁴³²:

ONLINE: Evropská léková agentura doporučila vakcínu proti covidu. Do Česka by mohla dorazit v sobotu

Do Česka dorazil překlad klíčového dopisu k auditu ke střetu zájmů Babiše. Úřady mají tři měsíce na odpověď

Před Vánoci vyjde na obloze betlémská hvězda. Mimořádný úkaz se objeví poprvé po téměř 400 letech

V klášteře Milevsko archeologové objevili údajně část hřebu z Pravého kříže, vzácnou relikvii Ježíše Krista

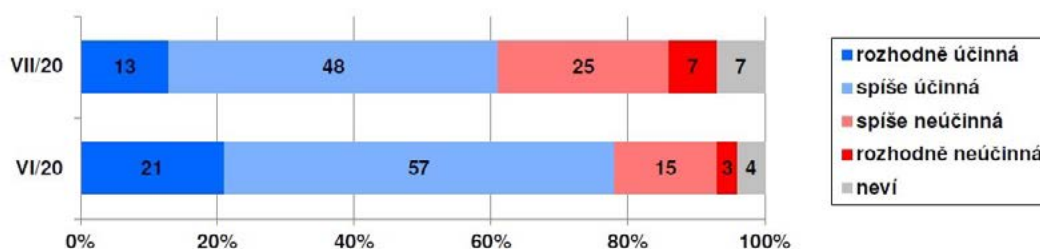
Ze sígry velitelem pohraničnicků. „Nevzpomínám na to s láskou,“ říká majitel zámku Sviták

Důvěra ve vládu a její postupy

Březnový (2020) průzkum agentury STEM [ukázal](#)⁴³³ jednoznačnou podporu vlády v souvislosti s koronavirovými opatřeními a zvládnutím situace – 82,7 % obyvatel si myslelo, že vláda koronavirovou situaci dobře zvládla a včas zaváděla potřebná opatření⁴³⁴.

V červencovém (2020) průzkumu CVVM lze [porovnat](#)⁴³⁵ postoje lidí k účinnosti vládních opatření mezi červnem a červencem. Jak lze vidět v grafu od [CVVM](#)⁴³⁶, za pouhý měsíc klesla důvěra v ně celkem o 17 %.

Graf 3: Jsou opatření státu proti šíření koronaviru účinná, nebo neúčinná (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost, červenec 2020, 17. 7. – 29. 7. 2020, 972 respondentů starších 15 let, kombinace metod PAPI a GAPI.

432 Ibid.

433 Mačí, Josef, Bronislav Pavlík. 2020. „Exkluzivní průzkum: Češi věří vládě, s otevřením hranic by nespěchali.“ Seznam Zprávy, 26. března 2020. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/exkluzivni-pruzkum-cesi-veri-vlade-s-otevrenim-hranic-by-nespechali-95735>

434 Určitě ano a spíše ano.

435 Tuček, Milan. 2020. „Hodnocení reakce a připravenosti státu a jeho institucí na epidemii COVID-19 – Naše společnost – červenec 2020.“ Centrum pro výzkum veřejného mínění, 20. srpna 2020. <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/politicke/institute-a-politici/5261-hodnoceni-reakce-a-pripravenosti-statu-a-jeho-instituci-na-epidemii-covid-19-nase-spolecnost-cervenec-2020>

436 Ibid.

Podle průzkumu CVVM z přelomu června a července (2020) [považovala](#)⁴³⁷ většina (61 %) obyvatel vládní opatření z prvních týdnů šíření nákazy za přiměřená. Na stejný dotaz [odpovědělo](#)⁴³⁸ pozitivně 70 % respondentů v květnu, přes 70 % v červnu, 66 % v červenci a 60 % v září. V září si také pouze 52 % lidí myslelo⁴³⁹, že jsou opatření srozumitelná. Opačný názor zastávalo 46 % lidí.

V září (2020) průzkum CVVM [ukázal](#)⁴⁴⁰, že se výrazně zvýšil počet lidí, kteří vládním opatřením pro zastavení šíření nákazy nedůvěřovali – bylo jich 44 %. Naopak v jejich účinnost věřilo 48 %.

V říjnovém (2020) průzkumu agentury STEM/MARK zhruba dvě třetiny respondentů [uvedly](#)⁴⁴¹, že vláda nedokáže svoje kroky jasně obhájit. Pouze asi třetina si myslela opak.

Srozumitelně se lze o změnách důvěry ve vládu dočíst v průzkumech agentury Behavio. Její průzkumy [ukazují](#)⁴⁴², jak v průběhu pandemie důvěra ve vládu klesala. V březnu si pouze 11 % lidí myslelo, že vláda situaci nezvládá. V říjnu to už bylo 35 % a v prosinci dokonce 44 %.

Zahraníčí

[Reuters Institute](#)⁴⁴³ vydal v dubnu 2020 výzkum o typech a šíření dezinformací o novém koronaviru. Analyzoval 225 příspěvků na sociálních sítích v anglickém jazyce v období mezi lednem 2020 a koncem března 2020, které byly označeny za zavádějící či nepravdivé. Ukázalo se, že 59 % z nich byly tzv. rekonfigurace, což znamená, že se jednalo o manipulace a dezinterpretace pravdivých informací. Úplně vymyšlené zprávy tvořily pouze 38 %. Zbytek byla satira.

Určitou roli v šíření hrála i tvrzení politiků a celebrit na sociálních sítích a v médiích, které v jejich průzkumu tvořily 20 %. Konkrétně v případě sociálních sítí měly tyto příspěvky velký dopad – reprezentovaly 69 % reakcí a aktivity.

437 Tuček, Milan. 2020. „Hodnocení reakce a připravenosti státu a jeho institucí na epidemii COVID-19 - Naše společnost - červen 2020.“ Centrum pro výzkum veřejného mínění, 24. července 2020. <https://cvvm.soc.cas.cz/tiskove-zpravy/politicke/institute-a-politici/5245-hodnoceni-reakce-a-pripravenosti-statu-a-jeho-instituci-na-epidemii-covid-19-nase-spolecnost-cerven-2020>

438 Fořtová, Klára. 2020. „V Česku ubylo lidí, kteří považují opatření proti koronaviru za účinná.“ iDnes, 12. října 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/centrum-pro-vyzkum-verejneho-mineni-cvmm-koronavirus-pruzkum-statistika.A201012_173504_domaci_klf

439 ČTK. 2020. „CVVM: V účinnost opatření proti covidu věří méně než půlka Čechů.“ České noviny, 12. října 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/cvmm-v-ucinnost-opatreni-proti-covidu-veri-mene-nez-pulka-cechu/1945064>

440 Fořtová, Klára. 2020. „V Česku ubylo lidí, kteří považují opatření proti koronaviru za účinná.“ iDnes, 12. října 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/centrum-pro-vyzkum-verejneho-mineni-cvmm-koronavirus-pruzkum-statistika.A201012_173504_domaci_klf

441 ČTK. 2020. „Průzkum: Vláda dle lidí nedokáže obhájit kroky proti šíření covidu.“ České noviny, 1. listopadu 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pruzkum-vlada-dle-lidi-nedokaze-obhajit-kroky-proti-sireni-covidu/1952919>

442 Ježková, Adéla. 2020. „Amatérismus, nesrozumitelnost. Leták o očkování Čechy nepřesvědčil.“ iDnes, 15. prosince 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vyzkum-pruzkum-letak-ministerstvo-zdravotnictvi-covid-19-koronavirus.A201215_122219_domaci_ajez

443 Brennan, Dr. J. Scott, Felix Simon, Dr Phillip N. Howard, Prof. Rasmus Kleis Nielsen. 2020. „Types, sources, and claims of COVID-19 misinformation.“ Reuters Institute, 7. dubna 2020. <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/types-sources-and-claims-covid-19-misinformation>

Rozložení typů dezinformací podle [Reuters Institute](#)⁴⁴⁴:

Figure 2: Reconfigured vs fabricated misinformation

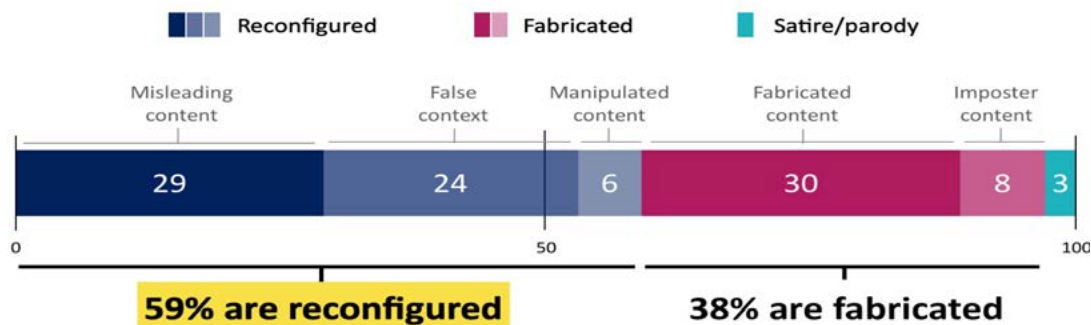

Figure 2 shows the proportion of reconfigured (N=133) and fabricated (N=86) misinformation in the sample (N=225) and the types of misinformation that constitute both reconfigured and fabricated misinformation.

Jak už naznačovaly některé zmíněné průzkumy, dezinformace o koronaviru zdaleka nejsou jen českým problémem, ale týkají se celého světa.

Na [Ukrajíně](#)⁴⁴⁵ byl mezi 20. dubnem a 10. květnem 2020 proveden průzkum mezi 291 respondenty. U 40 % z nich byly nalezeny určité znaky ovlivnění konspiračními teoriemi, které vidí COVID-19 jako snahu o odvrácení pozornosti od skutečných světových problémů.

V červnu 2020 byl zveřejněn výzkum think tanku Pew Research Center mezi 9 654 respondenty týkající se [USA](#)⁴⁴⁶. Zjistili, že 71 % z nich slyšelo alespoň něco o konspirační teorii, která tvrdí, že pandemii naplánovali mocní lidé. Z těchto lidí považuje 36 % toto tvrzení za pravdivé nebo pravděpodobně pravdivé.

Také se ukázalo, že lidé, kteří zprávy o COVID-19 získávají ze sociálních sítí, se s touto konspirační teorií setkávali častěji. Konkrétně 80 % z těch, kteří na sociálních sítích tráví více času, a 68 % z těch, kteří informace ze sociálních sítí přebírají méně často. Z první skupiny lidí také 17 % prohlásilo, že viděli video Plandemie, z druhé skupiny to bylo 9 %.

⁴⁴⁴ Ibid.

⁴⁴⁵ Promote Ukraine. 2020. „40% Of Respondents See Conspiracy in the COVID-19 Pandemic – Survey Results.“ Promote Ukraine, 19. srpna 2020. <https://www.promoteukraine.org/people-are-mostly-interested-in-the-covid-19-situation-in-their-own-town-survey-results/>

⁴⁴⁶ Mitchell, Amy, Mark Jurkowitz, J. Baxter Oliphant, Elisa Shearer. 2020. „Three Months In, Many Americans See Exaggeration, Conspiracy Theories and Partisanship in COVID-19 News.“ Pew Research Center, 29. června 2020. <https://www.journalism.org/2020/06/29/three-months-in-many-americans-see-exaggeration-conspiracy-theories-and-partisanship-in-covid-19-news/>

Další průzkum zahrnoval 26 000 lidí z [25 zemí](#)⁴⁴⁷. Například tvrzení, že smrtnost COVID-19 může být zveličována, věří nejvíc Nigerijců, konkrétně 59 %. Následovalo 40 % Řeků, Jihoafričanů, Poláků a Mexičanů. Ve Velké Británii to bylo 22 %. Obavy z vakcín vyjádřilo 57 % občanů Jihoafrické republiky, v porovnání s 19 % Britů.

Dezinformace o novém koronaviru se v září 2020 řešily i na [Novém Zélandu](#)⁴⁴⁸, 20 % respondentů věřilo, že onemocnění pochází z laboratoře. Ostatním konspiracím věřilo podstatně méně lidí, například tvrzení o spojitosti mezi COVID-19 a 5G sítěmi důvěřovaly 4 %, stejně tomu bylo u teorie o koronaviru jako hoaxu. Téměř jeden z deseti (9 %) respondentů souhlasil s prohlášením, že je nebezpečí nemoci veřejnými činiteli zveličováno.

Hodně reakcí vyvolal průzkum agentury Focus mezi učiteli druhého stupně na [Slovensku](#)⁴⁴⁹, který ukázal, že 44 % z nich si myslelo, že se jedná o běžné chřipkové onemocnění. Téměř třetina věřila, že je očkování příprava na čipování lidí. Stejně množství bylo přesvědčeno o tom, že byl virus vytvořen v laboratoři, odkud byl záměrně rozšířen, 29 % si myslelo, že unikl náhodou. Tvrzení, že nošení roušek má negativní zdravotní důsledky, důvěřovalo 39 % z nich.

447 Henley, Jon, Niamh McIntyre. 2020. „Survey uncovers widespread belief in ‚dangerous‘ Covid conspiracy theories.“ The Guardian, 26. října 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/oct/26/survey-uncovers-widespread-belief-dangerous-covid-conspiracy-theories>

448 Radio New Zealand. 2020. „Covid-19 truth and lies - can New Zealanders tell the difference?“ Radio New Zealand, 27. září 2020. <https://www.rnz.co.nz/national/programmes/sunday/audio/2018765778/covid-19-truth-and-lies-can-new-zealanders-tell-the-difference>

449 Novinky.cz. 2020. „Třetina slovenských učitelů považuje očkování za přípravu na čipování lidí.“ Novinky.cz, 21. října 2020. <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/clanek/tretina-slovenskych-ucitelu-povazuje-ockovani-za-pripravu-na-cipovani-lidi-40339892>

REAKCE MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ NA DRUHOU VLNU DEZINFORMACÍ

- V čem český stát selhal:
 1. V první vlně vláda nijak nereagovala na rostoucí množství dezinformací a nesnažila se je srozumitelně vyvracet.
 2. I v druhé vlně reagovalo MZ se zpožděním, kampaň na podporu očkování začala v podstatě až po jeho zahájení. Jak ukazují průzkumy, ochota nechat se očkovat je nedostatečná – přes 45 % lidí se nechce nechat vakcinovat.
 3. Nesrozumitelná komunikace a nedostatečné odůvodňování zaváděných opatření vedlo k postupnému zhoršování důvěry ve vládu. Tento vývoj lze dobře sledovat na zmiňovaných průzkumech – zatímco v březnu si pouze 11 % lidí myslelo, že vláda situaci nezvládá, v říjnu to bylo už 35 % a v prosinci dokonce 44 %.

Na začátku je nutné vysvětlit příčinu velmi pomalé a nedostatečné reakce české vlády. Vychází zejména z toho, že stále nebyly splněny kroky popsány v [Auditu národní bezpečnosti z roku 2016](#)⁴⁵⁰. Ten se mimo jiné věnuje právě nutnosti vytvořit koncepci strategické komunikace. Vzhledem k tomu, že ani ministerstva obrany a zahraničí dosud nemají pracoviště zaměřená na protidezinformační politiku a strategickou komunikaci, není překvapením, že na podobnou krizovou situaci neumí ministerstvo zdravotnictví reagovat.

V reakci na silnou druhou vlnu dezinformací o koronaviru se na podzim 2020 nový (a dnes už bývalý) ministr zdravotnictví Roman Prymula rozhodl s dezinformacemi začít bojovat a pokusit se tak vytvořit veřejnou autoritu, která by občanům sloužila jako důvěryhodný zdroj informací. Toto rozhodnutí souviselo především s tím, že vývoj dezinformačních narativů ve druhé vlně nabral alarmující směr, kdy lidé začali mít tendenci věřit dezinformacím, které by potenciálně mohly ohrozit na zdraví i životě je i jejich blízké. Roman Prymula se tak ve své funkci nepotýkal jen s koronavirem, ale za cíl si vytyčil i boj s dezinformacemi, které se o viru šíří. Bohužel jediným výstupem, se kterým Prymula stihl před svým předčasným odchodem z funkce přijít, jsou tři krátká videa zveřejněná na jeho twitterovém účtu v polovině října 2020.

Ve dvou půlminutových a jednom minutovém videu Prymula vyvrací následující dezinformace:

1. [Virus do Číny přivezli vojáci USA a po Evropě ho rozšiřují vojáci NATO a migranti.](#)⁴⁵¹
2. [Pandemie koronaviru souvisí s 5G sítěmi.](#)⁴⁵²
3. [Koronavirus je biologická zbraň USA a tvrzení Soni Pekové.](#)⁴⁵³

Přestože je jisté třeba ocenit alespoň snahu s dezinformacemi okolo koronaviru bojovat, konkrétní provedení má řadu nedostatků. Prvním je samotná volba komunikačního kanálu, tedy ministrova twitterového profilu. Nejenže je Twitter v České republice mnohem méně využívaný než Facebook, méně často se na něm také šíří dezinformace, kterým se naopak na Facebooku daří. Prymulovy snahy se tak dostanou spíše k lidem, kteří sami dezinformacím nevěří, anebo jim nejsou tak často vystaveni, a není proto potřeba jim je vyvracet. To samo o sobě není špatně, na Twitteru se nachází mnoho novinářů a dalších lidí se značným mediálním dosahem, kteří mohou ministrova poselství šířit dále, stejně by však bylo dobré neopomíjet ostatní platformy.

450 Ministerstvo vnitra ČR. 2016. „AUDIT NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI.“ Ministerstvo vnitra ČR, 2016. <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

451 Prymula, Roman. 2020. „Slíbil jsem, že zveřejním exemplární případy nesmyslů a hoaxů, které kolují ve společnosti. [...]“ Twitter, 17. října 2020. <https://twitter.com/profesorPrymula/status/131750885509733380>

452 Prymula, Roman. 2020. „BLUDY. Pandemie koronaviru prý souvisí s 5G sítěmi.“ Twitter, 17. října 2020. <https://twitter.com/profesorPrymula/status/1317510722704887808>

453 Prymula, Roman. 2020. „BLUDY. Koronavirus je prý biologická zbraň USA. [...]“ Twitter, 17. října 2020. <https://twitter.com/profesorPrymula/status/1317512391819710465>

Ministerstvo zdravotnictví má vlastní [stránku](#)⁴⁵⁴ na Facebooku s 69 tisíci sledujícími, ta však k vyvrácení dezinformací nijak využita nebyla.

Prymulův projev ve videích působí poněkud kostrbatě a zašmodrchaně, účinnější by přitom bylo spíše jasné až lehce polopatické vyjadřování. V doporučeních se věnujeme právě možným inspiracím ze zahraničí pro dobrou vládní komunikaci o problematice dezinformací.

Výběr dezinformací k vyvrácení byl vcelku dobrý, všechny tyto lži se opakovaně objevovaly na dezinformačních webech i na jiných platformách. Dělo se však tak spíše na jaře 2020 během první vlny koronaviru, v průběhu roku se objevilo množství novějších dezinformací, ke kterým se však Prymula nevyjádřil či vyjádřit nestihnul. Jedním z důvodů, proč lidé uvěří různým dezinformacím o koronaviru, je také nedůvěra v oficiální vládní data. Zlepšení komunikace a zvýšení důvěry v informace poskytované ministerstvem zdravotnictví celkově by tak mohlo být dobrým preventivním krokem v této oblasti.

V každém případě bylo žádané, aby nový ministr zdravotnictví Jan Blatný na Prymulovy aktivity navázal a nejlépe je ještě rozšířil. Důkazem stále nedostatečné aktivity ministerstva byl například fakt, že dezinformaci o nízké smrtnosti koronaviru, jež v televizním pořadu na CNN Prima News [pronesla](#)⁴⁵⁵ česká novinářka, vyvrátila dokonce i [česká pobočka WHO](#)⁴⁵⁶ nebo [slovenské ministerstvo zdravotnictví](#)⁴⁵⁷, zatímco to české se v této věci vůbec nevyjádřilo.

Po nástupu Jana Blatného na ministerstvo 29. října 2020 se zpočátku nic nedělo, plány na zveřejňování nejčastějších dezinformačních narativů byly oznámeny⁴⁵⁸ na konci listopadu 2020.

První výstup týkající se dezinformací byl zveřejněn koncem listopadu, kdy ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s firmou Semantic Visions a Centrem proti terorismu a hybridním hrozbám představilo seznam nejčastějších dezinformačních narativů, které jsou [dostupné](#)⁴⁵⁹ na webových stránkách MZČR. Ne všechny jsou ale zřetelně vyvrácené – například dezinformace z webu Aeronet o údajné nebezpečnosti roušek (což je samozřejmě [nesmysl](#)⁴⁶⁰) není vyvrácená vůbec. Dezinformační narativy jsou [uvedeny](#)⁴⁶¹ na pravou míru i v sekci týkající se očkování. Chyba byla ovšem na straně ministerstva zdravotnictví, které [využívalo](#)⁴⁶² pouze malou část dodávaných materiálů a přiloženým doporučením se údajně nevěnovalo téměř vůbec. I to byl podle šéfa Semantic Visions Františka Vrabela důvod pro neprodloužení spolupráce od poloviny února.

Některé z těchto narativů [vyšly](#)⁴⁶³ i na facebookových stránkách ministerstva. Netýká se to ale všech, a už vůbec nejsou sdíleny pravidelně se srozumitelným a jasně rozpoznatelným vyvrácením. Ministr Blatný

454 Facebook. 2020. „Ministerstvo zdravotnictví České republiky.“ Přístup 11. prosince 2020. <https://www.facebook.com/mzcr.cz>

455 Tomeček, Lubomír. 2020. „HOAX: Smrtnost koronaviru je podle studie WHO 0,23%.“ Manipulátoři, 27. října 2020. https://manipulatori.cz/hoax-smrtnost-koronaviru-je-podle-studie-who-023/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=bezpecnostni_vybor_by_mel_vyslechnout_reditele_zpravodajskych_sluzeb_ohledne_dukovan&utm_term=2020-11-15

456 World Health Organization (WHO): Country Office in the Czech Republic. 2020. „Studii Johna P. A. Ioannidise zaměřená na míru smrtnosti onemocnění covid-19 vycházející z dat o séroprevalenci zveřejněných v Bulletinu WHO byla věnována velká pozornost. Rádi bychom uvedli, že za tvrzení zveřejněná v této publikaci jsou zodpovědní pouze autoři. Její postoje a závěry nereprezentují postoje WHO. [...]“ Facebook, 25. října 2020. https://www.facebook.com/WHOCesko/posts/346302911377811?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=bezpecnostni_vybor_by_mel_vyslechnout_reditele_zpravodajskych_sluzeb_ohledne_dukovan&utm_term=2020-11-15

457 Ministerstvo zdravotnictva Slovenskej republiky. 2020. „WHO NETVRDÍ, ŽE SMRTNOST NA COVID-19 JE NA ÚROVNI BEŽNEJ CHRÍPKY.“ Facebook, 29. října 2020. https://www.facebook.com/MinisterstvoZdravotnictvaSR/posts/717299822472130?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=bezpecnostni_vybor_by_mel_vyslechnout_reditele_zpravodajskych_sluzeb_ohledne_dukovan&utm_term=2020-11-15

458 ČTK. 2020. „Rezort zdravotnictví bude vyvracet dezinformace o pandemii.“ České noviny, 29. listopadu 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/rezort-zdravotnictvi-bude-vyvracet-dezinformace-o-pandemii/1964380>

459 Ministerstvo zdravotnictví ČR. 2020. „Dezinformace, lži, hoaxy a alternativní fakta o covid-19.“ Ministerstvo zdravotnictví ČR, přístup 27. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/dezinformace-o-covid-19/>

460 Mortkowitz, Ladka. 2020. „Ne, nošení roušky v přírodě nenabourá vaši imunitu.“ AFP Česká republika, 3. dubna 2020. <https://napravoumiru.afp.com/ne-noseni-rousky-v-prirode-nenaboura-vasi-imunitu>

461 Ministerstvo zdravotnictví ČR. 2020. „Očkování proti covid-19: Spolehlivá cesta k běžnému životu.“ Ministerstvo zdravotnictví ČR, přístup 27. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/ockovani-proti-covid-19/>

462 Řeháková, Markéta. 2021. „Lovci dezinformací končí s vládou. Ministři neposlouchají naše rady, říkají a jdou pomáhat americkému ministerstvu zahraničí.“ iHNED, 8. února 2021. <https://archiv.ihted.cz/c1-66879470-lovci-dezinformaci-konci-s-vladou-ministri-neposlouchaji-nase-rady-rikaji>

463 Ministerstvo zdravotnictví ČR. 2020. „!?! Může vakcína proti covid-19 způsobit nemoc samotnou?“ Facebook, 10. prosince 2020. <https://www.facebook.com/mzcr.cz/posts/3541343979303231>

některé dezinformace vyvrací přímo na tiskových konferencích (popisováno např. [zde](#)⁴⁶⁴), stejně je ale vhodné podobné akce rozšířit na co největší množství platforem, aby se informace dostaly k co nejvíc lidem.

Absolutně nedostatečná je také slibovaná kampaň na podporu očkování. Jak ukazují výše zmiňované průzkumy veřejného mínění, ochota očkovat se je i přes rostoucí trend stále nedostatečná. Podle [informací na webu ministerstva zdravotnictví](#)⁴⁶⁵ je k dosažení kolektivní imunity nutné proočkovat 65–70 % populace.

Vláda už od onoho konce listopadu 2020 [tvrdila](#)⁴⁶⁶, že rozsáhlá kampaň je plánovaná od ledna 2021. Před vánočními svátky ale ministerstvo zdravotnictví [oznámilo](#)⁴⁶⁷ změnu strategie a rozhodlo o zrušení výběrového řízení na plánovanou kampaň. Novou strategií měla být [spolupráce](#)⁴⁶⁸ s komunikačními agenturami (jmenovitě společnosti sdružené pod Asociací public relations, Asociací komunálních agentur aj.), které nabídly vládě pomoc zdarma. První spoty [vznikly](#)⁴⁶⁹ během vánočních svátků 2020.

Před začátkem této kampaně bylo jediným výstupem nepříliš povedený [propagační letáček](#)⁴⁷⁰ (viz obrázek níž).

VAKCÍNA PROTI COVID-19
SPOLEHLIVÁ CESTA K BĚŽNÉMU ŽIVOTU

PROČ SE OČKOVAT?

Vakcinace je nejefektivnější způsob, jak dlouhodobě zastavit šíření epidemie u nás i ve světě. Zavedení vakcinace pomohlo už v minulosti ke snížení či dokonce vymýcení řady nemocí (např. pravé neštovice, dětská obrna, záškrt).

Každý, kdo se naočkuje, pomáhá chránit ty, kteří tak kvůli svému zdravotnímu stavu učinit nemohou.

Očkování bude dobrovolné a plně hrazené ze zdravotního pojištění.

Úspora času a peněz, možnost žít plnohodnotný život. Neschopenka kvůli COVID-19 znamená pro běžnou domácnost velké finanční ztráty. V případě komplikací tohoto onemocnění je samozřejmě nutná hospitalizace v nemocnici, po které obvykle následuje rekonvalescence.

TOMU VŠEMU ZABRÁNÍ VAKCINA

TOTO NENÍ PRAVDA!

Vakcína bude nebezpečná. Vakcína prochází před uvedením na trh rozsáhlými klinickými testy, které odhalí případné nežádoucí účinky. Teprve poté je možné uvést vakcínu na trh. Vakcíny se testují na desítkách tisíc dobrovolníků, a to pod lékařským dohledem. U registrovaných léčivých přípravků je zaručena jejich bezpečnost, účinnost a farmaceutická jakost. Bezpečnost vakcín je kontinuálně sledována i po jejich registraci a uvedení na trh.

Vakcína nebude účinná. Virus SARS-CoV-2 je podobný virům SARS a MERS.

Vliv jiného výzkumu. Kritéria pro registraci vakcín jsou přísnější než pro léky, protože takový přípravek se aplikuje zdravé populaci. Rozhodnutí o registraci vakcín je podloženo všemi potřebnými údaji.

Vakcína způsobí nemoc samotnou. Žádná z vakcín proti COVID-19 neobsahuje celý virus, který by byl schopen se množit nebo dostávat se do buněk, a tedy není schopen infikovat člověka. Vakcíny obsahují jen ty součásti, které budou stimulovat imunitní systém, aby vytvořil protilátky. Vakcína není nebezpečná ani nezpůsobí nemoc samotnou.

Týmy, které se věnovaly výzkumu vakcín na tyto viry, tak mohou využít předchozí znalosti a začít pracovat na vakcíně pro aktuální virus. Vzhledem k tomu, že se jedná o celosvětovou pandemii, jsou farmaceutické firmy ochotné věnovat do výzkumu mnohem více finančních i lidských zdrojů než do jakéhokoli jiného výzkumu. Kritéria pro registraci vakcín jsou přísnější než pro léky, protože takový přípravek se aplikuje zdravé populaci. Rozhodnutí o registraci vakcín je podloženo všemi potřebnými údaji.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
 ČESKÉ REPUBLIKY
 koronavirus.mzcr.cz

Agentura Behavio otestovala jeho dopad a účinnost a [ukázalo se](#)⁴⁷¹, že ho lidé nejčastěji hodnotili jako nedůvěryhodný, amatérský a nepochopitelný. Zároveň 60 % dotazovaných leták před průzkumem nevidělo a pouze 30 % v prvních pěti vteřinách pochopilo, že se jedná o leták pro očkování.

464 Beranová, Klára. 2020. „Vakcína koronavirus nezpůsobí, vyvrací Blatný dezinformace.“ Novinky, 4. prosince 2020. <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/vakcína-koronavirus-nezpůsobí-vyvrací-blatný-dezinformace-40344331>

465 Ministerstvo zdravotnictví ČR. 2020. „Očkování proti covid-19: Spolehlivá cesta k běžnému životu.“ Ministerstvo zdravotnictví ČR, přístup 27. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/ockovani-proti-covid-19/>

466 ČTK. 2020. „Rezort zdravotnictví bude vyvracet dezinformace o pandemii.“ České noviny, 29. listopadu 2020. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/rezort-zdravotnictvi-bude-vyvracet-dezinformace-o-pandemii/1964380>

467 ČTK. 2020. „Kampaň na podporu očkování proti covidu-19? Blatný mění strategii.“ Seznam Zprávy, 21. prosince 2020. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kampan-na-podporu-ockovani-proti-covidu-19-blatny-meni-strategii-134703>

468 Svoboda, Vít. 2020. „Ministerstvo od října nespustilo slibovanou kampaň. Nyní ruší vypsaný tendr, vsadí na dobrovolníky.“ iRozhlas, 19. prosince 2020. https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministerstvo-zdravotnictvi-zrusilo-tendr-na-kampan-covid-19-blatny-ockovani_2012191335_vis

469 Ministerstvo zdravotnictví ČR. 2020. „Očkování proti covid-19: Spolehlivá cesta k běžnému životu.“ Ministerstvo zdravotnictví ČR, přístup 27. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/ockovani-proti-covid-19/>

470 Ježková, Adéla. 2020. „Amatérismus, nesrozumitelnost. Leták o očkování Čechy nepřesvědčil.“ iDnes, 15. prosince 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vyzkum-pruzkum-letak-ministerstvo-zdravotnictvi-covid-19-koronavirus.A201215_122219_domaci_ajez

471 Mahdalová, Kateřina. 2020. „Ministerský leták na podporu očkování? Neznám, odpovídali lidé v průzkumu.“ Seznam Zprávy, 23. prosince 2020. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ministersky-letak-na-podporu-ockovani-neznam-odpovidali-lide-v-pruzkumu-134827>

Na konci ledna 2021 [zveřejnila](#)⁴⁷² dvojice influencerů krátká videa, ve kterých s vybranými odborníky vyvraceli nejčastější mýty o očkování na COVID-19. Na jejich propagaci na sociálních sítích chtěla vláda původně vyhradit 500 tisíc korun. Po vlně kritiky se ale autoři spotů peněz na reklamu [vzdali](#)⁴⁷³ a videa chtějí šířit pomocí svých a vládních profilů.

Dodnes neexistuje žádná výrazně propagovaná kampaň zaměřená na dezinformace o koronaviru na celostátní úrovni, podle Úřadu vlády ČR má [odstartovat](#)⁴⁷⁴ do začátku března.

DOPORUČENÍ

1) Vláda by měla splnit doporučení z Auditů národní bezpečnosti z roku 2016.

V současné krizi se ukazuje selhávání české vlády ve strategické komunikaci, jejíž mechanismy měly klíčové úřady státní správy vybudovat na základě Auditů národní bezpečnosti z roku 2016. Dodnes se splnilo pouze minimum jím předestřených kroků o strategické komunikaci. Úřad vlády by proto měl nastavit koncepci, která by jím byla koordinována a nastavovala by jasný postup pro protidezinformační politiku.

2) Vláda by se měla v postupu proti dezinformacím inspirovat v zahraničí a postupovat jednotně. Srozumitelná vládní komunikace o koronaviru je zcela zásadní.

Dezinformace jsou celosvětovým problémem, což mimo jiné znamená, že se česká vláda může v komunikaci o problému a jeho řešení inspirovat v zahraničí. Dobrým příkladem je například britská strategie [RESIST](#)⁴⁷⁵, která nabízí podrobné vysvětlení doporučených reakcí na dezinformační operace různých rozměrů a závažnosti.

Existuje sice částečný český [překlad](#)⁴⁷⁶ této příručky, který byl vytvořen Centrem proti terorismu a hybridním hrozbám, ale výše popsané reakce ministerstva zdravotnictví na dezinformace o COVID-19 ukazují, že vláda podle manuálu nejspíš nepostupuje. A pokud ano, tak jen velmi omezeně.

3) Při vyvrácení dezinformací je důležité informace správně podat a zareagovat co nejrychleji.

V příručce [RESIST](#)⁴⁷⁷ píšou autoři i o způsobu, kterým se mají dezinformace vyvracet, aby bylo dosaženo požadovaných výsledků a pravdivá informace mohla z hlediska dosahu konkurovat dezinformaci. Vyvrácení dezinformace musí být fakticky správně, zároveň je ale pro větší dosah vhodná poutavost. Dál také doporučuje zaměřit se na popis taktiky dezinformátora a jeho chyby. Zásadní je také koherentní komunikace stavěná jako protiklad různorodosti dezinformačních narativů.

Neméně důležitá je i rychlost reakce na dezinformaci, aby se zamezilo jejímu masovému rozšíření. Ideální by bylo, aby se k lidem ověřená informace dostala dříve než dezinformace samotná.

4) Dezinformační narativy se v průběhu krize měnily, vláda by tak měla postupovat v jejich systematickém vyvrácení.

472 Vláda České republiky. 2021. „Už jste taky slyšeli, že vám vakcína proti covidu změní DNA? Nezmění. Anna Šulcová a Jakub Gulab vysvětlují nejčastěji šířené mýty ohledně očkování.“ Vláda České republiky, 29. ledna 2021. <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/tiskove-zpravy/uz-jste-taky-slyseli-ze-vam-vakcina-proti-covidu-zmeni-dna--nezmeni--anna-sulcova-a-jakub-gulab-vysvetluji-nejcasteji-sirene-myty-ohledne-ockovani-186287/>

473 Bartoniček, Radek, Jana Kramlová. 2021. „Influenceri po kritice odmítli půl milionu na kampaň proti dezinformacím o očkování.“ Aktuálně, 29. ledna 2021. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vlada-kampan-dezinformace-covid-tiktok/r~bcb613a2623c11eba7deac1f6b220ee8/>

474 Ibid.

475 Pamment, James, Henrik Twetman, Alicia Fjällhed, Howard Nothhaft, Helena Engelson, Emma Rönngen. 2019. „RESIST Counter-disinformation toolkit.“ Government Communication Service, přístup 11. prosince 2020. <https://3x7ip91ron4ju9ehf2unqrm1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/03/RESIST-Counter-Disinformation-Toolkit.pdf>

476 Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MVČR. 2020. „Ke stažení - RESIST: příručka pro boj s dezinformacemi.“ Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MVČR, přístup 11. prosince 2020. <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/ke-stazeni-resist-prirucka-pro-boj-s-dezinformacemi.aspx>

477 Pamment, James, Henrik Twetman, Alicia Fjällhed, Howard Nothhaft, Helena Engelson, Emma Rönngen. 2019. „RESIST Counter-disinformation toolkit.“ Government Communication Service, přístup 11. prosince 2020. <https://3x7ip91ron4ju9ehf2unqrm1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/03/RESIST-Counter-Disinformation-Toolkit.pdf>

Některé dezinformační narativy z první vlny [publikovalo](#)⁴⁷⁸ na stránkách ministerstva vnitra Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. Od té doby se ale začala rozšiřovat jiná témata a řada z nich pokračuje v nabádání k zdravotně škodlivým postupům. Nový ministr zdravotnictví Jan Blatný by měl pokračovat ve snaze bývalého ministra Prymuly a rozšířit vyvracení dezinformací na víc platforem, aby se dostalo k co největšímu množství lidí.

Jak jsme [napsali](#)⁴⁷⁹ v jednom z pravidelných doporučení, současné způsoby komunikace o dezinformacích jsou extrémně neefektivní. Na stránkách ministerstva zdravotnictví je možné najít⁴⁸⁰ seznam nejčastějších dezinformačních narativů, které vznikly ve spolupráci s analytickou firmou Semantic Visions a Centrem proti terorismu a hybridním hrozbám.

5) Vysvětlovací kampaň na podporu vakcíny proti COVID-19 by měla být daleko rozsáhlejší a měla by odpovídat závažnosti situace.

Zveřejněný [leták](#)⁴⁸¹, který měl sloužit k podpoře vakcíny, působil spíš kontraproduktivně. Podle [průzkumu](#)⁴⁸² agentury Behavio (viz výše) většinu dotazovaných nezaujal, ba naopak.

Vláda by si měla závažnost situace jasně uvědomit a svěřit gesci komunikace o očkování schopnému vládnímu koordinátorovi, který by měl dostat k dispozici všechny relevantní vládní komunikační specialisty a dostatečný rozpočet. Co nejdříve by měla být zahájena promyšlená, masivní a denně adaptovaná komunikační kampaň ve prospěch očkování, jinak hrozí odmítnutí tohoto zásadního kroku ze strany části obyvatelstva kvůli dezinformacím a ztrátě důvěry ve vládu.

6) Vláda by měla přijímat pomoc pouze od spojenců

V souvislosti s nekompetentním vládním přístupem a zhoršení pandemické situace by se měla Česká republika obrátit na své spojence v rámci NATO či EU, kteří nabízeli pomoc. Jak jsme již dříve [psali](#)⁴⁸³ v jednom z pravidelných doporučení, Česká vláda by měla tuto podporu přijímat primárně od spojenců, kteří si navzájem asistují z důvodů spojeneckých svazků, nikoliv od agresivních autoritářských režimů, jako je Čína, která podobné kroky činí ve snaze získat geopolitický vliv. Nikdy by se již neměla opakovat pro Českou republiku ponižující scéna, kdy se vedení vlády klaní čínskému velvyslanci a poté veřejně chválí Čínu „jak pandemii zvládla“, přestože čínská vláda je hlavním viníkem rozsahu pandemie COVID-19, jelikož úvodem letošního roku docházelo k umlčování čínských lékařů varujících před nebezpečím a k manipulaci zdravotnických dat čínskou vládou. Česká vláda by již nikdy neměla veřejně lhát ve prospěch komunistické Číny.

478 Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MVČR. 2020. „Koronavirus: Přehled hlavních dezinformačních sdělení.“ Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MVČR, přístup 11. prosince 2020. <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/koronavirus-prehled-hlavnich-dezinformacnich-sdeleni.aspx>

479 Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. 2020. „Vláda by měla okamžitě zahájit vysvětlovací kampaň o vakcíně na COVID-19.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, 10. prosince 2020. <https://www.europeanvalues.cz/cs/the-government-should-immediately-launch-an-explanatory-campaign-on-the-covid-19-vaccine/>

480 Semantic Visions, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. 2020. „Dezinformace, lži, hoaxy a alternativní fakta o covid-19.“ Ministerstvo zdravotnictví ČR, přístup 18. prosince 2020. <https://koronavirus.mzcr.cz/dezinformace-o-covid-19/>

481 Ježková, Adéla. 2020. „Amatérismus, nesrozumitelnost. Leták o očkování Čechy nepřesvědčil.“ iDnes, 15. prosince 2020. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vyzkum-pruzkum-letak-ministerstvo-zdravotnictvi-covid-19-koronavirus.A201215_122219_domaci_ajej

482 Ibid.

483 Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. 2020. „Vláda by měla spustit vysvětlovací kampaň o dezinformacích a přijímat pomoc pouze od spojenců.“ Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty, 28. října 2020. <https://www.europeanvalues.cz/cs/the-government-should-launch-an-explanatory-campaign-on-disinformation-and-receive-assistance-only-from-allies/>

KONKRÉTNÍ KROKY, KTERÉ DOPORUČUJE BEZPEČNOSTNÍ CENTRUM EVROPSKÉ HODNOTY PRO VLÁDNÍ KRIZOVOU KOMUNIKACI TÝKAJÍCÍ SE COVID-19:

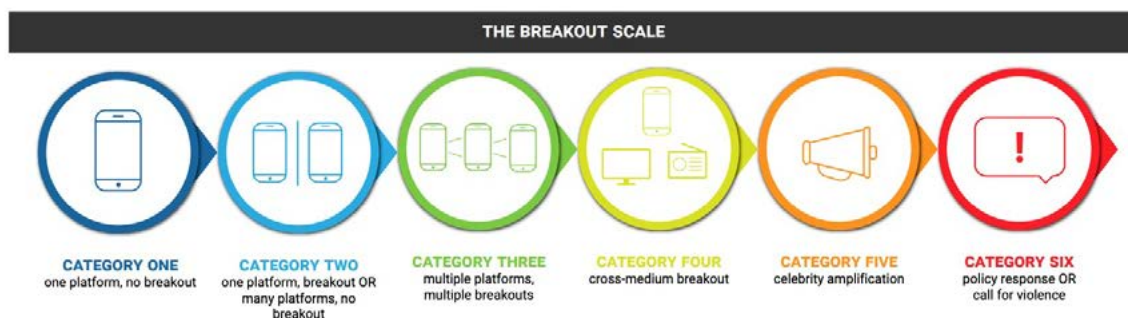
Hlavní otázka praktické strategické komunikace je: Na co a jak reagovat? Instrukce totiž nemohou a nemají reagovat na každý dezinformační narativ. Instrukce reagují pouze na dezinformační narativy tam, kde je reakce vyhodnocena jako potřebná podle jasně daných kritérií:

KOMUNIKAČNÍ MODEL: REAKCE NA DEZINFORMAČNÍ POŽÁR:

- c) Dezinformační požár nastává v situaci: kdy lze kvůli emočnímu náboji nebo kredibilitě nosičů předpokládat explozivní šíření napříč komunikačními platformami
- d) která může mít výrazný negativní dopad na jednání cílové skupiny

To znamená, že reakce je nutná ve chvíli, kdy jsme si jisti, že takový narativ dosáhne národní úrovně⁴⁸⁴ a bude nevhodné tento incident ignorovat. V tom případě je potřeba reagovat rychle a proaktivně, abychom byli schopni agendu určovat, a nikoliv pouze pasivně reagovat na již existující rámování situace.

Kritéria pro stanovení hranice „explozivního šíření“ lze po fázích zjednodušit. Americká nezisková organizace The Brookings Institution navrhla šesti stupňové měřítko šíření dezinformace od méně nebezpečného prvního stupně, kdy se dezinformace objeví pouze na jedné platformě a nerozšíří se mimo ni, přes třetí více nebezpečný stupeň, kdy se dezinformace objeví na více platformách a šíří se dál mimo ně, až po poslední nejvíce nebezpečný šestý stupeň, který obsahuje výzvu k otevřenému násilí a vyžaduje zásah policie. Rozfázování „explozivního šíření“ dezinformací znázorňuje jednoduchá grafika takto⁴⁸⁵:

Obdobný rámec nabízí britský vládní manuál RESIST⁴⁸⁶, který české Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám spadající pod ministerstvo vnitra přeložilo do češtiny a adaptovalo pro potřeby českého informačního prostředí. Příručka vznikla ve spolupráci s odborem komunikace britského úřadu vlády (UK Government Communication Service) a rozděluje rozšířenost a nebezpečnost dezinformačních narativů na tři stupně podle míry rizika na nízké, střední a vysoké. Kromě samotného popisu situace manuál obsahuje také návrhy opatření, která v dané situaci mají být zavedena, identifikuje příjemce těchto opatření a také nástroje, jimiž lze k dosažení cíle dosáhnout.

⁴⁸⁴ Národní úroveň ve smyslu proniknutí narativu do celostátních médií nebo výrazná přítomnost na sociálních sítích tak, že o něm celostátní média musí informovat.

⁴⁸⁵ Brookings „The Breakout Scale: Measuring the Impact of Influence Operations“. Září 2020. https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/09/Nimmo_influence_operations_PDF.pdf

⁴⁸⁶ Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. „RESIST Příručka pro boj s dezinformacemi“. <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/ke-stazeni-resist-prirucka-pro-boj-s-dezinformacemi.aspx>

	Popis	Opatření	Příjemci	Nástroje
vysoké	Dezinformace mají potenciál ovlivnit např. národní bezpečnost a je velmi pravděpodobné, že se z nich stane titulní zpráva. Vyžadují okamžitou pozornost a postoupení na vyšší úroveň.	Uvědomte o celé záležitosti a její prioritě vedení. Sdílejte rozbor a analýzu. Připravte se na koordinovanou vládní reakci.	- Vedení - Odborní referenti pro daný úsek	- Sdílení rozboru - Briefingy - Prioritu má krátkodobá komunikace
Střední	Dezinformace mají potenciál negativně ovlivnit svěřenou oblast, pověst celého úseku nebo určitou významnou zainteresovanou skupinu a získaly značnou popularitu online. Vyžadují reakci.	Uvědomte o celé záležitosti vedení. Sdílejte rozbor a analýzu mezi relevantními kolegy. Záležitost prošetřete a připravte vyjádření pro média založené na známých skutečnostech.	- Odborní referenti pro tvorbu politiky - Odborní referenti pro daný úsek	- Rozbor - Briefingy - Vyjádření pro tisk - Prioritu má krátkodobá a střednědobá komunikace
Nízké	Dezinformace mají potenciál ovlivnit atmosféru debaty a šíří se pouze v omezeném rozsahu. Debata by se měla standardním způsobem sledovat, ale není nezbytné / žádoucí zakročit.	Sdílejte rozbor a analýzu, pokud je to v dané situaci vhodné. Záležitost prošetřete a připravte vyjádření pro tisk / narativy založené na známých skutečnostech. Proveďte základní analýzu debaty a sledujte případné změny.	- Odborní referenti pro komunikaci, odborní referenti pro tvorbu politiky	- Rozbor - Vyjádření pro tisk - Základní analýza - Prioritu má střednědobá a dlouhodobá komunikace

KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ PRO TVORBU KRIZOVÉ STRATEGICKÉ KOMUNIKACE STÁTU

KROK 1: Stanovit seznam cílových efektů vládní krizové strategické komunikace ve smyslu očekávaného výsledného jednání cílové skupiny („co mají lidé dělat“). Takové cílové efekty musí vytyčít zdravotničtí experti na základě dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Je nutné určit nejvyšší priority a odlišit je od sekundárních priorit, neboť nelze významně komunikovat vše.

Následují příklady cílových efektů, které musí být přesně specifikované dle cílových skupin a reálných potřeb opatření, jelikož na ně bude směřovat upřesnění komunikačních postupů:

- Cílový efekt #1 (jednání): Lidé ve většině případů reálně nosí roušky ve vnitřních prostorách
- Cílový efekt #2 (jednání): Lidé si ve většině případů myjí ruce po příchodu zvenčí a před jídlem
- Cílový efekt #3 (jednání): Mladí lidé ve věku 15-30 let chápou, že nejhroženější jsou senioři 60+, a proto je neohrožují svým jednáním

Výsledným produktem je **interní seznam opatření a na ně navázané nutné jednání cílových skupin**, aby byla tato opatření v dostatečné míře realizována.

KROK 2: Na prioritizovaný seznam cílových efektů v jednání cílové skupiny navrhnout konkrétní komunikační sdělení, které bude odpovídat známým sociologickým datům o podpoře cílových skupin pro konkrétní opatření.

KROK 3: Periodicky měřit podporu veřejnosti tak, aby bylo možné rozpoznat kolabující důvěru veřejnosti v konkrétní klíčová opatření. Z praktického hlediska je potřeba pravidelně a systematicky měřit podporu veřejnosti tak, aby bylo možné rozpoznat kolabující důvěru v konkrétní klíčová opatření a v reakci na to urgentně zmobilizovat komunikační kampaň.

KROK 4: Mít kvalitní denní situační přehled vývoje dezinformačních narativů, které ohrožují cílové postoje a jednání cílových skupin tak, aby bylo možné v reálném čase adaptovat urgentní komunikaci a mobilizovat kapacity interních i externích skupin.

PROCESNÍ KOMUNIKAČNÍ DOPORUČENÍ

Celkový procesní cíl je vytvořit výraznou přítomnost v informačním prostoru ve prospěch vládních opatření, což v případě současné krize je možné, budou-li dobře zorganizovány jednotlivé komunikační kampaně, které se navzájem budou synergicky doplňovat.

LINIE POSTUPU #1: **Centralizovat vládní strategickou komunikaci**

- **OPATŘENÍ #1:** Vytvořit jeden vládní portál pro sdílení dobré praxe, užitečných nástrojů, a ověřených doporučení pro jednotlivce, včetně vyvrácených dezinformací ve zdravotnické oblasti. Na něj budou všichni vládní představitelé odkazovat, budou na něm faktické informace vysvětlující opatření a současný stav, dále vysvětlující videa a „autorizované“ kampaně, které vláda doporučuje. Současný vládní web není dominantním komunikačním prostředkem.
- **OPATŘENÍ #2:** Na jednání vlády stanovit pravidlo, že ministři konkrétní opatření a jejich návrhy dopředu nekomentují do médií a komunikuje se pouze ve stanovený čas na vládních tiskových konferencích, jinak vzniká výrazný komunikační šum a zvyšuje se nejistota. Využít centralizované komunikační struktury Mediální skupiny UKŠ, které lze zadat využití všech komunikačních rozpočtů a kapacit ve prospěch centralizované komunikace pocházející z centrálního bodu.
- **OPATŘENÍ #3:** Obdobně využívat jeden konkrétní „Ministerstvem zdravotnictví certifikovaný“ Facebookový komunikační kanál, na který bude zaplácena masivní reklama, aby se jeho dosah dostal do statisíců.

LINIE POSTUPU #2: **Využít externích komunikačních autorit:**

- **OPATŘENÍ #4:** Zorganizovat sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž přední lékařské autority budou vysvětlovat serióznost situace a nutnost či smysl jednotlivých opatření. Dosavadní pokusy v této oblasti jsou nedostatečné, nevýrazně komunikované a tedy neviditelné.
- **OPATŘENÍ #5:** Požádat lékařské a zdravotnické profesní a odborné organizace, aby zorganizovaly sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž přední lékařské autority budou vysvětlovat serióznost situace a nutnost či smysl jednotlivých opatření.
- **OPATŘENÍ #6:** Zorganizovat sérii vysvětlovacích videoklipů, v nichž obyčejní lidé a celebrity budou popisovat své zkušenosti s těžkým průběhem onemocnění, které sami prodělali (podobné klipy spustilo slovenské ministerstvo zdravotnictví⁴⁸⁷).

487 Ministerstvo zdravotnictví SR. <https://www.facebook.com/MinisterstvoZdravotnictvaSR/videos/639649333609623>

- **OPATŘENÍ #7:** Vytvořit komunikační skupinu respektovaných expertů, kteří budou mít přístup na jednání vládních orgánů. Tato skupina externích odborných autorit může kromě poradního hlasu vůči vládě sehrát roli komunikátorů některých opatření nebo rizik vůči veřejnosti v době, kdy se důvěra vůči jednání vlády propadla hluboce nízko.
- **OPATŘENÍ #8:** Oslovit velké společenské organizace (Sokol, Junák, Červený kříž, charity, církve, a další) a vést s nimi dialog o jejich aktuálních potřebách v oblasti materiální a informační. V krizi jsou tyto organizace schopny významně pomoci a je zájmem státu určit pro tuto činnost respektovaného vládního zmocněnce s dostatečně velkým týmem. Nejde pouze o materiální a fyzickou pomoc v konkrétních místech – tyto organizace zahrnují tisíce aktivních jednotlivců působících v této krizi. Pokud stát bude schopen dodávat kvalitní informace a komunikační doporučení, jak reagovat na které dezinformace, tyto tisíce komunikátorů mohou sehrát pozitivní roli v mnoha regionech.
- **OPATŘENÍ #9:** Komunikační kampaň, jak zvyšovat imunitu jednotlivce – ve smyslu „cvičíme doma s armádou“ (například videa 43. pluku AČR), obdobně zorganizovat kampaň lékárníků vysvětlující, jak posilovat imunitu

ZÁVĚR

- Rusko i Čína vedou od počátku pandemie rozsáhlou dezinformační kampaň, jejímž cílem je zmatení lidí, které poté znemožňuje snadnou identifikaci pravdy. Tyto dezinformace nabízí celou řadu scénářů a obvinění, ze kterých ale bývají Rusko s Čínou vynechávány. Není to novinka, prokremelské dezinformační weby (u nás) působí už několik let. Na pandemii lze ale zřetelně sledovat čínské přejímání původně ruských narativů.
- Výše popsané narativy v obou vlnách onemocnění vykazují manipulaci s pravdou, která je pro dezinformační weby typická. Může se jednat o dezinterpretaci původně legitimních zpráv, jako tomu bylo například u zmíněných překroucených článků ze seriózních médií, o čistou konspiraci, což je například teorie o spiknutí Billa Gatese s WHO a globálními elitami, nebo něco mezi tím.
- Také se znovu ukázalo, jaký dosah mohou mít příspěvky a komentáře veřejně známých osobností a politiků. Bez ohledu na úmysl má sdílení neověřených a manipulativních informací konsekvence.
- Zmíněné průzkumy ukazují, jak zásadní vliv dezinformace mají. V případě pandemie jsou některé narativy, jako je zlehčování situace, odmítání protikoronavirových opatření či nabádání ke zkoušení neověřených způsobů léčby, vyloženě nebezpečné pro zdraví lidí a mohou mít zcela konkrétní důsledky.
- Je dobře, že se ministerstvo zdravotnictví rozhodlo jednat proti dezinformacím. Zároveň je ale nutné rozšířit tyto aktivity na co největší množství platforem a věnovat se i novým narativům. Obzvláště nedostatečná kampaň na podporu očkování může mít přímý vliv na ochotu lidí nechat se naočkovat. Je nezbytné splnit doporučení z Auditů národní bezpečnosti z roku 2016 pro nastavení jasné koncepce strategické komunikace a protidezinformační politiky.

PŘÍLOHA

Seznam sledovaných dezinformačních webů (v abecedním pořadí):

1. AC24
2. Aeronet
3. Anarchistická federace
4. Argumenty a fakta (ARFA)
5. Bez politické korektnosti
6. Czech Free Press
7. Časopis Šifra
8. Česko aktuálně
9. Duch doby
10. Důležité24
11. Eportál
12. E-republika
13. Euportál
14. Eurabia
15. Euserver
16. Exanpro
17. Free Globe
18. Infokurýr
19. IReportér
20. Lajkit
21. Megazprávy
22. Národní noviny
23. Necenzurujeme
24. Nejvíc-info
25. New World Order Opposition
26. Nová republika
27. Outsider media
28. Parlamentní listy
29. Pravdive.eu
30. Pravý prostor
31. Protiproud

-
32. První zprávy
 33. Realita dne
 34. Rukojmí
 35. Skrytá pravda
 36. Sputnik
 37. Svobodné noviny
 38. Týdeník Občanské Právo
 39. Věk světla
 40. Vlastenecké noviny
 41. VOX Populi
 42. Zvědavce

Seznam sledovaných nových dezinformačních projektů (v abecedním pořadí):

1. Koronapanikdemie
2. Kreativní Převrat
3. Otevři svou mysl
4. RizikaVakcín.org

Seznam sledovaných převážně dezinformačních stránek na sociálních sítích (v abecedním pořadí):

1. Koronapanikdemie
2. Občanská neposlušnost
3. Otevři svou mysl

Seznam sledovaných skupin na sociálních sítích (v abecedním pořadí):

1. Bojkot POVINNÉHO, plošného testování na covid-19 a následného očkování
2. KORONAVIRUS AKTUÁLNĚ/lidé pro lidi
3. Nebudeme nosit roušky!!! Chceme volně dýchat!!!
4. NEJSME VAŠE LOUTKY
5. Občanská neposlušnost – Kreativní převrat
6. Odmítáme roušky a vakcínu covid-19. Rozhodujeme za sebe!!
7. Rodiče proti rouškám
8. STOP OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19
9. Stop rouškám

Seznam zmíněných veřejných osobností šířících dezinformace na sociálních sítích (v abecedním pořadí):

1. Bára Basiková
2. Daniel Hůlka
3. Daniel Landa
4. David Formánek
5. Ilona Csáková
6. Ivan David
7. Janek Ledecký
8. Lubomír Volný
9. Michael Svatoš
10. Michal „Shark“ Hašek
11. Ondřej Geršl
12. Ondřej Höppner
13. Radek Rozvoral
14. Radim Fiala
15. Tomio Okamura